

รวม

พระราชบัญญัติ

- ▲ พระราชบัญญัติล้มละลาย
- ▲ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี
- ▲ พระราชบัญญัติเครื่องหมายความการค้า
- ▲ พระราชบัญญัติการบัญชี
- ▲ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์
- ▲ พระราชบัญญัติคุ้มครอง
วรรณกรรม และ ศิลปกรรม

ห้องขจร
อ
348.593
ส257ร

เหมาะสำหรับนักศึกษា

คณะพาณิชย์ศาสตร์ และ การบัญชี
ปีที่ ๔

รวบรวมโดย

เสริมชัย พลพัฒนานาฤทธิ์

พณ.บ., ประกาศนียบัตรการบัญชี (ธรรมศาสตร์)

สำนักงาน
ภัทราพานิช

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
ชั้นปริญญาตรี ปีที่ ๔

รวม

พระราชบัญญัติ

- ▲ พระราชบัญญัติล้มละลาย
- ▲ พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี
- ▲ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
- ▲ พระราชบัญญัติการบัญชี
- ▲ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์
- ▲ พระราชบัญญัติคุ้มครอง

วรรณกรรม และ ศิลปกรรม

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 10110 โทร. 2584002-3

26 ก.พ. 2529

เหมาะสำหรับนักศึกษา

คณะพาณิชย์ศาสตร์ และ การบัญชี
ปีที่ ๔

รวบรวมโดย

เสริมชัย พลพัฒน์นาฏจริ

พณ.บ., ประกาศนียบัตรการบัญชี (ธรรมศาสตร์)

159747

สำนักงาน
ภัทราพานิช

สารบัญรวมพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๓

	หน้า
พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๓	๑
ข้อความเบื้องต้น	๑
หมวด ๑ กระบวนพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลาย จนถึงปลดจากล้มละลาย	๔
ส่วนที่ ๑ การขอให้ล้มละลายและการสั่ง พิทักษ์ทรัพย์	๔
ส่วนที่ ๒ คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน ของลูกหนี้	๑๒
ส่วนที่ ๓ การประชุมเจ้าหนี้	๑๓
ส่วนที่ ๔ กรรมการเจ้าหนี้	๑๖
ส่วนที่ ๕ การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย	๑๗
ส่วนที่ ๖ การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย	๑๘
ส่วนที่ ๗ คำพิพากษาให้ล้มละลาย	๒๓
ส่วนที่ ๘ การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย	๒๔
ส่วนที่ ๙ การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้ และการจำกัดสิทธิ	๒๔
ส่วนที่ ๑๐ การปลดจากล้มละลาย	๒๖

หมวด ๒ กระบวนพิจารณาในกรณีที่ถูกหน้ตาย	๓๓
หมวด ๓ กระบวนพิจารณาในกรณีที่ถูกหน้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น	๓๔
หมวด ๔ วิธีจัดการทรัพย์สินของถูกหน้	๓๖
ส่วนที่ ๑ การขอรับชำระหน้	๓๖
ส่วนที่ ๒ ทรัพย์สินซึ่งอาจเอามาชำระหน้	๔๑
ส่วนที่ ๓ ผลของการล้มละลายเกี่ยวกับกิจการ ที่ได้กระทำไปแล้ว	๔๒
ส่วนที่ ๔ การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน	๔๔
ส่วนที่ ๕ การแบ่งทรัพย์สิน	๔๘
ส่วนที่ ๖ การปิดคดี	๕๑
ส่วนที่ ๗ การยกเลิกการล้มละลาย	๕๒
หมวด ๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์	๕๔
ส่วนที่ ๑ การแต่งตั้งและถอดถอน	๕๔
ส่วนที่ ๒ อำนาจหน้าที่	๕๔
หมวด ๖ อำนาจศาลและกระบวนพิจารณาคดีล้มละลาย	๕๗
ส่วนที่ ๑ อำนาจศาล	๕๗
ส่วนที่ ๒ กระบวนพิจารณาคดีล้มละลาย	๕๘

	หน้า
หมวด ๗ การสอบสวนและบทกำหนดโทษ	๕๙
ส่วนที่ ๑ การสอบสวน	๕๙
ส่วนที่ ๒ บทกำหนดโทษ	๖๐
หมวด ๘ บทบัญญัติเบ็ดเสร็จ	๖๖
ส่วนที่ ๑ เงินค่าจ้าง	๖๖
ส่วนที่ ๒ การล้มละลายเกี่ยวกับต่างประเทศ	๖๖
ส่วนที่ ๓ ค่าธรรมเนียม	๖๗
 พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พุทธศักราช ๒๕๐๕	
พระราชบัญญัติ ผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕	๖๙
อัตราค่าธรรมเนียม	๗๔
ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ	
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี	
ตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕	๗๙
ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ	
เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียน	
ตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕	๘๐
แจ้งความกระทรวงเศรษฐกิจ	
เรื่อง ตั้งสำนักงาน ก.บข.	
ตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕	๘๑

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๕๖๕	๔๓
หมวด ๑ ขอบเขตของกฎหมาย	๔๓
หมวด ๒ เครื่องหมายการค้า	๔๔
หมวด ๓ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	๔๖
หมวด ๔ การรับจดทะเบียน	๔๖
หมวด ๕ ผลแห่งการจดทะเบียน	๔๘
หมวด ๖ การแก้ไขและโอนเครื่องหมายการค้า	๔๘
หมวด ๗ ต่ออายุและเพิกถอนการจดทะเบียน	๔๖
หมวด ๘ เบ็ดเตล็ด	๔๘
รายการจำพวกสินค้า	๔๘
พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า แก้ไขเพิ่มเติม	
พุทธศักราช ๒๕๖๖ (ยกเลิกแล้ว)	๑๐๗
กฎเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์ และคมนาคม	
ออกตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า	
พ.ศ. ๒๕๖๕ (ฉบับที่ ๑)	๑๐๗
การจดทะเบียน	๑๐๘
การจดทะเบียน	๑๑๐
การเปลี่ยนแปลงและการโอนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน	๑๑๑
ต่ออายุการจดทะเบียน	๑๑๑

	หน้า
เพิกถอนการจดทะเบียน	๑๑๒
การขอตรวจจดทะเบียน	๑๑๒
ค่าธรรมเนียม	๑๑๒
แบบ ค.ม. ๑ คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	๑๑๕
แบบ ค.ม. ๒ แบบเครื่องหมายการค้าซึ่งยื่นเพิ่มเติม	๑๑๖
แบบ ค.ม. ๓ คำร้องขอแก้คำผิดหรือขออนุญาตเพิ่มเติมคำขอ	๑๑๗
แบบ ค.ม. ๔ คำร้องขอให้จดทะเบียนแสดงปฏิเสธ	๑๑๗
แบบ ค.ม. ๕ คำคัดค้านการขอจดทะเบียน	๑๑๘
แบบ ค.ม. ๕ ก. คำโต้แย้ง	๑๑๙
แบบ ค.ม. ๕ ข. คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามข้อสัญญา	๑๑๙
แบบ ค.ม. ๕ ค. คำแจ้งว่าได้ฟ้องคดีในศาลแล้ว	๑๒๐
แบบ ค.ม. ๖ อทธรณ์นายทะเบียนไปยังเสนาบดี	๑๒๑
แบบ ค.ม. ๗ หนังสือคุ้มครองจดทะเบียน	๑๒๒
แบบ ค.ม. ๘ คำร้องขอเปลี่ยนแปลงลงในทะเบียน	๑๒๓
แบบ ค.ม. ๘ ก. คำร้องขอโอนกรรมสิทธิ์เครื่องหมายการค้า ซึ่งเจ้าของเดิมและผู้รับโอนขอร่วม เพื่อให้ จดทะเบียนว่าผู้รับโอนเป็นเจ้าของต่อไป	๑๒๔
แบบ ค.ม. ๘ ข. คำขอร้องให้เจตนาเป็นเจ้าของคนหลังลงใน ทะเบียนว่าเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า	๑๒๕
แบบ ค.ม. ๙ คำขอต่ออายุทะเบียน	๑๒๖
แบบ ค.ม. ๑๐ คำขอตรวจจดทะเบียนและคัดสำเนา	๑๒๖

กฎกระทรวงเศรษฐกิจ

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พุทธศักราช ๒๔๗๔ (ฉบับที่ ๒)

๑๒๗

แบบ ค.ม. ๓๑ หนังสือคู่มือต่ออายุการจดทะเบียน

๑๒๗

กฎกระทรวงพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
พุทธศักราช ๒๔๗๔

๑๒๘

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

๑๓๑

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

๑๓๕

หมวด ๑ บททั่วไป

๑๓๖

หมวด ๒ การทำบัญชี

๑๓๗

หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

๑๔๒

พระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖

๑๔๕

กฎกระทรวงเศรษฐกิจ

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

๑๔๗

กฎกระทรวงพาณิชย์

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

๑๔๗

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๙๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

๑๔๘

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

๑๔๙

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

๑๕๐

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

เรื่อง กำหนดประเภทการรับจ้างทำของ

ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

๑๕๓

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. ๒๔๘๒

เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงาน

๑๕๔

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

เรื่อง กำหนดประเภทกิจการที่ต้องทำบัญชี

๑๕๕

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

เรื่อง ยกเว้นการทำบัญชีบางอย่าง

๑๕๖

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

เรื่อง ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีในท้องที่จังหวัดพระนครและธนบุรี

นำบัญชีไปประทับตรา

๑๕๗

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕	๑๖๑
หมวด ๑ บททั่วไป	๑๖๒
หมวด ๒ การจดทะเบียนพาณิชย์	๑๖๔
หมวด ๓ บทลงโทษ	๑๖๘
หมวด ๔ บทเฉพาะกาล	๑๖๙
อัตราค่าธรรมเนียม	๑๗๐
กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๔๕๕)	
ออกตามความในพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕	๑๗๑
ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๕๕	
เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่	๑๗๓
ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๕๕	
เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติม ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจฉบับที่ ๑	๑๗๙
ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๓๑ พ.ศ. ๒๕๐๐	
เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่	๑๘๑
ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๓๗ พ.ศ. ๒๕๐๑	
เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่	๑๘๗

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๓๘ พ.ศ. ๒๕๐๑

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

๑๙๓

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๔๔ พ.ศ. ๒๕๐๒

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

๑๙๕

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๔๘ พ.ศ. ๒๕๐๓

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

๒๐๒

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๔๙ พ.ศ. ๒๕๐๓

เรื่อง ยกเลิกและตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียน
พาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่

๒๐๔

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๕๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

๒๐๖

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๕๕ พ.ศ. ๒๕๐๕

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

๒๑๐

พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

พุทธศักราช ๒๕๖๔

พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

พุทธศักราช ๒๕๖๔

๒๑๓

ข้อความเบื้องต้น

๒๑๓

หมวด ๑ ลิขสิทธิ์ในประเทศ

ส่วนที่ ๑ สิทธิ

๒๑๖

ส่วนที่ ๒ อายุแห่งความคุ้มครอง

๒๒๐

ส่วนที่ ๓ การละเมิดสิทธิ

๒๒๑

ส่วนที่ ๔ สิทธิแก่ในทางแพ่งซึ่งการละเมิดลิขสิทธิ์

๒๒๓

ส่วนที่ ๕ บทกำหนดโทษ

๒๒๔

หมวด ๒ ลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ

๒๒๕

หมวด ๓ เบ็ดเตล็ด

๒๒๗

ประกาศกระทรวงการต่างประเทศ

เรื่อง กรุงเทพมหานครเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาระหว่างประเทศ

ว่าด้วยความคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

๒๒๘

บัญชีรายชื่อรัฐภาคีร่วมกับกรุงเทพมหานครแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศ

ว่าด้วยความคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

๒๓๐

พระราชบัญญัติล้มละลาย

พุทธศักราช ๒๔๘๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิพอาภา

พล.อ. พิชัยธนโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓

เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย
ลักษณะล้มละลายเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

ให้ใช้พระราชบัญญัติล้มละลาย

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นต้นไป

ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ บังคับแก่คดีล้มละลายทั้งปวงที่ได้ยื่นต่อศาลตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่ามรดกคดีที่เกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้นั้น และแก่คดีล้มละลายทั้งปวงที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานรักษาททรัพย์

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตจังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนนทบุรี และเมื่อเห็นสมควรจะให้ใช้ในเขตจังหวัดอื่นใด เมื่อใด จะได้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติล้มละลาย รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๐ พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๔ และบรรดากฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าพนักงาน ออก

กฎกระทรวง และจัดวางระเบียบข้อบังคับทางธุรการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า ตลอดถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ปฏิบัติการแทน

“เจ้าพนักงานบังคับคดี” หมายความว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“เจ้าหนี้ประกัน” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้สิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในทางจำนอง จำน่า หรือสิทธิยดหน่วง หรือเจ้าหนี้ผู้มั่งมีสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ

“กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำต่อศาลหรือต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งแต่เริ่มคดีจนถึงคดีสิ้นสุด

“พิพาท” หมายความว่า ตลอดถึงการทำศาลวินิจฉัยข้อขัดแย้ง โดยทำเป็นคำสั่ง

“พิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า พินิจทรัพย์สินไม่ว่าเด็ดขาดหรือชั่วคราว

“มติ” หมายความว่า มติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมาก ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“มติพิเศษ” หมายความว่า มติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้เท่ากับสามในสี่แห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“บุคคลล้มละลายทุกจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัติ หรือมีความผิดเกี่ยวกับการล้มละลาย ฐานยกยอกหรือนื้อโกงตามกฎหมายลักษณะอาญา

หมวด ๑

กระบวนการพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

การขอให้ล้มละลายและการส่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๗ ลูกหนี้ที่มีหนี้สินส่วนตัว อาจถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายได้ ถ้าลูกหนี้นั้นมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร หรือประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยตนเอง หรือโดยตัวแทนในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

การขอให้ล้มละลายและการส่งพิทักษ์ทรัพย์

๕

มาตรา ๘ ถ้ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว

(๑) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สิน หรือสิทธิจัดการทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แห่งเจ้าหนี้ทั้งหลายของตน ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๒) ถ้าลูกหนี้โอน หรือส่งมอบทรัพย์สินของตนไปโดยการแสดงเจตนาลงหรือโดยการฉ้อฉล ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) ถ้าลูกหนี้ โอนทรัพย์สินของตน หรือก่อให้เกิดทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นเหนือทรัพย์สินนั้น ซึ่งถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะต้องถือว่าเป็นการให้เปรียบ ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๔) ถ้าลูกหนี้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หรือประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

ก. ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือได้ออกไปก่อนแล้ว และคงอยู่นอกราชอาณาจักร

ข. ไปเสียจากเคหะสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ในเคหะสถาน หรือหลบไป หรือโดยวิธีอื่น หรือปิดสถานที่ประกอบธุรกิจ

ค. ยักย้ายทรัพย์สินไปให้พ้นอำนาจศาล

ง. ยอมตนให้ต้องคำพิพากษาซึ่งบังคับให้ชำระเงินซึ่งตนไม่ควรต้องชำระ

(๕) ถ้าลูกหนี้ถูกยึดทรัพย์ตามหมายบังคับคดี หรือไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้

- (๖) ถ้าลูกหนี้แถลงต่อศาลในคดีใด ๆ ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้
- (๗) ถ้าลูกหนี้แจ้งให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดของตนทราบว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้
- (๘) ถ้าลูกหนี้เสนอคำขอประนอมหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- (๙) ถ้าลูกหนี้ได้รับหนังสือ ทวงถาม จากเจ้าหนี้ ให้ชำระหนี้แล้ว ไม่น้อยกว่าสองครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๐ เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

- (๑) ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว และ
- (๒) ลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียว เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท หรือเป็นหนี้เจ้าหนี้หลายคน ซึ่งเขาชอกกันเป็นโจทก์เป็นจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท และ
- (๓) หนี้้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

มาตรา ๑๐ เจ้าหนี้มีประกันจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

- (๑) มิได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้บังคับการชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์สินเป็นหลักประกัน และ
- (๒) กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือดื่ราคาหลักประกันมา

การขอให้ล้มละลายและการส่งพิทักษ์ทรัพย์

๗

ในฟ้อง ซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้ว เงินยังขาดอยู่เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๑ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายไว้ต่อศาลเป็นจำนวนห้าสิบบาทในขณะยื่นคำฟ้องคดีล้มละลาย และจะถอนคำฟ้องนั้นไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต

มาตรา ๑๒ ถ้าคำฟ้องหลายรายให้ลูกหนี้คนเดียวกับล้มละลายคดี หรือให้ลูกหนี้ร่วมกันแต่ละคนล้มละลายคดี ศาลมีอำนาจสั่งให้รวมการพิจารณาได้

มาตรา ๑๓ เมื่อศาลส่งรับฟ้องคดีล้มละลายไว้แล้ว ให้กำหนดวันนัดพิจารณาเป็นการด่วน และให้ออกหมายเรียก และส่งสำเนาคำฟ้องไปยังลูกหนี้ให้ทราบก่อนวันนัดพิจารณาไม่น้อยกว่า ๗ วัน

มาตรา ๑๔ ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของเจ้าหนี้ ศาลต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕ หรือ มาตรา ๑๐ ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าไม่ได้ความจริง หรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมด หรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา ๑๕ ตราบใดที่ลูกหนี้นั้นมิได้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดจะฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายอีกก็ได้ แต่เมื่อศาลได้สั่งในคดีหนึ่งคดีใดให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ให้จำหน่ายคดีล้มละลายซึ่งเจ้าหนี้อื่นฟ้องลูกหนี้คนเดียวกันนั้น

มาตรา ๑๖ เมื่อศาลได้รับคำฟ้องคดีล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และโจทก์นำสืบได้ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

ก. ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาล หรือได้ออกไปก่อนแล้ว และคงอยู่นอกเขตอำนาจศาล โดยเจตนาที่จะบ่อนทำลายหรือประวิงมิให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้

ข. ปกปิด ซุกซ่อน โอน ขาย จำหน่าย หรือยกย้ายทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชีหรือเอกสาร ซึ่งจะยังเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในการดำเนินคดีล้มละลายให้พ้นอำนาจศาล หรือกำลังจะกระทำการดังกล่าวนั้น

ค. กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัติ

ศาลมีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าไปในเคหสถานหรือที่ทำการของลูกหนี้ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารของลูกหนี้ และให้มีอำนาจสอบสวนลูกหนี้ หรือออกหมายเรียกลูกหนี้มาสอบสวนได้

(๒) ให้ลูกหนี้ให้ประกันจนพอใจศาลว่า ลูกหนี้จะไม่หลบหนีไปนอกอำนาจศาล และจะมาศาลทุกคราวที่ศาลสั่ง ถ้าลูกหนี้ไม่สามารถให้ประกัน ศาลมีอำนาจสั่งขังลูกหนี้ได้มีกำหนดไม่เกินครั้งละหนึ่งเดือน แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหกเดือน

การขอให้ล้มละลายและการส่งพิทักษ์ทรัพย์

๙

(๓) ออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าศาลจะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือจนกว่าศาลจะยกฟ้อง หรือจนกว่าลูกหนี้จะให้ประกันจนพอใจศาล

มาตรา ๑๗ ก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์จะยื่นคำขอฝ่ายเดียว โดยทำเป็นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวก็ได้ เมื่อศาลได้รับคำร้องนั้นแล้วให้ดำเนินการต่อไปโดยทันที ถ้าศาลเห็นว่าคดีมีมูล ก็ให้ส่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราว แต่ก่อนจะส่งดังกล่าว จะให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ให้ประกันค่าเสียหายของลูกหนี้ตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๘ ถ้าคำสั่งตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ นั้น มีเหตุอันสมควรจะเปลี่ยนแปลงแก้ไข โดยศาลเห็นเองก็ดี หรือลูกหนี้ได้มีคำขอขึ้นมาก็ด ศาลมีอำนาจถอนคำสั่งนั้น หรือมีคำสั่งอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๙ คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้ถือเป็นหมายของศาล ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ายึดดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารของลูกหนี้ และบรรดาทรัพย์สินซึ่งอยู่ในความครอบครองของลูกหนี้ หรือของผู้อื่นอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย

ในการยึดทรัพย์นั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อันเป็นของลูกหนี้ หรือลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่ และมีอำนาจหักพ้งเพื่อเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเบ็ดตัวนรภัย ตู้หรือที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ยึดไว้ตามมาตรานี้ ห้ามมิให้ขายจนกว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่เป็นของเสียง่าย หรือถ้าหนี้วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๐ เมื่อศาลเห็นเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีทรัพย์สินของลูกหนี้ ซุกซ่อนอยู่ในเรือนโรง เคหะสถาน หรือสถานที่อื่นอันมิใช่เป็นของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจออกหมายค้นให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือเจ้าพนักงานอื่นของศาล ให้มีอำนาจดำเนินการตามข้อความในหมายนั้น

มาตรา ๒๑ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานไปรษณีย์โทรเลขส่งโทรเลขไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หรือหนังสือต่าง ๆ ที่ถึงลูกหนี้ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกส่งพิทักษ์ทรัพย์ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๒๒ เมื่อศาลส่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ผู้เดียวมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือกระทำการที่จำเป็นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้คงอยู่เสร็จสิ้นไป

(๒) เก็บรวบรวมและรับเงิน หรือทรัพย์สินซึ่งจะตกได้แก่ลูกหนี้ หรือซึ่งลูกหนี้มีสิทธิที่จะได้รับจากผู้อื่น

(๓) ประนีประนอมยอมความ หรือฟ้องร้อง หรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้

การขอให้ล้มละลายและการส่งพิทักษ์ทรัพย์

๑๑

มาตรา ๒๓ เมื่อลูกหนี้ได้รับทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารอันเกี่ยวกับทรัพย์สิน และกิจการของตนซึ่งอยู่ในความครอบครอง ให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทั้งสิ้น

มาตรา ๒๔ เมื่อศาลส่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตามคำสั่ง หรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้จัดการทรัพย์หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าคัดแผ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจพิจารณาคัดแผ่งนั้นไว้ หรือจะส่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๖ ตราบใดที่ศาลยังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด เจ้าหนี้จะฟ้องคัดแผ่งอันเกี่ยวกับหนี้ ซึ่งอาจจะขอรับชำระได้ตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้นำบทบัญญัติในมาตราก่อนใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ เมื่อศาลส่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ได้ก็แต่ โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคัดแผ่งไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ในระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา ๒๘ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณานั้นให้แสดงการขอให้ล้มละลายวันที่ศาลมีคำสั่ง ช้อ ตำบล ที่อยู่ และอาชีพของลูกหนี้

ในคำโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๒๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่า เจ้าหนี้แจ้งให้ศาลใช้อำนาจดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ เมื่อลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ในกรณีเช่นนั้น หากเจ้าหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ศาลมีอำนาจบังคับกับเจ้าหนี้นั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ส่วนที่ ๒

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๓๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ลูกหนี้ต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

(๑) ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไปสาบานต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และยื่นคำชี้แจงตามแบบพิมพ์ที่ได้มีหุ้นส่วนกับผู้อื่นหรือไม่ ถ้ามีให้ระบุชื่อและตำบลที่อยู่ของหุ้นส่วน และผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

การประชุมเจ้าหนี้

๑๓

(๒) ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไปสาบานตัวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแบบพิมพ์ แสดงเหตุผลที่ทำให้หนี้สินล้มเหลว ล้มเหลวสิ้นทรัพย์ และหนี้สิน ข้อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของเจ้าหนี้ทรัพย์สินที่ได้ให้เป็นประกันแก่เจ้าหนี้ และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นประกัน รายละเอียดแห่งทรัพย์สินอันจะตกได้แก่ตนในภายหน้า ทรัพย์สินของคู่สมรส ตลอดจนทรัพย์สินของบุคคลอื่น ซึ่งอยู่ในความยึดถือของตน

ระยะเวลาตามมาตรฐาน เมื่อมีเหตุผลพิเศษ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขยายให้ได้ตามสมควร

ถ้าลูกหนี้ไม่อยู่ หรือไม่สามารถทำคำชี้แจงตามมาตรฐานได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ทำแทน หรือช่วยลูกหนี้ในการทำคำชี้แจงแล้วแต่กรณี และเพื่อการนี้ใหม่อำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็น โดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๓

การประชุมเจ้าหนี้

มาตรา ๓๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ได้ขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุด เพื่อปรึกษาว่าจะควรยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้ หรือควรขอให้ศาล

พิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และปรึกษาถึงวิธีที่จะจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ การประชุมนี้ให้เรียกว่าการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณากำหนดวันเวลา และสถานที่ที่จะประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และต้องแจ้งไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายเท่าที่ทราบด้วย

มาตรา ๓๒ การประชุมเจ้าหนี้ครั้งอนันต์ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกตามเวลาที่เห็นสมควร หรือตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่ศาลสั่ง หรือเมื่อเจ้าหนี้ซึ่งมีจำนวนหนึ่งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ ที่ได้มีการยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้ได้ทำหนังสือขอให้เรียกประชุม

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องแจ้งกำหนดเวลา และสถานที่กับหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหนี้ที่ได้นับขอรับชำระหนี้ไว้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน และในกรณีที่ยังไม่พบนกำหนดเวลาที่เจ้าหนี้จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้นั้น ให้แจ้งไปยังเจ้าหนี้ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ แต่มีชื่อในบัญชีซึ่งลูกหนี้ได้ทำขึ้นไว้ หรือปรากฏตามหลักฐานอันด้วย

มาตรา ๓๓ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ทุกคราว และให้มีรายงานการประชุม ลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๓๔ เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้ ต้องเป็นเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ได้ และได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้วก่อนวันประชุม

การประชุมเจ้าหนี้

๑๕

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

ข้อปรีกษาใดที่ทำให้เจ้าหนี้ หรือผู้แทน หรือผู้มีส่วนร่วมกับเจ้าหนี้ หรือผู้แทนได้รับผลประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้ โดยตรงหรือโดยอ้อม นอกจากที่ควรได้รับตามส่วนในฐานะเป็นเจ้าหนี้ เช่นเดียวกับเจ้าหนี้อื่นนั้น เจ้าหนี้หรือผู้แทนจะออกเสียงลงคะแนนไม่ได้

มาตรา ๓๕ ในการนับคะแนนเสียงในการประชุมเจ้าหนี้คราวหนึ่งๆ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามเจ้าหนี้ที่มาประชุมกันว่า ผู้ใดจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้ที่ศาลยังไม่ได้มีคำสั่งรับคำขอรับชำระหนี้รายใดบ้างหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้นับคะแนนเสียงสำหรับเจ้าหนี้นั้น

ถ้ามีผู้คัดค้านคำขอรับชำระหนี้รายใด ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งให้ออกเสียงในจำนวนหนี้ได้เท่าใดหรือไม่ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่ายังสั่งในขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้หมายเหตุการขัดข้องไว้ แล้วให้เจ้าหนี้ออกเสียงไปพลางก่อนโดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าต่อไปเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งไม่ให้ออกเสียงเพียงใด การออกเสียงของเจ้าหนี้นั้นให้ถือว่าเป็นอันใช้ไม่ได้เพียงนั้น

คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น อาจอุทธรณ์ไปยังศาลได้

มาตรา ๓๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่า มติของที่ประชุมเจ้าหนี้ขัดต่อกฎหมายหรือประโยชน์อันร่วมกันของเจ้าหนี้ทั้งหลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล และศาลอาจมี

คำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติการตามมตินั้นได้ แต่ต้องยื่นต่อศาลภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติ

ส่วนที่ ๔

กรรมการเจ้าหนี้

มาตรา ๓๗ ที่ประชุมเจ้าหนี้อาจลงมติตั้งกรรมการเจ้าหนี้ไว้เพื่อ แทนเจ้าหนี้ทั้งหลาย ในกิจการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ

กรรมการเจ้าหนี้ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และไม่เกินกว่า เจ็ดคน โดยเลือกจากเจ้าหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ แต่เจ้าหนี้ หรือผู้รับมอบอำนาจนั้นจะกระทำการเป็นกรรมการเจ้าหนี้ได้ ต่อเมื่อศาลได้ ส่งรับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้นั้นแล้ว

มาตรา ๓๘ มติของกรรมการเจ้าหนี้ ให้ถือเสียงข้างมากของ ผู้มาประชุม และกรรมการเจ้าหนี้ต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงเป็น องค์ประชุม

มาตรา ๓๙ กรรมการเจ้าหนี้ขาดจากตำแหน่งด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) ลาออกโดยมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
- (๒) ถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ที่ประชุมเจ้าหนี้ให้ออกจากตำแหน่ง โดยได้แจ้งการที่จะประชุมให้ออกมาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย

๑๗

เมื่อตำแหน่งกรรมการเจ้าหนี้ว่างลง ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้โดยไม่ชักช้า เพื่อเลือกตั้งผู้แทน

มาตรา ๔๐ ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกตั้ง กรรมการเจ้าหนี้แทนตามความในมาตราก่อน ถ้ากรรมการเจ้าหนี้มีจำนวนเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งแล้ว ให้กรรมการเจ้าหนี้ดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๔๑ ถ้าไม่ได้ตั้งกรรมการเจ้าหนี้ไว้ การกระทำใดๆ ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ว่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการเจ้าหนี้ก่อนนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้

ส่วนที่ ๕

การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย

มาตรา ๔๒ เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเสร็จแล้ว ให้ศาลไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยเป็นการด่วน เพื่อทราบกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เหตุผลที่ทำให้หนี้สินล้มเหลว ตลอดจนความประพฤติของลูกหนี้ ว่าได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการล้มละลาย หรือเป็นข้อบกพร่องอันจะเป็นเหตุให้ศาลไม่ยอมปลดจากล้มละลายโดยไม่มีเงื่อนไข

ให้เจ้าพนักงาน พินิจทรัพย์ส่งประกาศแจ้งความ กำหนดวันเวลาที่ศาลนัดไต่สวน โดยเปิดเผย ให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๔๓ ในการไต่สวนโดยเปิดเผย ลูกหนี้ต้องสาบานตัวและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคแรก ซึ่งศาลได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และเจ้าหนี้ซึ่งได้ขอรับชำระหนี้แล้ว หรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ถาม หรือศาลจะถามเองตามที่เห็นสมควรและให้ศาลจดถ้อยคำของลูกหนี้อ่านให้ลูกหนี้ฟัง แล้วให้ลูกหนี้ลงลายมือชื่อไว้ และให้ใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันแก่ลูกหนี้ได้ ในการนำลูกหนี้จะให้ทนายความเข้าทำการแทนไม่ได้

เมื่อศาลได้ไต่สวนลูกหนี้ด้วยความเพียงพอแล้ว ให้ศาลมีคำสั่งปิดการไต่สวน และส่งสำเนากการไต่สวนให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หนึ่งฉบับ คำสั่งนี้ ไม่ตัดอำนาจศาลที่จะสั่งให้ไต่สวนลูกหนี้เพิ่มเติมอีก เมื่อมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๔๔ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือกายพิการ ซึ่งศาลเห็นว่าไม่สามารถจะให้ศาลไต่สวนโดยเปิดเผยได้ ศาลมีอำนาจสั่งงดการไต่สวนโดยเปิดเผย หรือจะสั่งให้มีการไต่สวนโดยวิธีอื่นใด ณ ที่ใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๖

การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย

มาตรา ๔๕ เมื่อลูกหนี้ประสงค์จะทำความตกลงในเรื่องหนี้สินโดยวิธีขอชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่น ให้ทำคำขอประนอมหนี้เป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันขึ้น

การประนอมหน้ก่อนล้มละลาย

๑๙

คำข้แจงเกี่ยวกับกิจการ และทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ หรือภายในเวลา
ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กำหนดให้

คำขอประนอมหน้ต้องแสดงข้อความแห่งการประนอมหน้ หรือ
วิธีจัดกิจการ หรือทรัพย์สินและรายละเอียดแห่งหลักประกัน หรือผู้ค้ำ
ประกันถ้ามี

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหน้ เพื่อปรึกษาลงมติ
พิเศษว่าจะยอมรับคำขอนั้นหรือไม่

มาตรา ๔๖ การยอมรับคำขอ ประนอมหน้ โดยมติพิเศษ ของที่
ประชุมเจ้าหน้ยังไม่ผูกมัดเจ้าหน้ทั้งหลาย จนกว่าศาลจะได้มีคำสั่งเห็นชอบ
ด้วยแล้ว

มาตรา ๔๗ ลูกหน้อาจขอ แก้ไขคำขอประนอมหน้ ในเวลาประชุม
เจ้าหน้ หรือในเวลาศาลพิจารณาได้ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาล
เห็นว่าการแก้ไขนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้โดยทั่วไป

มาตรา ๔๘ ในการ ประชุมเจ้าหน้ เพื่อพิจารณา คำขอประนอมหน้
นั้นเจ้าหน้ที่ไม่มาประชุมจะออกเสียงโดยทำเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องให้เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับหนังสือนั้นก่อนวันประชุม ในกรณีเช่นนั้นให้ถือ
เสมือนหนึ่งว่าเจ้าหน้นั้นได้มาประชุมและออกเสียงด้วยตนเอง

มาตรา ๔๙ เมื่อเจ้าหน้ ได้ลงมติพิเศษ ยอมรับคำขอ ประนอม หน้
ของลูกหน้แล้ว ลูกหน้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอต่อศาล ให้
สั่งว่าจะเห็นชอบด้วยหรือไม่

การกำหนดวันนัดพิจารณาคำขอ^๕ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์^๕ มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๕๐ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์^๕ยื่นรายงานเกี่ยวกับการประนอมหน้^๕ กิจการทรัพย์สินและความประพฤติของลูกหนี้ต่อศาลไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันที่ศาลนัดพิจารณา

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้ศาลพิจารณาคำขอประนอมหน้จนกว่าจะได้ไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้ว เว้นแต่กรณีที่ลูกหนี้ร่วมขอประนอมหน้นั้น^๕ แม้ศาลจะยังมีไต่สวนลูกหนี้ทั้งหมดโดยเปิดเผย เพราะเหตุว่าลูกหนี้บางคนไม่สามารถจะมาศาลโดยเจ็บป่วย หรืออยู่นอกราชอาณาจักรก็ตาม ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์^๕รายงานว่าไม่จำเป็นจะต้องไต่สวนลูกหนี้^๕ ศาลมีอำนาจพิจารณาคำขอประนอมหน้ได้^๕ แต่ต้องได้มีการไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้วอย่างน้อยคนหนึ่ง

มาตรา ๕๒ ในการที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหน้^๕ หรือไม่นั้น ให้ศาลพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และข้อคัดค้านของเจ้าหนี้ ถ้ามี

เจ้าหนี้ที่ไต่สวนคำขอรับชำระหนี้แล้วมีอำนาจคัดค้านต่อศาลได้^๕ ถึงแม้จะได้เคยออกเสียงลงมติยอมรับไว้ในที่ประชุมเจ้าหนี้ก็ตาม

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหน้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประนอมหน้^๕ ไม่มีข้อความให้ใช้^๕หน้ก่อน และ หลัง ตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินของบุคคลล้มละลาย

การประนอมหนังก่อนล้มละลาย

๒๑

(๒) การประนอมหนี้^{๕๕}ไม่เป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั่วไป หรือทำให้เจ้าหนี้ได้เปรียบเสียเปรียบแก่กัน หรือปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าหากว่าลูกหนี้ต้องล้มละลายแล้ว ไม่มีเหตุที่จะปลดลูกหนี้จากล้มละลายได้เลย

มาตรา ๕๔ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าหากว่าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะปลดลูกหนี้จากล้มละลายได้ก็แต่โดยมีเงื่อนไขศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้^{๕๖}ได้ เมื่อลูกหนี้ให้ประกันสำหรับชำระหนี้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ที่ไม่มีประกัน ซึ่งเจ้าหนี้อาจขอรับชำระได้

ในกรณีนั้น ศาลอาจมีคำสั่งเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ด้วยการประนอมหนี้^{๕๖}ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๕๕ เมื่อศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวัน ไม่น้อยกว่า หนึ่ง ฉบับ ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ ศาล มี คำสั่งเห็นชอบ

มาตรา ๕๖ การประนอมหนี้^{๕๗} ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและศาลเห็นชอบด้วยแล้ว ผกมัตเจ้าหนี้^{๕๘}ทั้งหมดใน^{๕๙}เรื่องนั้นซึ่งอาจขอรับชำระได้แต่ไม่ผกมัตเจ้าหนี้คนใดคนหนึ่งในเรื่องหนี้ ซึ่งตามพระราชบัญญัติ^{๖๐}ปลดหนี้ไม่อาจหลุดพ้นโดยคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ เว้นแต่เจ้าหนี้คนนั้นได้ยินยอมด้วยในการประนอมหนี้

มาตรา ๕๗ เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใด หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอต่อศาลให้บังคับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกันให้ปฏิบัติตามข้อความที่ประนอมหนี้ได้

มาตรา ๕๘ ในการประนอมหนี้ ถ้าได้ตั้งผู้จัดการทรัพย์สินหรือกิจการของลูกหนี้เพื่อจัดการชำระหนี้ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยวิธีการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ และหมวด ๕ ว่าด้วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ การประนอมหนี้ ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือร่วมผิดร่วมกับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกันหรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้หลุดพ้นจากความรับผิดไปด้วย

มาตรา ๖๐ ถ้าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ในการประนอมหนี้คดี หรือปรากฏแก่ศาลโดยมีพยานหลักฐานว่าการประนอมหนี้นั้นไม่อาจดำเนินไปได้โดยปราศจากอภัยธรรม หรือ จะเป็นการเน้นซ้ำเกินสมควรคดี หรือการที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยนั้นเป็นเพราะถูกหลอกลวงทุจริตคดี เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือเจ้าหนี้คนใดมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจยกเลิกการประนอมหนี้ และพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปแล้วตามข้อประนอมหนี้

เมื่อศาลได้ พิพากษาดังกล่าวในวรรคก่อนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำพิพากษาในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณาให้ระบุชื่อ ตำบลที่อยู่อาศัยของ

คำพิพากษาให้ล้มละลาย

๒๓

ลูกหนี้ และวันที่ศาลได้มีคำพิพากษา ทั้งให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ ที่ลูกหนี้ได้กระทำขึ้นในระหว่างวันที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ ถึงวันที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

ส่วนที่ ๑

คำพิพากษาให้ล้มละลาย

มาตรา ๖๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานว่า เจ้าหนี้ได้ลงมติในการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกหรือในคราวที่ได้เลื่อนไป ขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหนี้ไปประชุมก็ดี หรือการประนอมหนี้ไม่ได้รับความเห็นชอบก็ดี ให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจจัดการทรัพย์สิน ของบุคคลล้มละลาย เพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำพิพากษาในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณาให้ระบุชื่อตำบลที่อยู่ อาชีพของลูกหนี้และวันที่ศาลได้มีคำพิพากษา

มาตรา ๖๒ การล้มละลายของ ลูกหนี้เริ่มต้น มีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนที่ ๘

การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย

มาตรา ๖๓ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ลูกหนี้จะเสนอคำขอประนอมหนี้ก็ได้ ในกรณีให้นับทบสัญญาในส่วนที่ ๖ ว่าด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าลูกหนี้ได้เคยขอประนอมหนี้ไม่เป็นผลมาแล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้ขอประนอมหนี้ภายในกำหนดเวลาสามเดือน นับแต่วันที่มีการขอประนอมหนี้ครั้งสุดท้ายไม่เป็นผล

ถ้าศาลเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย และจะสั่งให้ลูกหนี้กลับไปมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตน หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๙

การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิ

มาตรา ๖๔ ลูกหนี้ซึ่งถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ต้องไปในการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้ง และตอบคำถามของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กรรมการเจ้าหนี้หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่อง ที่เกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สินหรือหนี้ส่วนของตน และต้องกระทำการอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน หรือการที่จะแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือผู้จัดการทรัพย์จะสั่งโดยมีเหตุอันสมควร หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ศาลจะได้มีคำสั่งให้กระทำแล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ลูกหนี้ต้องเป็น
พระช่วยโดยเต็มความสามารถในการจำหน่ายทรัพย์สิน และในการแบ่ง
ทรัพย์สิน ในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย และเมื่อ เจ้าพนักงาน พิกัดทรัพย์
ต้องการให้ทำสัญญาประกันชีวิตลูกหนี้ต้องให้แพทย์ตรวจ และต้องตอบ
ข้อซักถาม และกระทำการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการนั้น

มาตรา ๖๖ เมื่อศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าพนักงาน
พิกัดทรัพย์รายงาน หรือ เจ้าหนี้คนใดมี คำขอฝ่ายเดียว โดยทำเป็น
คำร้องและศาลพอใจจากรายงานของเจ้าพนักงานพิกัดทรัพย์ หรือ พยานที่
เจ้าหนี้นำมาสืบว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาล หรือได้ออก
ไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกเขตอำนาจศาล โดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงประวิง
หรือกระทำให้ขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

(๒) กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือ
กำลังจะกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัติ

ศาลมีอำนาจออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้ จนกว่าลูกหนี้จะได้ให้ประ
กันจนพอใจ แต่ไม่ให้เกินกว่าหกเดือน

มาตรา ๖๗ เมื่อศาลสั่ง พิกัดทรัพย์ ของลูกหนี้ หรือพิพากษาให้
ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว และยังไม่ได้ส่งปลดจากล้มละลาย

(๑) ลูกหนี้จะต้องขอให้เจ้าพนักงาน พิกัดทรัพย์กำหนดจำนวน
เงินเพื่อใช้จ่ายเลี้ยงชีพตนเอง และ ครอบครัว ตามสมควร แก่ฐานะานุรูปโดย

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้อนุญาตให้ลูกหนี้จ่ายจากเงินที่ลูกหนี้ได้มาในระหว่างล้มละลาย และลูกหนี้จะต้องส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือนั้นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ภายใน เวลาที่ เจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์กำหนดพร้อมด้วยบัญชีรับจ่าย

(๒) ทุกครั้ง^๕ที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับทรัพย์สิน^๖อย่างใด ลูกหนี้จะต้องรายงานเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ โดยแสดงรายละเอียดเท่าที่สามารถจะทำได้ภายในเวลาอันสมควร และไม่ว่าในกรณีใด ลูกหนี้จะต้อง แสดงบัญชีรับจ่าย^๗เสนอต่อ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกกระยะหกเดือน

(๓) ลูกหนี้จะออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ได้ เว้นแต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตเป็นหนังสือ และถ้าจะย้ายที่อยู่ต้องแจ้งตำบลที่อยู่ใหม่ เป็น หนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร

ส่วนที่ ๑๐

การปลดจากล้มละลาย

มาตรา ๖๔ เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้มีการสั่งปลดจากล้มละลายได้ แต่ต้องนำเงินมาวางไว้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าสิบบาท เพื่อเป็น

ประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

การกำหนดวันนั่งพิจารณาคำขอ^๕ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์^๕ มีเวลาส่งแจ้งความให้บุคคลลัมละลาย และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าสิบวัน และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๖๙ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์^๕ ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน และความประพฤติของบุคคลลัมละลายในเวลาก่อนหรือระหว่าง ที่ลัมละลายต่อศาล และส่งสำเนารายงานนั้นให้บุคคลลัมละลายทราบ ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ก่อนวันนั่งพิจารณาคำขอปลดจากลัมละลาย

มาตรา ๗๐ ในการพิจารณาคำขอปลดจากลัมละลายนั้น ศาลอาจ พึงคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์^๕ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้รายงาน ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์^๕ ที่ได้ยื่นตามมาตรา ๖๙ และรายงานการไต่สวน โดยเปิดเผยของศาลนั่นเอง และศาลอาจให้บุคคลลัมละลายสามานตัว ให้การหรือพิจารณาพยานหลักฐานตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๗๑ ศาลมีอำนาจมีคำสั่งปลดจากลัมละลาย หรือไม่ยอม ปลด หรือสั่งให้งดการปลดไว้ภายในเวลาที่จะกำหนด หรือปลดโดยมี เงื่อนไขเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะพึงได้มาในเวลาต่อไปก็ได้

ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งปลดจากลัมละลาย ถ้าได้ความว่าเป็นบุคคล ลัมละลายทุจริต นอกจากจะมีเหตุผลพิเศษ และลูกหนี้ได้ลัมละลายแล้ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๗๒ ถ้าพิจารณาข้อเท็จจริงได้ความอย่างหนึ่งอย่างใด ดัง

กล่าวไว้ในมาตรา ๗๓ แล้ว ให้ศาลมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างดังต่อไปนี้

- (๑) ไม่ยอมปลดจากล้มละลาย
- (๒) จดการปลดจากล้มละลาย ไว้ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสองปี
- (๓) จดการปลดจากล้มละลายไว้จนกว่าจะได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้แล้วไม่น้อยกว่าห้าสิบในร้อย

(๔) ปลดจากล้มละลาย โดยให้บุคคลล้มละลายนั้นใช้เงินให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยเต็มจำนวนหนี้หรือแต่บางส่วนซึ่งยังไม่ได้ชำระให้เสร็จในวันที่ปลดจากล้มละลาย โดยมีเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าบุคคลล้มละลายไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอให้ศาลบังคับคดีได้โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่

เมื่อศาลได้มีคำสั่งตาม (๓) หรือ (๔) และเวลาได้ล่วงพ้นไปเกินกว่าสองปีแล้ว ถ้าบุคคลล้มละลายนี้อำนาจขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจพิจารณาและเปลี่ยนแปลงคำสั่งนั้นได้

มาตรา ๗๓ ข้อเท็จจริงที่ให้ศาลสั่งตามมาตรา ๗๒ นั้น คือ

(๑) สินทรัพย์ของบุคคลล้มละลายที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้มีเหลือไม่ถึงห้าสิบในร้อยของหนี้ที่ไม่ได้ประกัน เว้นแต่บุคคลล้มละลายจะแสดงให้เห็นพอใจศาลว่าตามเหตุผลที่ทำให้มีสินทรัพย์เหลือเช่นนั้น ไม่ควรจะดำเนินบุคคลล้มละลาย

(๒) บุคคลล้มละลายได้ละเว้นไม่ทำ หรือเก็บรักษาสมบัติอันอื่นต่าง ๆ ซึ่งตามธรรมดาควรจะให้มีไว้ในการประกอบธุรกิจให้พอเห็นได้ว่า

การประกอบธุรกิจและฐานะการเงินเป็นอย่างไร ในระหว่างระยะเวลา สามปีก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เว้นแต่จะศูนย์หายหรือถูกทำลาย ด้วยเหตุสุดวิสัย

(๓) บุคคลล้มละลายได้ขึ้นกระทำการค้าขายต่อไปอีก โดยรู้อยู่แล้วว่าไม่สามารถจะชำระหนี้ได้

(๔) บุคคลล้มละลายได้กระทำ หรือมีส่วนในการกระทำให้เกิด การล้มละลายขึ้น โดยกระทำการเสี่ยงโชคอันน่าจะขาดทุน หรือโดยใช้ จ่ายสุรุ่ยสุร่าย หรือโดยเล่นการพนัน หรือโดยประมาทเลินเล่ออย่าง ร้ายแรงในธุรกิจของตน

(๕) บุคคลล้มละลายได้กระทำให้เจ้าหนี้ ซึ่งได้ฟ้องร้องบุคคล ล้มละลายโดยมีเหตุผลสมควรนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายอันไม่จำเป็นโดยได้ สู้ความอย่างไม่มีมูล หรือแกล้งประวิงความ

(๖) การล้มละลายนั้น ได้เกิดขึ้นโดยเหตุหรือ เนื่องจากเหตุที่ บุคคลล้มละลายได้ใช้จ่าย อย่างไร้ประโยชน์ในการ ฟ้องร้องคดีอันไม่มีมูล หรือเพื่อก่อความรำคาญ

(๗) ใน ระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อน มีการ ขอให้ล้มละลาย และภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ให้เปรียบแก่เจ้าหนี้คนใดโดยใช่เหตุ

(๘) ในระหว่าง ระยะเวลาสาม เดือนก่อน มีการขอ ให้ล้มละลาย และภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ก่อให้เกิดหนี้ขึ้น เพื่อให้ได้สินทรัพย์ มาพอชำระหนี้ถึงห้าสิบในร้อยของหนี้ที่ไม่มีประกัน

(๙) บุคคลล้มละลายได้เคยถูกพิพากษา ให้ล้มละลายหรือได้เคย ทำการประนอมหนี้กับเจ้าหนี้มาก่อนแล้ว ไม่ว่าในหรือนอกราชอาณาจักร

(๑๐) ในระหว่างระยะเวลา สามเดือนก่อนมี การขอให้ล้มละลาย และภายหลังนั้น บุคคลล้มละลายได้ส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเหตุผลซึ่งควรเชื่อว่าจะไม่ได้กระทำการค้าขายโดยสุจริต

มาตรา ๗๔ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลล้มละลายได้ขึ้นกระทำการค้าขายต่อไปอีกโดยรู้ อยู่แล้วว่าไม่สามารถจะชำระหนี้ได้ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วหกเดือน และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า สินทรัพย์ของบุคคลล้มละลายที่จำหน่ายได้มาแล้ว รวมกับราคาประมาณแห่งสินทรัพย์ที่อาจจำหน่ายได้ต่อไปนั้น ไม่พอชำระส่วนแบ่งได้ถึงห้าสิบในร้อยของจำนวนหนี้

ห้ามมิให้เอาหนี้สินที่บุคคลซึ่งอยู่นอกอำนาจศาลเป็นหนี้บุคคลล้มละลาย และซึ่งได้ค้างชำระมาถึงวันที่มีการขอให้ล้มละลายกว่าสิบสองเดือนแล้วมารวมคิดเข้าในการตราค่าสินทรัพย์ของบุคคลล้มละลาย

(๒) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลว่า ในวันหนึ่งวันใดก่อนล้มละลาย บุคคลล้มละลายมีสินทรัพย์ไม่พอกับหนี้สิน และ

(ก) ไม่อาจแสดงให้เห็นพอใจศาลได้ว่า ตนมีเหตุผลที่ควรเชื่อได้ว่าตนสามารถชำระหนี้ได้ หรือ

(ข) ไม่สามารถนำบัญชีและ บคูลย์ ประจำปีมา แสดงต่อศาลได้ สำหรับระยะเวลาสามปีก่อนล้มละลาย โดยไม่มีเหตุอันสมควร

บัญชีและบคูลย์ที่กล่าวในวรรคก่อนนั้น ต้องได้ทำภายในเวลาอันสมควร เมื่อสิ้นปีที่เกี่ยวข้องนั้น และต้องแสดงให้เห็นฐานะของกิจการในเวลาสิ้นปีนั้นโดยถูกต้องตามจริง

มาตรา ๗๕ ถ้าบุคคลล้มละลายได้ ให้เปรียบ แก่เจ้าหนี้ คนใด ในระหว่าง ระยะเวลา สามเดือน ก่อนมีการ ขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นการให้เปรียบโดยใช่เหตุ

มาตรา ๗๖ เมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์ รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๗๗ คำสั่งปลดจากล้มละลาย ทำให้บุคคลล้มละลายหลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงอันพึงขอรับชำระได้ เว้นแต่

- (๑) หนี้เกี่ยวกับภาษีอากร หรือจังกอบของรัฐบาล หรือเทศบาล
- (๒) หนี้ซึ่งได้เกิดขึ้นโดยความทุจริตฉ้อโกงของบุคคลล้มละลาย หรือหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ไม่ได้เรียกร้องเนื่องจากความทุจริตฉ้อโกง ซึ่งบุคคลล้มละลายมีส่วนเกี่ยวข้องสมควร

มาตรา ๗๘ การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายนั้น ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับบุคคลล้มละลาย หรือร่วมผิดร่วมกับบุคคลล้มละลาย หรือค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของบุคคลล้มละลายหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย

มาตรา ๗๙ บุคคลล้มละลายซึ่งได้ถูกปลดจากล้มละลายนั้น ยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตน ซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายละเลยไม่ช่วย ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายนั้นได้ แต่ทงนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปภายหลังการ

ปลดจากล้มละลายก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนหนี้

มาตรา ๔๐ ในคำสั่งปลดจากล้มละลาย โดยให้บุคคลล้มละลายใช้เงินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดจำนวนเงินสำหรับเลี้ยงชีพบุคคลล้มละลายและครอบครัวในปีหนึ่งๆ ที่ให้หักเอาจากทรัพย์สินซึ่งได้มาภายหลังคำสั่งนั้น และกำหนดให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย และกำหนดวันให้ยื่นบัญชีแสดงการรับทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างปีทุก ๆ ปี ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

บุคคลล้มละลาย ซึ่งถูกปลดจากล้มละลายโดยให้ใช้เงินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น มีหน้าที่ไปให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลสอบสวนหรือไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาตามแต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายนั้นไม่ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในสองวรรคแรกเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลจะเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลายก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนหนี้

มาตรา ๔๑ เมื่อศาลได้เพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ทั้งให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ทุกหนี้ ได้กระทำขึ้นภายหลังที่ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย ก่อนที่ศาลได้มีคำสั่งให้เพิกถอนหนี้ด้วย

หมวด ๒

กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้ตาย

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่ลูกหนี้ตาย หากปรากฏว่าลูกหนี้ยังคงมีชีวิตอยู่ เจ้าหนี้อาจฟ้องล้มละลายได้แล้ว เจ้าหนี้อาจฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติกันได้ แต่ต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ลูกหนี้ตาย

มาตรา ๔๓ ในการฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามความในมาตราก่อน เจ้าหนี้จะต้องขอให้เรียกทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินเข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ตายนั้น

ถ้าบุคคลที่ถูกเรียกไม่มาศาล หรือมาศาลแต่คัดค้านว่าตนไม่ใช่ทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินของลูกหนี้ตายก็ดี หรือว่าตนไม่จำเป็นต้องยอมรับฐานะเช่นนั้นได้ตามกฎหมายก็ดี ให้ศาลทำการไต่สวน ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นควรเข้าแก้คดีแทนลูกหนี้ตาย ก็ให้สั่งเป็นผู้แทนลูกหนี้นั้น มิฉะนั้นให้สั่งให้เจ้าหนี้จัดการขอให้เรียกบุคคลอื่นเข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ตายต่อไป

มาตรา ๔๔ เมื่อได้มีคำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้แล้ว ให้ปฏิบัติการและจัดการทรัพย์สินมรดกนั้นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เท่าที่จะทำได้

ผู้แทนลูกหนี้ตาย มีหน้าที่ยื่นคำขออนุญาตตามมาตรา ๓๐ ค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการนี้ให้คิดเอาได้จากทรัพย์สินมรดก

มาตรา ๔๕ การที่ทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สิน

กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

ได้กระทำให้ไปเกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกจะใช้ได้เพียงไรหรือไม่นั้น ให้ถือเสมือนว่า
เป็นการกระทำของลูกหนี้ หรือบุคคลล้มละลายตามความในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๘๖ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวน พร้อมทั้งดอก
เบี้ยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย
ต่างๆ หมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินมรดกเหลืออยู่อีก ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
มอบให้แก่ผู้แทนลูกหนี้ที่ตาย หรือผู้จัดการมรดก

มาตรา ๘๗ ถ้าลูกหนี้ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาคดี
หรือเมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วคดี กระบวนการพิจารณาคงดำเนิน
ต่อไป และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้มาใช้บังคับด้วย

หมวด ๓

กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน
เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น นอกจากเจ้าหนี้จะ
ฟ้อง ขอให้ล้มละลายได้ตามความในหมวด ๑ แล้ว ผู้ชำระบัญชีของนิติ
บุคคลนั้นๆ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาล ขอให้สั่งให้นิติบุคคลนั้นล้มละลาย
ได้ ถ้าปรากฏว่าเงินลงทุนหรือเงินค่าหุ้นได้ใช้เสร็จหมดแล้วสินทรัพย์ก็ยังไม่พอ
กับหนี้สิน

เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนิติบุคคล

กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ

๓๕

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

นั้นเด็ดขาดโดยทันที และให้ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่งตั้งเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใด ให้
มีสิทธิและหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์

มาตรา ๘๙ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่ง
ได้จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้า-
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอ โดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งนำสืบได้ว่า
เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัด ความรับผิด ในห้างหุ้นส่วนนั้น ล้มละลายได้
โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่

มาตรา ๙๐ เมื่อได้มีคำขอตามมาตรา ๘๙ แล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็น
โจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอฝ่ายเดียว โดยทำเป็นคำร้องขอ
ให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้เป็นหุ้นส่วนชั่วคราว และมีพยานหลักฐานแสดงให้เห็น
พอใจศาลว่าคำขอมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้เป็นหุ้นส่วนชั่วคราวได้
แต่ก่อนจะมีคำสั่งดังกล่าวจะให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ให้ประกันค่าเสียหายตาม
จำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ถ้าปรากฏภายหลังว่า บุคคลที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวไม่ใช่
ผู้เป็นหุ้นส่วน ให้ศาลมีคำสั่งถอนการพิทักษ์ทรัพย์ และถ้าผู้นั้นมีคำขอ
โดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ซึ่งขอให้พิทักษ์
ทรัพย์ ชดเชยค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ผู้นั้น หรือจะสั่งให้เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์จ่ายจากสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนก็ได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน
ศาลมีอำนาจบังคับเจ้าหนี้คนนั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

หมวด ๔

วิธีการทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๑

การรับชำระหนี้

มาตรา ๙๑ เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายจะเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าเจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาให้อีกได้ไม่เกินสองเดือน

คำขอรับชำระหนี้จะต้องทำตามแบบพิมพ์ โดยมีบัญชีแสดงรายละเอียดแห่งหนี้สิน และข้อความระบถึงหลักฐานประกอบหนี้และทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใด ของลูกหนี้ที่ยึดไว้เป็นหลักประกันหรือตกอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้

มาตรา ๙๒ บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะสิ่งของของตนได้ถูกยึดไปตามมาตรา ๑๐๕ (๓) กีด หรือเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใดๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๑๑๕ กีด หรือเพราะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับทรัพย์สิน หรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๑๒๒ กีด มีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับราคาส่งของ หรือหนี้เดิมหรือค่าเสียหายได้ แล้วแต่กรณีภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ได้ ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดี ให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เข้าवादที่ค้างพิจารณาอยู่แทนลูกหนี้ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แพคดี เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสสิทธขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แต่ให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ เจ้าหนี้ไม่มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ได้ ถ้ามีลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แม้ว่าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่

(๑) หนี้ที่เกิดขึ้น โดยฝ่าฝืน ข้อ ห้ามตาม กฎหมายหรือ ศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

(๒) หนี้ซึ่งเจ้าหนี้ยอมให้ลูกหนี้กระทำการเมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ถึงการที่ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

มาตรา ๙๕ เจ้าหนี้มีประกัน ย่อมมีสิทธิ เหนือทรัพย์ สิน อันเป็นหลักประกัน ซึ่งลูกหนี้ได้ให้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๙๖ เจ้าหนี้มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ภายในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อยินยอมสละทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายแล้ว ขอรับชำระหนี้ได้เต็มจำนวน

(๒) เมื่อได้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

(๓) เมื่อได้ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ขายทอดตลาดทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

(๔) เมื่อได้ราคาทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ ในกรณีเช่นนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจไถ่ถอนทรัพย์สินตามราคานั้นได้ ถ้าเห็นว่าราคานั้นไม่สมควร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายทรัพย์สินนั้น ตามวิธีการที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าหนี้ตกลงกัน ถ้าไม่ตกลงกัน จะขายทอดตลาดก็ได้ แต่ต้องไม่ให้เสียหายแก่เจ้าหนี้ และเจ้าหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดได้ เมื่อขายได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ถือว่าเป็นราคาที่เจ้าหนี้ได้เข้ามาในคำขอ

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ไม่แจ้งโดย หนังสือให้ เจ้าหนี้ ทราบว่า จะใช้สิทธิไถ่ถอน หรือตกลงให้ขายทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันภายใน กำหนดเวลาที่เดือน นับแต่วันที่เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ให้ถือว่าเป็นยอมให้ทรัพย์สินนั้นเป็นกรรมสิทธิ์แก่ เจ้าหนี้ตาม ราคาที่เจ้าหนี้ได้เข้ามา และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หมดสิทธิไถ่ถอนหรือขายทรัพย์สินนั้น

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับ ในกรณีที่ตามกฎหมายลูกหนี้ ไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

มาตรา ๘๗ ถ้าเจ้าหนี้มีประกันขอรับชำระหนี้โดยไม่แจ้งว่าเป็น เจ้าหนี้มีประกัน เจ้าหนี้จะต้องคืนทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้นเป็นอันระงับ เว้นแต่

เจ้าหนี้จะแสดงต่อศาลได้ว่า การละเว้นนั้นเกิดขึ้นโดยพลงเพลอ ในกรณีเช่นนั้น ศาลอาจอนุญาตให้แก้ไขข้อความในรายการ แห่งคำขอรับชำระหนี้ โดยกำหนดให้คืนส่วนแบ่งหรือกำหนดอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๙๘ ถ้าหนี้ที่ขอรับชำระได้กำหนด ไว้เป็นเงินตราต่างประเทศให้คิดเป็นเงินตรา ไทยตามอัตรา แลกเปลี่ยน ในวันที่ศาลมี คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๙๙ ถ้าเป็นหนี้ค่าเช่าหรือหนี้อย่างอื่นซึ่งมีกำหนดระยะเวลา ให้ชำระ และวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไม่ตรงกับวันกำหนด เจ้าหนี้ อาจขอรับชำระหนี้ตามส่วนจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ได้

มาตรา ๑๐๐ ดอกเบี้ยหรือเงินค่าบวการอื่นแทนดอกเบี้ยภายหลัง วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นั้น ไม่ให้ถือว่าเป็นหนี้ที่จะขอรับชำระได้

มาตรา ๑๐๑ ถ้าถูกหน้ร่วมนางคนถูกพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ร่วม คนอื่นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบ้ในเวลา ภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

บทบัญญัติในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่ผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันนี้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๒ ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็นหนี้ลูกหนี้ใน เวลาที่มคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่ามูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุเป็น อย่างเดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่ดี ก็อาจหักกลบกันได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังที่มคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว

มาตรา ๑๐๓ เมื่อบุคคลซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับหนี้ที่อยู่ในเงื่อนไขบังคับก่อนขอหักกลบลบหนี้ บุคคลนั้นจะต้องให้ประกันสำหรับจำนวนที่ขอหักกลบลบหนี้

มาตรา ๑๐๔ เมื่อพนักกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ รับนัดลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายมาพร้อมกันเพื่อตรวจคำขอรับชำระหนี้ โดยแจ้งความให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๐๕ ในการตรวจคำขอรับชำระหนี้ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม คำพิพากษาหรือไม่ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจออกหมายเรียกเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือบุคคลใดมาสอบสวนในเรื่องหนี้สิน แล้วทำความเห็นส่งสำนวนเรื่องหนี้สินที่ขอชำระหนี้ต่อศาล พร้อมทั้งรายงานว่ามีผู้โต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ประการใดหรือไม่

มาตรา ๑๐๖ คำขอรับชำระหนี้รายใด ถ้าลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ไม่โต้แย้ง ศาลมีอำนาจส่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐๗ คำขอชำระหนี้รายใดถ้ามีผู้โต้แย้งให้ศาลพิจารณาแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

มาตรา ๑๐๘ คำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งศาลได้สั่งอนุญาตแล้วนั้น ถ้าต่อมาปรากฏว่าศาลได้สั่งไปโดยผิดหลง เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจยกคำขอรับชำระหนี้ หรือลดจำนวนหนี้ที่ได้สั่งอนุญาตไปแล้วได้

ส่วนที่ ๒

ทรัพย์สินซึ่งอาจเอามาชำระหนี้

มาตรา ๑๐๙ ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้

(๑) ทรัพย์สินทั้งหลาย อันลูกหนี้มีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลาย รวมทั้งสิทธิเรียกร้องเหนือทรัพย์สินของบุคคลอื่น เว้นแต่

ก. เครื่องนุ่งห่มหลับนอนซึ่งลูกหนี้รวมทั้งภริยา และบุตรผู้เยาว์ของลูกหนี้จำเป็นต้องใช้ตามสมควรแก่ฐานะานุรูป และ

ข. สัตว์ พืชพันธุ์ และเครื่องมือสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้ ราคารวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

(๒) ทรัพย์สิน ซึ่งลูกหนี้ได้มาภายหลังเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายจนถึงเวลาปลดจากล้มละลาย

(๓) สิ่งของซึ่งอยู่ในครอบครอง หรืออำนาจสั่งการ หรือสั่งจำหน่ายของลูกหนี้ในทางการค้า หรือธุรกิจของลูกหนี้ ด้วยความยินยอมของเจ้าของอันแท้จริง โดยพฤติการณ์ซึ่งทำให้เห็นว่าลูกหนี้เป็นเจ้าของในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย

ส่วนที่ ๓

ผลของการล้มละลายเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำไปแล้ว

มาตรา ๑๑๐ คำสั่งของศาลที่ให้ยึด หรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้ชั่วคราว หรือหมายบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้นั้น จะให้ยื่นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ไม่ได้ เว้นแต่การบังคับคดีนั้นได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

การบังคับคดีนั้น ให้ถือว่าได้สำเร็จบริบูรณ์เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เจ้าหนี้นั้น ยื่นคำขอเฉลี่ย ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้ประกันในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน หรือถึงการที่ผู้ใดได้ชำระเงินโดยสุจริตแก่ศาล หรือเจ้าพนักงานบังคับคดีตามคำสั่งศาล หรือถึงความสมบูรณ์แห่งการขอโดยสุจริตในการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๑๑ เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จำหน่ายทรัพย์สินแล้ว แต่ยังไม่ได้จ่ายเงิน ถ้าได้รับคำแจ้งความว่าได้มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย ก่อนที่การบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกักเงินไว้ และถ้าต่อไปศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคิดหักไว้เป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดี และค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้นบังคับคดี เหลือเท่าใดให้ส่งเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลาย

ผลของการล้มละลายเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำไปแล้ว

๔๓

มาตรา ๑๑๒ ถ้าในระหว่างที่การบังคับคดียังไม่สำเร็จบริบูรณ์ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับแจ้งความว่าลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งรายการทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ในอำนาจ หรือความยึดถือของตนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้ปฏิบัติตามคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้นบังคับคดี ให้หักจากทรัพย์สินนั้นได้ก่อน

มาตรา ๑๑๓ การขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอได้โดยทำเป็นคำร้อง

มาตรา ๑๑๔ การโอนทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้ได้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามปีก่อนล้มละลาย ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนนั้นได้ เว้นแต่ผู้รับโอนจะแสดงให้พอใจศาลว่าการโอนนั้นได้กระทำโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน

มาตรา ๑๑๕ การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามเดือน ก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดยมีมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่น ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอน หรือการกระทำนั้นได้

มาตรา ๑๑๖ บทบัญญัติในสองมาตราก่อนนั้น ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน ก่อนมีการขอให้ล้มละลาย

ส่วนที่ ๔

การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๗ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจออกหมายเรียก ลูกหนี้ภริยาของลูกหนี้หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งได้ความหรือสงสัยว่ามี ทรัพย์สินของลูกหนี้ อยู่ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ หรือเห็นว่าสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาได้ส่วนหรือสอบสวน และมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือ หรืออำนาจของผู้นอนเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าบุคคลนั้นจงใจขัดขืนหมายเรียกหรือคำสั่ง ศาลมีอำนาจออกหมายจับบุคคลนั้นมาซึ่งไว้นานกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๑๑๘ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้ อยู่ในครอบครองชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี เสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๑๑๙ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์

ทรัพย์สินแห่งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลอื่น ให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามจำนวนที่ได้แจ้งไปและให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธ ให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนังสือของทรัพย์สินของลูกหนี้ตามจำนวนที่แจ้งไปเป็นเด็ดขาด

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินภายในกำหนดเวลาตามวรรคก่อน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินสอบสวน เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ ให้จำหน่ายข้อจากบัญชีลูกหนี้และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบ ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นหนี้เท่าใด ให้แจ้งจำนวนเป็นหนังสือยืนยันไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบ และให้แจ้งไปด้วยว่า ถ้าจะคัดค้านประการใด ให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่รับแจ้งความยืนยันนั้นคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคก่อน ให้ศาลพิจารณา ถ้าพอใจว่าเป็นหนี้ใหม่ คำบังคับให้บุคคลนั้นชำระเงิน หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สิน ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ ให้มีคำสั่งให้จำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินมิได้ปฏิเสธต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สิน หรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินอาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำบังคับของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์

ทรัพย์สินอาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้น เป็น
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ถูกทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้สั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร
คัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งในเรื่องนั้นก็ได้

มาตรา ๑๒๐ ถ้าลักษณะแห่งธุรกิจของลูกหนี้มีเหตุอันสมควรที่จะ
ดำเนินต่อไป เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้แล้ว เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์จะดำเนินธุรกิจของลูกหนี้ตนเอง เพื่อชำระสะสางธุรกิจนั้น
ให้เสร็จไป หรือจะตั้งบุคคลใด หรือลูกหนี้เป็นผู้จัดการโดยกำหนดอำนาจ
หน้าที่ไว้ก็ได้

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งบุคคลใดนอกจากลูกหนี้เป็นผู้จัดการ
บุคคลนั้นต้องให้ประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง และมีสิทธิได้
รับบำเหน็จตามที่ประชุมเจ้าหนี้กำหนด ถ้ามิได้กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้กำหนด

ผู้จัดการต้องทำบัญชีตามทที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง

มาตรา ๑๒๑ ถ้าลูกหนี้เป็นข้าราชการ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์
ทรัพย์แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิรับเงินเดือน บำนาญ บำเหน็จ
เบี้ยหวัด หรือเงินในทำนองเดียวกันนั้นของลูกหนี้จากเจ้าหนี้ที่ เพื่อรวบรวม

การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน

๔๗

รวมแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องจ่ายค่าเลี้ยงชีพลูกหนี้และครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะรูป

บทบัญญัติในวรรคก่อน ให้ใช้บังคับในกรณีที่ลูกหนี้มีสิทธิได้รับเงินจากบุคคลหรือองค์การอื่นที่มีรัฐบาลด้วย

มาตรา ๑๒๒ ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบว่า ทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญามีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญานั้นได้

บุคคลใดได้รับความเสียหายโดยเหตุที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับดังกล่าว มีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับค่าเสียหายได้

มาตรา ๑๒๓ ทรัพย์สินซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมได้มาแล้วเมื่อลูกหนี้ล้มละลายแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายตามวิธีที่สะดวกและเป็นผลดีที่สุด

การขายโดยวิธีอื่นนอกจากการขายทอดตลาดนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้ เว้นแต่ทรัพย์สินที่เป็นของเสียง่ายหรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้น

ผู้ได้รับโอนทรัพย์สินจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในการขายหรือการแบ่งไม่ต้องรับผิดชอบในค่าภาษีอากรหรือจังกอบสำหรับปีก่อนที่ได้รับโอน

ส่วนที่ ๕

การแบ่งทรัพย์สิน

มาตรา ๑๒๔ ทรัพย์สินซึ่งเหลือจากที่กันไว้สำหรับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องจัดการแบ่งในระหว่างเจ้าหนี้โดยเร็ว

การแบ่งทรัพย์สินต้องกระทำทุกระยะเวลาไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่ศาลจะอนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปโดยมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๒๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องกันเงินส่วนแบ่งรายท่มเงินไขหรือมข้อโต้แย้ง และค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นได้ตามสมควร แล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้คนอื่นไป

มาตรา ๑๒๖ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ และส่งแจ้งความไปยังเจ้าหนี้และบุคคลล้มละลายล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน กำหนดวันเวลาให้มาตรวจบัญชีส่วนแบ่ง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ให้ถือว่าบัญชีนั้นถูกต้องและเป็นที่สุด แล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาการแบ่งไว้ ณ สำนักงานและแจ้งจำนวนส่วนแบ่งที่จะจ่ายไปยังเจ้าหนี้

มาตรา ๑๒๗ ถ้าผู้มีส่วนได้เสียคนใดคัดค้านบัญชีส่วนแบ่ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พิจารณาคัดค้านและคำชี้แจงของเจ้าหนี้ และบุคคลล้มละลายแล้วส่งตามที่เห็นสมควร

ผู้มีส่วนได้เสียอาจคัดค้านคำสั่งนั้น โดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลได้ ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ฟังคำสั่ง

ถ้าผู้คัดค้านต่อศาล ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการจ่ายเงิน ไปจนกว่าศาลจะได้มีคำสั่งแล้ว แต่ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่าการ เลื่อนนั้นจะทำให้ผู้มีส่วนเสียได้รับความเสียหาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์จะกั้นเงินค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นได้ตามสมควร แล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้รายที่ไม่มีข้อโต้แย้งไปก่อนได้

มาตรา ๑๒๔ ห้ามมิให้จ่ายส่วนแบ่งแก่เจ้าหนี้คนใด เมื่อรวม ส่วนแบ่งทุกครั้งแล้วเป็นเงินไม่ถึงหนึ่งบาท

มาตรา ๑๒๕ สามหรือภริยาของบุคคลล้มละลายจะได้รับส่วนแบ่ง ในฐานะเจ้าหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้อ่อนได้รับชำระหนี้เป็นที่พอใจแล้ว

มาตรา ๑๓๐ ในการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้ ให้ชำระค่าใช้จ่าย และหนี้สินตามลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกของลูกหนี้ที่ตาย
- (๒) ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ในการจัดการ ทรัพย์สินของลูกหนี้
- (๓) ค่าทำศพลูกหนี้ที่ตายตามสมควรแก่ฐานะานุรูป
- (๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินตามมาตรา ๑๒๕ (๓)
- (๕) ค่าธรรมเนียมของเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และค่าทนายความตาม ที่ศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด

(๖) ค่าภาษีอากร และจังกอบที่ถึงกำหนดชำระภายในหกเดือน ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(๗) ค่าจ้างเสมียน คนใช้หรือคนงานของลูกค้านี้ สำหรับจำนวน สองเดือนก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แต่ไม่เกินกว่าคนละสามร้อยบาท

(๘) หนี้อื่น ๆ

ถ้ามีเงินไม่พอชำระเต็มจำนวนหนี้ในลำดับใด ให้เจ้าหนี้ในลำดับ นั้นเฉลี่ยตามส่วน

มาตรา ๑๓๑ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งที่สุด ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ ทรัพย์ส่งแจ้งความไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องค่าจ้างแรงงาน หรือเงินที่ได้ออก ไปโดยคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า ให้ส่งบัญชีเงินที่เกี่ยวข้องนั้น ภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ ถ้าไม่ส่งตามกำหนดเจ้าพนักงาน พินัยทรัพย์จะจัดการแบ่งครั้งที่สุด และจ่ายเงินไปโดยไม่คำนึงถึงเงิน ที่เกี่ยวข้องอยู่นั้น ถ้าผู้ใดรับแจ้งความไม่ปฏิบัติตามนี้ ผู้นั้นหมดสิทธิ เรียกร้องต่อไป

กำหนดเวลาดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มี อำนาจขยายได้ เมื่อมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๓๒ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนตามที่บัญญัติ ไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในคดีล้มละ ลายหมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ให้คืนแก่บุคคลล้มละลายไป

ส่วนที่ ๖

การปิดคดี

มาตรา ๑๓๓ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ได้แบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งสุดท้าย หรือได้หยุดทำการตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ หรือเมื่อลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินจะให้แบ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินอาจทำรายงานแสดงกิจการและบัญชีรับจ่ายในคดีล้มละลาย ยื่นต่อศาล และขอให้ศาลสั่งปิดคดีได้

เมื่อศาลได้พิจารณารายงานและบัญชีของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สิน ประกอบกับคำคัดค้านของเจ้าหนี้ หรือผู้มีส่วนได้เสียแล้ว ศาลจะสั่งให้ปิดคดีหรือไม่ก็ได้

ถ้าศาลสั่งไม่ให้ปิดคดี เมื่อเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลอาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินรับผิดชอบในการที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่ก็ได้

คำสั่งปิดคดี ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินพ้นจากความรับผิดชอบหน้าที่จนถึงวันที่ศาลสั่งนั้น

ถ้าปรากฏว่าศาลได้สั่งไปโดยผิดหลง ศาลอาจเพิกถอนคำสั่งปิดคดีนั้นได้

มาตรา ๑๓๔ คำสั่งปิดคดีมีผลเพียงให้ระงับการจัดการต่างๆ ไว้ แต่ไม่ทำให้คดีล้มละลายสิ้นสุด และไม่ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สินหลุดพ้นจากหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) หน้าที่ตามมาตรา ๑๖๐
 - (๒) หน้าที่อนุมัติการใดๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้
 - (๓) หน้าที่ตรวจบัญชีรับจ่ายของบุคคลล้มละลาย
- ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่า บุคคลล้มละลายมีทรัพย์สินอันใหม่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขอให้ศาลเปิดคดีต่อไปได้

ส่วนที่ ๑

การยกเลิกการล้มละลาย

มาตรา ๑๓๕ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการล้มละลายได้ ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจดำเนินการให้ได้ผลเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย เพราะเจ้าหนี้เป็นผู้เป็นโจทก์ไม่ช่วย หรือยอมเสียค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายหรือวางเงินประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกร้อง และไม่มีเจ้าหนี้อื่นสามารถและเต็มใจกระทำการดังกล่าวแล้ว ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ขัดขึ้นหรือละเลยนั้น

- (๒) ลูกหนี้ไม่ควรถูกพิพากษาให้ล้มละลาย
- (๓) หนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้สินรายใด แต่ลูกหนี้ยอมทำสัญญาและให้ประกันต่อศาลว่าจะใช้เงินให้เต็มจำนวนกับค่าธรรมเนียมด้วยก็ดี หรือถ้าหาตัวเจ้าหนี้ไม่พบแต่ลูกหนี้ได้นำเงินเต็มจำนวนมาวางต่อศาลก็ดี ให้ถือว่าหนี้สินรายนั้นได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

(๔) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์ครั้งสุดท้าย หรือไม่มีทรัพย์สินจะแบ่งให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ต่อแต่นั้นมาภายในกำหนดเวลาสิบปี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายได้อีก และไม่มีเจ้าหนี้มาขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จัดการรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๓๖ คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา ๑๓๕ (๑) หรือ (๒) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด

มาตรา ๑๓๗ คำสั่งยกเลิกการล้มละลายไม่กระทบถึงการใดที่ศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กระทำไปแล้ว ส่วนทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายให้ตกแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดตามที่ศาลกำหนด หรือถ้าไม่ได้กำหนดก็ให้คนแก่บุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๓๘ เมื่อศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา และในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

หมวด ๕

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนที่ ๑

การแต่งตั้งและถอดถอน

มาตรา ๑๓๙ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่ง หรือหลายคนที่เห็นสมควร โดยเฉพาะตัวหรือโดยตำแหน่งหน้าที่ให้เป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีอำนาจถอดถอนได้

การแต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ให้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้นให้ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานของศาล

ส่วนที่ ๒

อำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๔๐ ในการเป็นคู่ความในศาลที่ดี ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้คดี หรือในการกระทำการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่คดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ใช้นามตำแหน่งว่า “เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ.....ลูกหนี้” หรือ “เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของ

อำนาจหน้าที่

๕๕

ผู้ล้มละลาย” โดยกรอกนามของลูกหนี้ หรือผู้ล้มละลายลงในช่องว่าง.....
แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๑ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจำหน่ายความเข้าทำการแทนได้

มาตรา ๑๔๒ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในมาตรานี้ เจ้าพนักงาน
พิทักษ์ทรัพย์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานข้อความเกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน หรือความประ-
พฤติของลูกหนี้ตามที่ศาลต้องการ

(๒) ช่วยชักถามลูกหนี้หรือบุคคลอื่น ในการที่ศาลดำเนินกระ-
บวนการพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๓ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
อาจมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการใดที่เป็นปัญหาได้

มาตรา ๑๔๔ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นเป็นการจำเป็นที่จะ
ต้องกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์แห่งการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ เมื่อได้รับ
อนุญาตจากศาลแล้วให้กู้ยืมได้

มาตรา ๑๔๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกระทำการดังต่อไปนี้ได้
ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้แล้ว

- (๑) ถอนการยึดทรัพย์ในคดีล้มละลาย
- (๒) โอนทรัพย์สินใด ๆ นอกจากโดยวิธีขายทอดตลาด
- (๓) สละสิทธิ
- (๔) พ้องหรือถอนฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินในคดีล้มละลาย หรือพ้องหรือถอนฟ้องคดีล้มละลาย
- (๕) ประนีประนอมยอมความ หรือมอบคดีให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

มาตรา ๑๔๖ ถ้าบุคคลล้มละลาย เจ้าหนี้ หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยการกระทำหรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน นับแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ศาลมีอำนาจสั่งขึ้นตามกลับ หรือแก้ไข หรือสั่งประการใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔๗ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัว เว้นแต่จะได้กระทำโดยเจตนาร้าย หรือโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๔๘ การฟ้องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ในการที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้ามิได้ฟ้องภายในกำหนดเวลาหกเดือนนับแต่วันที่เกิดอำนาจฟ้องให้ถือว่าขาดอายุความ

หมวด ๖

อำนาจศาลและกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

อำนาจศาล

มาตรา ๑๔๙ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม เว้นแต่ศาลแขวง มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๕๐ การยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลาย ให้ยื่นต่อศาลซึ่งลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต หรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขตไม่ว่าด้วยตนเอง หรือโดยตัวแทนในขณะที่ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอ หรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

มาตรา ๑๕๑ ศาลต้องสอดส่องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปฏิบัติหน้าที่โดยเรียบร้อย เพื่อการนี้ให้มอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำชี้แจงในเรื่องบัญชีหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย หรือจะสั่งให้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๕๒ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่กองทรัพย์สินในคดีล้มละลายโดยเจตนาร้าย หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ชดเชยค่าเสียหายเป็นส่วนตัวตามที่เห็นสมควรได้

ส่วนที่ ๒

กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๕๓ กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายให้ดำเนินการเป็นส่วนใดที่พระราชบัญญัตินี้มีบัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕๔ ในคดีที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ทั้งฟ้อง ถอนฟ้อง หรือขาดนัดพิจารณาก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๕๕ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีหน้าที่ระวังประโยชน์ของเจ้าหนี้ทั้งหลาย ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ และรับผิดชอบบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าเสียหาย และค่าใช้จ่ายในคดีล้มละลายนั้น เพื่อประกันการรับผิดชอบเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเรียกประกันจากเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ตามจำนวนที่เห็นว่าจำเป็น

มาตรา ๑๕๖ ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ขัดขืน หรือละเลยไม่ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือไม่ปฏิบัติตามที่กล่าวไว้ใน มาตรา ๑๕๕ ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วยความเห็นชอบของที่ประชุมเจ้าหนี้ มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหนี้คนอื่นเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์แทนต่อไป

มาตรา ๑๕๗ เมื่อได้สั่งแจ้งความนัดประชุม หรือแจ้งความใดๆ

ไปยังเจ้าหน้าที่หลายในราชอาณาจักรแล้ว แม้เจ้าหน้าที่บางคนจะยังไม่ได้รับ ก็ไม่ทำให้การประชุมหรือการนั้นเสียไป

มาตรา ๑๕๘ ผู้มีส่วนได้เสียคนใดเห็นว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ไม่มีสิทธิยึดทรัพย์สิ่งหนึ่งอย่างใด ให้คัดค้านต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับคำคัดค้านแล้วให้สอบสวนและมีคำสั่ง ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งไม่ให้ถอนการยึด ผู้ยื่นสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบวัน นับแต่วันได้ทราบคำสั่งนั้น เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ศาลพิจารณา และมีคำสั่งชี้ขาดเหมือนอย่างคดีธรรมดา โดยเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาสู่คดี

มาตรา ๑๕๙ เมื่อศาลได้พิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใด แล้วให้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

หมวด ๓

การสอบสวนและบทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑

การสอบสวน

มาตรา ๑๖๐ ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้ามีเหตุควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำความผิดในทางอาญาเกี่ยวกับการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าไม่ควรฟ้อง ซึ่งแย้งกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ส่งสำนวนไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อส่ง

ส่วนที่ ๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๖๑ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืน บทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๗ (๓) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๒ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๕ หรือมาตรา ๘๐ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขึ้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ (๑) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินสี่เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๓ ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ที่มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๓ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๖๗ (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร

(๒) ละเว้นไม่แจ้งข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือกล่าวเท็จเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตนต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือน เมื่อได้ทราบหรือมีเหตุผลอันสมควรเชื่อได้ว่ามีผู้นำหนีอันเป็นเท็จมาขอรับชำระในคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๖๔ ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ยักยอก ซุกซ่อน ทำลาย ก่อความชำรุด หรือเปลี่ยนแปลงดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำนั้นๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า มิได้มีเจตนาปกปิดสภาพแห่งกิจการของตน

ถ้าปรากฏว่า ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารสูญหาย ชำรุดหรือเปลี่ยนแปลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้เป็นผู้กระทำ

(๒) ละเว้นจดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือจดข้อความเท็จลงในสมุดบัญชี หรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจในการนั้น

(๓) นำทรัพย์สินซึ่งได้มาโดยเชื่อและยังมิได้ชำระราคาไปจำหน่าย จ้างหรือจำหน่าย เว้นแต่การนั้นเป็นปกติธุระของลูกหนี้และพิสูจน์ได้ว่า มิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๔) รับสินเชื่อบุคคลอื่นโดยใช้อุบายหลอกลวงหรือซุกซ่อนโอน หรือส่งมอบทรัพย์สินของตนโดยทุจริต หรือกระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ ให้ทรัพย์สินของตนต้องมีการผูกพันขึ้นโดยทุจริต หรือยอมหรือสมยอม กับบุคคลอื่นให้ศาลพิพากษาให้ตนต้องชำระหนี้ ซึ่งตนมิควรต้องชำระ

มาตรา ๑๖๕ ในระหว่างเวลาตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) รับสินเชื่อกจากผู้มีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทขึ้นไป โดยมิได้แจ้งให้ผู้ยื่นทราบว่าคุณถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๒) ประกอบการค้าหรือธุรกิจ โดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย และในการนั้นได้รับสินเชื่อกบุคคลอื่นโดยมิได้แจ้งให้ผู้ยื่นทราบว่าคุณถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๓) ประกอบการค้าหรือธุรกิจ โดยใช้นามหรือนามสมญาของผู้อื่นบังหน้า

(๔) ประกอบการค้าหรือธุรกิจ โดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดไปจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย โดยมิได้โฆษณารายการดังต่อไปนี้ ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ

- ก. นามตัวและนามสมญาที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย
- ข. ตำบลที่ตนประกอบการค้าหรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์
- ค. นามตัวและนามสมญาซึ่งประสงค์จะใช้ต่อไปในการค้าหรือธุรกิจ

ง. ลักษณะของการค้าหรือธุรกิจที่จะประกอบต่อไป

จ. ตำบลที่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจ

มาตรา ๑๖๖ ลูกหนี้คนใดมีหนี้สินเนื่องในการค้า หรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิด

บทกำหนดโทษ

๖๓

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับ
ทั้งจำ

(๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวน
ลูกหนี้ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ ได้เสียทรัพย์สินไปเป็น
จำนวนมาก ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลัง
นั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(๒) กระทำหนี้อันพึงชำระได้ในคดีล้มละลาย โดยไม่มี
เหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้ได้

มาตรา ๑๖๗ บุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจตามที่ระบุไว้ในกฎ-
หมายว่าด้วยการทะเบียนพาณิชย์คนใด ไม่มีบัญชีย้อนหลังขึ้นไปสามปี
นับแต่วันที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ซึ่งจะแสดงให้เห็นการประกอบพาณิชย์
กิจหรือฐานะการเงินของตนอย่างเพียงพอ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่า
ด้วยการบัญชีซึ่งใช้อยู่ในเวลานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้า
ร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๘ ในระหว่างเวลาหกเดือนก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้ม-
ละลาย หรือภายหลังนั้น แต่ก่อนเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดออก
ไปหรือพยายามจะออกไปนอกราชอาณาจักร โดยนำทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมาย
ต้องเอาไว้แบ่งไขหนี้แก่เจ้าหนี้ราคาเกินกว่าหนึ่งร้อยบาทออกไปด้วย
เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า มิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่
เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๙ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้คนใด ช่อนตัว หรือหลบไปเสียจากที่ๆ เคยอยู่ หรือที่ทำการค้าหรือประกอบ ธุรกิจแห่งสุดท้าย หรือออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเจตนาหลีกเลี่ยง หมายเรียกหรือหมายนัดของศาลในคดีล้มละลาย หรือหลีกเลี่ยงการที่จะถูก สอบสวน หรือได้ส่วนเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือทำให้เกิด ความลำบากขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวาง โทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้คนใด กระทำการฉ้อฉล หรือให้ หรือเสนอให้ หรือตกลงว่าจะให้ประโยชน์ใดๆ แก่เจ้าหนี้โดยมุ่งหมายที่จะได้รับความยินยอมของเจ้าหนี้ ในการขอประ- นอมหนี้ หรือข้อตกลงเกี่ยวกับกิจการหรือการล้มละลายของตน หรือเพมิ ให้มีการคัดค้านขอปลดจากล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๑ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใดกล่าวอ้าง หรือขอรับ ขำระหนี้ในคดีล้มละลาย หรือการขอประนอมหนี้ หรือในการตกลงเกี่ยวกับ ทรัพย์สินของลูกหนี้โดยไม่เป็นความจริงในส่วนสาระสำคัญ เว้นแต่จะ พิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพัน บาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๒ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใด เรียก หรือรับ หรือ ยินยอมที่จะรับทรัพย์สินหลักประกันหรือผลประโยชน์ใด ๆ ไว้เป็นประ- โยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะยินยอมหรือไม่คัดค้านในการขอประนอม

หนี้ หรือการขอลดจากล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าเท่าของราคาผลประโยชน์อันมิควรได้นั้น

มาตรา ๑๗๓ ผู้ใดรู้ว่าได้มีหรือจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แล้วยกย้าย ชุกซ่อน รับ จำหน่าย หรือจัดการแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้โดยเจตนาทุจริต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองเท่าราคาทรัพย์สินนั้น หรือจำคุกไม่เกินสองปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาในคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ในราชกิจจานุเบกษา และหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว บุคคลทุกคนได้ทราบว่ามีคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดกล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าหนี้ โดยมุ่งหมายที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๗๕ บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางอาญา เช่นเดียวกับลูกหนี้ สำหรับกิจการที่ตนได้กระทำในขณะที่เป็นผู้ประกอบการงานของลูกหนี้

(๑) ถ้าลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วน ซึ่งสอดเข้าไปเกี่ยวข้องกิจการงาน หรือผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนนั้น

(๒) ถ้าลูกหนี้เป็นบริษัทจำกัด ผู้เริ่มก่อการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทนั้น

- (๓) ถ้าลูกหนี้เป็นนิติบุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๑) และ
 (๒) ผู้จัดการหรือผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น
 (๔) ถ้าลูกหนี้มีตัวแทนหรือลูกจ้างเป็นผู้ประกอบการงาน ตัว
 แทนหรือลูกจ้างของลูกหนี้
 (๕) ถ้าลูกหนี้ตาย ทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สิน
 ของลูกหนี้

หมวด ๘

บทบัญญัติเบ็ดเสร็จ

ส่วนที่ ๑

เงินค้ำจำย

มาตรา ๑๗๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์สินครั้งที่
 สุดแล้ว ถ้ามีเงินค้ำจำยซึ่งไม่มีผู้ใดมารับ ภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่
 วันที่ศาลสั่งปิดคดี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์
 รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ให้เจ้าหนี้มารับภายในกำหนดเวลาสองเดือน
 ถ้าไม่มารับภายในกำหนด ให้เงินตกเป็นของแผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

การล้มละลายเกี่ยวกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๗๗ การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามพระราชบัญญัติ
 นี้ มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตลอดและเฉพาะแต่ในราชอาณาจักร

การล้มละลายเกี่ยวกับต่างประเทศ

๖๗

การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามกฎหมายของประเทศอื่นไม่มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๗๘ เจ้าหนี้ต่างประเทศซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักรจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ต้องพิสูจน์ว่า เจ้าหนี้ในประเทศไทยก็มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย ตามกฎหมายและในศาลแห่งประเทศของตนได้ในการทำนองเดียวกัน

(๒) ต้องแถลงว่า ตนได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินหรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้คนเดียวกันนั้นนอกราชอาณาจักรเป็นจำนวนเท่าใดหรือไม่ และถ้ามี ตนยอมส่งทรัพย์สินหรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้ดังกล่าวแล้ว มารวมในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๓

ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๗๙ ค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าขึ้นศาลสำหรับคำฟ้อง หรือคำร้องขอให้ล้มละลายสืบหาบาท

(๒) ค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายคิดตามจำนวนหนี้สินที่ขอรับชำระโดยอัตรา ดังต่อไปนี้

- ก. หนังสือหนึ่งพันบาท ค่าธรรมเนียมห้าบาท
 ข. หนังสือหนึ่งพันบาท ถึงห้าพันบาท ค่าธรรมเนียมสิบบาท
 ค. หนังสือห้าพันบาท ถึงหนึ่งหมื่นบาท ค่าธรรมเนียมสิบ

ห้าบาท

ง. หนังสือหนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป ค่าธรรมเนียมยี่สิบบาท
 ถ้าเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาให้คิดลบับละห้าบาทเสมอกันหมด
 ในกรณีที่มอหรือฎีกาเรื่องขอรับชำระหนี้ให้เสียค่าขึ้นศาลชั้น
 ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาตามอัตราเดียวกันนี้

(๓) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สิน ให้คิดในอัตราร้อย
 ละห้าของราคาสิทธิแห่งทรัพย์สินที่รวบรวมได้ หรือในจำนวนเงินที่ประ-
 นอมหนี้ แล้วแต่จำนวนใดจะมากกว่ากัน

ค่าธรรมเนียมนอกจากนี้ ให้คิดตามอัตราเดียวกันกับในประมวล
 กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๘๐ ถ้าเงินเหลือพอ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จ่ายค่า
 บัญชีและค่าพาหนะเดินทางของพยานหรือบุคคลที่ถูกเรียกมาสอบสวน
 โดยอนุโลมตามอัตราที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๘๑ แบบพิมพ์ซึ่งลูกหนี้จะต้องยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์
 ทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเว้นอากรแสตมป์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๕๗ ร.ร. ๕๕๘ ก่อนที่ ๖๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๔๘๓)

พระราชบัญญัติ

ผู้สอบบัญชี

พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๑๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี
พ.ศ. ๒๕๐๕”

* มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาต เป็นผู้สอบบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ และใบอนุญาตนั้นยังไม่ขาดอายุ ไม่ถูกพักหรือไม่ถูกเพิกถอน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีกรรมการคนหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี” เรียกโดยย่อว่า “ก.บช.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเศรษฐกิจเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทะเบียนการค้า อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมสรรพากร ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกแปดคน ในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวน

ให้ ก.บช. เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานกรรมการในกิจการทั้งปวงอันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของประธานกรรมการตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนประธานกรรมการ ในเมื่อประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

* พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ฉบับพิเศษ) เล่มที่ ๗๔ ตอนที่ ๔๘ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๔

พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี

๗๑

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจแต่งตั้งซ้ำอีกได้ แต่ไม่เกินกว่าสองครั้งติดกัน

มาตรา ๕ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ครบวาระ
- (๒) ลาออก
- (๓) ถูกพักใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือขาดต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ภายใต้บังคับมาตรา ๔ เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนนี้อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา ๖ เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งนั้นคงอยู่รักษาการต่อไปจนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๗ ให้จัดตั้งสำนักงาน ก.บช. ขึ้นในกระทรวงเศรษฐกิจ มีนายทะเบียนคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาทะเบียนผู้สอบบัญชีรับ

อนุญาตและในกิจการอื่นทั่วไป และให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร ให้นายทะเบียนเป็นเลขานุการ ก.บช. ด้วย

มาตรา ๘ ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม ก.บช. เพื่อปรึกษากิจการเป็นครั้งคราวตามที่เห็นสมควร

กรรมการมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคนจะเข้าชื่อกันขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุม ก.บช. ก็ได้

มาตรา ๙ การประชุม ก.บช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใดประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ มติของที่ประชุม ก.บช. ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ มติของที่ประชุม ก.บช. ดังต่อไปนี้จะต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๑) มติให้สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(๒) มติรับผู้สอบบัญชีที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว ให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใหม่ตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๑๑ ให้ ก.บช. มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (๒) สั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (๓) ออกข้อบังคับวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขอ การออก การต่ออายุ และการออกใบแทนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- (๔) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่มหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาอื่นในการศึกษาวิชาผู้สอบบัญชี

มาตรา ๑๒ ให้ ก.บช. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำกิจการหรือได้สวนพิจารณาเรื่องต่างๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ของ ก.บช. ได้

ให้นำความในมาตรา ๕ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้มีการสอบบัญชีหรือให้มีผู้สอบบัญชี ห้ามมิให้ผู้ใดลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีในฐานะผู้สอบบัญชี เว้นแต่

- (๑) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือ
- (๒) เป็นการกระทำในทางราชการ

มาตรา ๑๔ เอกสารใดซึ่งกฎหมายบัญญัติให้ผู้สอบบัญชีรับรองต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตลงลายมือชื่อรับรองในเอกสารนั้น มิฉะนั้นเป็นอันไม่ผลตามบทบัญญัติของกฎหมายนั้น

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่เอกสารซึ่งกระทำในทางราชการ

มาตรา ๑๕ ผู้ซึ่งจะขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ ต้อง

(๑) เป็นผู้ได้รับปริญญาทางการบัญชีหรือประกาศนียบัตรทางการบัญชีซึ่ง ก.บช. เทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี หรือเป็นผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีที่มีการศึกษาวิชาการบัญชีซึ่ง ก.บช. เห็นสมควรให้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

(๒) เคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอบบัญชีมาแล้วโดย ก.บช. เห็นว่าทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

(๓) มีอายุสิบแปดบริบูรณ์แล้ว

(๔) มีสัญชาติไทย หรือมีสัญชาติของประเทศที่ยินยอม ให้บุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้สอบบัญชีในประเทศนั้นได้

(๕) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๖) ไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีที่ ก.บช. เห็นว่าอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๗) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และ

(๘) ไม่ประกอบอาชีพอย่างอื่นที่ไม่เหมาะสมหรือทำให้ขาดความเป็นอิสระในหน้าที่ผู้สอบบัญชี

มาตรา ๑๖ ใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๗ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีสำนักงาน โดยแจ้งไว้ต่อสำนักงาน ก.บช. ขณะยื่นคำขอรับอนุญาต

ในกรณีไม่มีสำนักงาน จะใช้ที่อยู่อาศัยของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
เป็นสำนักงานก็ได้

การย้ายสำนักงาน ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องแจ้งต่อนายทะเบียน
ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันย้ายสำนักงาน

มาตรา ๑๘ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องรักษามรรยาทตามที่กำหนด
โดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ การสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑ (๒)
ให้กระทำได้ เมื่อปรากฏว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(๑) ขาดลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามมาตรา ๑๕ หรือ

(๒) กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงที่ออก
ตามพระราชบัญญัตินี้

การสั่งพักใบอนุญาต ให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี

ก่อนพิจารณาสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้มีการไต่สวนโดย
ให้โอกาสแก่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตนั้นได้ทราบข้อกล่าวหาและยื่นคำชี้แจง
แก้ข้อกล่าวหา

ในการไต่สวนนั้น ให้ ก.บข. หรือคณะอนุกรรมการที่ ก.บข. แต่ง
ตั้งมีอำนาจเรียกเป็นหนังสือให้บุคคลใดมาให้อัยคำหรือส่งเอกสารหรือ
วัตถุใด เพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๐ ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
อาจขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นกำหนดสามนับ
แต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อ ก.บข. ได้พิจารณาแล้วไม่ยอมออกใบ

อนุญาตให้ผู้ยื่นจะยื่นคำขอได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ ก.บช. ปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้า ก.บช. ปฏิเสธการออกใบอนุญาตใน ครั้งที่สองนี้แล้ว ผู้ยื่นหมดสิทธิขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต อีกต่อไป

มาตรา ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่ง ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดมิได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตโฆษณาด้วยวิธี ใดๆ แสดงว่าเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหก เดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ ในวาระเริ่มแรก ให้ ก.บช. ประกอบด้วยปลัดกระทรวง เศรษฐกิจการเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งตามที่ระบุไว้ใน มาตรา ๔ และกรรมการนอกเปิดเผยคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง

เมื่อได้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตครบห้าสิบคนแล้วให้กรรมการซึ่ง รัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง และให้รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการใหม่ ตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๔ บทบัญญัติมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มิให้ใช้บังคับจนกว่าจะครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ

มาตรา ๒๕ ภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระ-ราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ซึ่งได้กระทำการสอบบัญชีและลงลายมือชื่อรับรอง การสอบบัญชีของนิติบุคคลในประเทศในฐานะผู้สอบบัญชีมาแล้วเป็นเวลา

พระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี

๗๗

ติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี โดยลงลายมือชื่อรับรองการสอบบัญชีไม่น้อยกว่า
ปีละห้าอันดับบุคคล และเป็นผู้มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) (๕)
(๖) (๗) และ (๘) ผู้ซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดเป็นเป็นผู้สอบบัญชี
รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ได้ เมื่อ ก.บช. พิจารณาเป็นที่พอใจแล้วก็
ให้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการรักษาราชการตาม
พระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่
ที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราช
บัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้
บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ค่าออกใบอนุญาตหรือต่ออายุ
ใบอนุญาต ๒๐๐ บาท
- (๒) ค่าแก้ไขใบอนุญาต ครั้งละ ๕๐ บาท
- (๓) ค่าใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๕๐ บาท
- (๔) ค่าสำเนาเอกสารที่นายทะเบียน
รับรองว่าถูกต้อง ฉบับละ ๒๐ บาท

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือการสอบบัญชีเป็นวิชาชีพอิสระ
แขนงหนึ่งอันมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง แก่การพัฒนาเศรษฐกิจ ในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายควบ-
คุมการสอบบัญชี ประกอบกับขณะนี้ได้มีผู้สำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชีจากมหาวิทยาลัย และสำนัก
ศึกษาต่าง ๆ มากขึ้น จึงสมควรจะได้ตรากฎหมายกำหนดคุณสมบัติและพินความรู้ของผู้สอบบัญชีให้อยู่
ในมาตรฐาน ให้มีคณะกรรมการควบคุมให้เป็นไปตามความมุ่งหมายดังกล่าว

เรื่อง แต่งคนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี
พ.ศ. ๒๕๐๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ แต่งตั้งให้หัวหน้ากอง
หุ้นส่วนและบริษัท กรมทะเบียนการค้า เป็นนายทะเบียน เพื่อปฏิบัติ
การตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

เกษม ศรียักษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

แจ้งความกระทรวงเศรษฐกิจการ

เรื่อง ที่ตั้งสำนักงาน ก.บช. ตามพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี

พ.ศ. ๒๕๐๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งบัญญัติให้จัดตั้งสำนักงาน กบช. ขึ้นในกระทรวงเศรษฐกิจการ

กระทรวงเศรษฐกิจการจึงได้จัดตั้งสำนักงาน ก.บช. ขึ้น ณ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงเศรษฐกิจการ
๕๕๕
ถนนต่งเต๋บตันเป็นต้นไป

แจ้งความ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

เกษม ศรีพยัคฆ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการ

*แจ้งความกระทรวงเศรษฐกิจการฉบับนี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๙ ตอนที่ ๑๐๗ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๐๕

พระราชบัญญัติ เครื่องหมายการค้า

พุทธศักราช ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรจัดให้มีการคุ้มครองอุตสาหกรรม
และพาณิชย์ และยังความสุจริตในพลชกรรมให้มั่นคง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
มาตราต่อไป

หมวด ๑

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
เครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔

ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติลักษณะเครื่องหมายและยี่ห้อการค้าขาย พุทธศักราช ๒๔๕๗ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

เครื่องหมายการค้า

มาตรา ๓ ตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้ (ถ้าตัวบทมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น) คำว่า “เครื่องหมาย” ให้มีความถึงภาพอันคิดขึ้น ตรา คำจำหน้า ใบสลาก ตัว นาม ลายมือชื่อ คำ ตัวหนังสือ ตัวเลข หรือชุนุ่มแห่งสิ่งเหล่านี้

คำว่า “เครื่องหมายการค้า” หมายความว่า เครื่องหมายซึ่งใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อสำแดงว่าสินค้านั้น ๆ เป็นสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้าโดยได้ทำขึ้น โดยการเลือก โดยให้คำรับรอง โดยทำการค้าขายสินค้านั้น หรือโดยเป็นผู้เสนอขาย

มาตรา ๔ ท่านว่าสิ่งอันกล่าวต่อไปนี้ เป็นสารสำคัญต้องมีสิ่งหนึ่งเป็นอย่างน้อยอยู่ในเครื่องหมายการค้าอันพึงรับจดทะเบียนได้

(๑) ชื่อบริษัท ชื่อเอกชนหรือชื่อห้าง แสดงโดยลักษณะพิเศษหรือเฉพาะ

(๒) ลายมือชื่อของผู้จดทะเบียนหรือของผู้อยู่ในตำแหน่งของผู้นั้นมาก่อนในกิจการค้าขายนั้น

(๓) คำที่ประดิษฐ์ขึ้นคำหนึ่งหรือหลายคำ

(๔) คำเดียวหรือหลายคำอันไม่ได้ถึงถึงลักษณะ หรือคุณสมบัติแห่งสินค้าโดยตรง และตามความหมายอันเข้าใจกันโดยธรรมดาไม่เป็นชื่อในภูมิศาสตร์หรือนามสกุล

(๕) เครื่องหมายอื่น ๆ อันมีลักษณะบ่งเฉพาะ แต่ท่านว่า ชื่อลายมือชื่อ คำ ๆ หนึ่งหรือหลายคำ อันมิได้อยู่ภายในบรรยายอันกล่าวไว้ในวรรค (๑) (๒) (๓) และ (๔) นั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานมาแสดงว่ามีลักษณะบ่งเฉพาะ ก็มิให้รับจดทะเบียน

ตามความหมายแห่งมาตรา นี้ คำว่า “ ลักษณะบ่งเฉพาะ ” หมายความว่า นำมาทำให้เหมาะ เพื่อจะใช้ให้เห็นว่าสินค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้านี้ผลิตกับสินค้าของผู้อื่น

มาตรา ๕ ในเครื่องหมายการค้า หรือส่วนแห่งเครื่องหมายการค้า นั้น ท่านห้ามมิให้ใช้

(๑) ตราหลวง หรือตราราชการ ธงหลวง ธงราชการ หรือธงชาติ

(๒) พระบรมราชาภิไธย และตัวอักษรย่อพระบรมราชาภิไธย

(๓) พระรูปพระเจ้าแผ่นดิน พระมเหสี พระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ฝ่ายใน ในพระราชวงศ์ปัจจุบัน

(๔) พระราชลัญจกร และลัญจกรในราชการ

(๕) ตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๖) เครื่องหมายกาชาด หรือช่อกาชาด หรือกาเยนวา

(๗) เครื่องหมายอย่างใด ๆ อันขัดต่อรัฐประศาสนโยบาย หรือศีลธรรม

(๔) ภาพอันคิดขึ้นให้เป็นอย่างเดียวกับ หรือคล้ายคลึงกับเครื่องหมาย
ใบสำคัญ คมื่อ หรือประกาศนียบัตร อันได้ให้เป็นรางวัลในการแสดง
พิพัตถ์ที่ซึ่งรัฐบาลสยาม หรือรัฐบาลต่างประเทศ หรือประชาบาลได้
จัดตั้งให้ขึ้น นอกจากจะได้รับเครื่องหมาย ใบสำคัญ คมื่อ หรือประกาศนียบัตร
เช่นนั้น เป็นรางวัลสำหรับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้น

(๕) รูปคนที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยเขาไม่ได้ให้อนุญาต หรือรูปคนที่
ตายโดยไม่ได้รับความยินยอมของบุพพการี ผู้สืบสันดาน สามเษและภริยา

หมวด ๓

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

มาตรา ๖ เครื่องหมายการค้าอันชอบด้วยบทบัญญัติแห่งมาตรา ๔
และทั้งไม่ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๕ ไซ้ ท่านว่าอาจจดทะเบียนได้

มาตรา ๗ การขอจด ทะเบียน ต้องปฏิบัติตามวิธี อันบัญญัติไว้ใน
กฎเสนาบดี และต้องส่งแบบเครื่องหมายการค้าที่จะจดทะเบียนนั้นเองมาด้วย

มาตรา ๘ การขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า นั้น จะขอจด
สำหรับสินค้าทั้งจำ พวก ตาม รายการ จำ พวก สินค้าติดท้ายพระราชบัญญัติ
หรือจะขอจดสำหรับสินค้าเฉพาะอย่างก็ได้

มาตรา ๙ ถ้าผู้จดทะเบียน ไม่ได้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า
ไซ้ ท่านว่าต้องมีหนังสือมอบฉันทะ แสดงว่าผู้ขอมีอำนาจที่จะขอ
จดทะเบียนได้แนบมากับคำขอด้วย

มาตรา ๑๐ ท่านห้ามมิให้รับคำขอจดทะเบียนไว้พิจารณา เว้นแต่เจ้าของเครื่องหมายหรือตัวแทน มีสำนักงานการค้าตั้งอยู่เป็นที่เป็นที่ในประเทศสยาม หรือมีสถานที่ตั้งบัตรหมายถึงได้ในประเทศสยาม

มาตรา ๑๑ ถ้าประสงค์จะใช้เครื่องหมายการค้าอันเดียวกันสำหรับสินค้าต่างจำพวก ให้ยื่นคำขอแยกเป็นจำพวกละฉบับ

มาตรา ๑๒ เครื่องหมายการค้าสองหรือกว่าสองเครื่องหมายอันใช้สำหรับสินค้าชนิดเดียวกัน ถ้าคล้ายกันจนถึงกับว่านอกจากผู้ขอจะรู้เองแล้ว ก็เป็นการมุ่งหมายจะลวงหรือทำให้เกิดสับสนกันละนี้ ท่านว่าถ้าผู้ขอคนเดียวก็จะจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายชดก็ได้

มาตรา ๑๓ ถ้าเครื่องหมายการค้าเขียนเป็นหนังสืออื่นนอกจากหนังสือไทย ให้มีสลักหลังคำขอ เขียนคำนั้นๆ เป็นหนังสือไทย และถ้าแปลเป็นไทยได้ ก็ให้มีคำแปลด้วย คำสลักหลังนั้นเจ้าของหรือผู้แทนต้องลงลายมือชื่อ

มาตรา ๑๔ นายทะเบียนมีอำนาจเรียกให้ผู้ขอจดทะเบียนส่งแม่พิมพ์รูปเครื่องหมายการค้าขอจดทะเบียนตามขนาด ซึ่งนายทะเบียนจะกำหนด

มาตรา ๑๕ ภายในบังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๓ วรรค ๒ ท่านว่าบรรดาคำขอจดทะเบียนซึ่งยื่นไว้ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่ายื่นในวันใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖* ถ้านายทะเบียนเห็นว่า เครื่องหมายการค้ารายใดมีลักษณะอันต้องห้ามตามมาตรา ๕ หรือเหมือนกันกับเครื่องหมายการค้าที่

* มาตรา ๑๖ นี้ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๔ และใช้ความใหม่แทนที่ที่พิมพ์ไว้

เจ้าของอื่นได้นำมาจดทะเบียนไว้แล้ว เพื่อสินค้าจำพวกเดียวกัน หรือเป็นเครื่องหมายการค้าที่คล้ายกับเครื่องหมายที่ว่านี้ จนถึงนับได้ว่าเป็นการลงสาธารณชน หรือถ้านายทะเบียนเห็นว่ากรณีได้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ดี ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียน และให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งเหตุที่ไม่รับจดทะเบียนนั้นไปให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบ

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเหตุที่ไม่รับจดทะเบียน ผู้ขอจดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๑๕ ทวิ โดยยื่นต่อนายทะเบียน

มาตรา ๑๗ ถ้ามีบุคคลหลายคนต่างคนต่างอ้างว่าเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าอันเดียวกัน หรือเกือบเหมือนกัน ใช้สำหรับสินค้าเดียวหรือชนิดเดียวกัน และต่างคนต่างร้องขอจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้านี้ๆ ท่านให้นายทะเบียนมีหนังสือ ส่งลงทะเบียนไปรษณีย์ บอกไปยังบรรดาผู้ขอจดทะเบียนทุกคนว่าขอช้ากัน ให้ตกลงกันเอง หรือนำคดีไปสู่ศาล

ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านหนังสือบอกไป ถ้านายทะเบียนไม่ได้รับแจ้งความว่าผู้ขอได้ตกลงกันแล้ว หรือได้นำคดีไปสู่ศาลแล้ว ให้นายทะเบียนจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ซึ่งตามความจริงเจ้าของได้ขอขึ้นมาก่อนผู้อื่น

ถ้าผู้ขอจดทะเบียนทุกฝ่ายได้ทำความตกลงกัน ก็ให้จดทะเบียนตามข้อตกลงนั้น

มาตรา ๑๘* เครื่องหมายการค้าที่ต่างเจ้าของต่างได้ใช้มาแล้วด้วยกันโดยสุจริต หรือมีพฤติการณ์พิเศษที่นายทะเบียนเห็นสมควรรับจดทะเบียน นายทะเบียนจะรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเดียวกัน หรือเกือบเหมือนกันสำหรับสินค้าเดียวกัน หรือชนิดเดียวกันให้แก่หลายเจ้าของก็ได้โดยมีหรือไม่มีเงื่อนไข และข้อจำกัดในวิธหรือเขตที่แห่งการใช้ หรือเงื่อนไขและข้อจำกัดอื่นตามที่นายทะเบียนเห็นสมควรกำหนด

การส่งรับจดทะเบียนโดยมีหรือไม่มีเงื่อนไขหรือข้อจำกัด หรือการส่งไม่รับจดทะเบียน ให้นายทะเบียนแจ้งเจ้าของเครื่องหมายการค้าซึ่งได้ขอจดทะเบียนทราบเป็นหนังสือ

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนตามความในวรรคสอง เจ้าของเครื่องหมายการค้าดังกล่าวมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๑๙ ทวิ โดยยื่นต่อนายทะเบียน

มาตรา ๑๙* ถ้าในเครื่องหมายการค้า มีสิ่งใดที่ใช้กันสามัญในการค้าขายหรือมีลักษณะไม่บังเฉพาะว่า เป็นของสินค้านั้น ก่อนที่นายทะเบียนจะรับจดทะเบียนหรือไม่ นายทะเบียนจะสั่งให้ผู้ขอจดทะเบียนแสดงปฏิเสธว่า ไม่ขอถือเป็นสิทธิของตนแต่ผู้เดียวที่จะใช้ส่วนหนึ่งหรือหลายส่วนแห่งเครื่องหมายนั้น หรือทั้งหมดหรือบางภาคแห่งสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขาย

* มาตรา ๑๘ นี้ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๕ และให้ใช้ความใหม่แทนครั้งที่พิมพ์ไว้

* มาตรา ๑๙ นี้ ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖ และให้ใช้ความใหม่แทนครั้งที่พิมพ์ไว้

ที่นายทะเบียนเห็นว่าผู้จดทะเบียนไม่ควรเป็นเจ้าของแต่ผู้เดียว หรือจะ
สั่งให้แสดงปฏิเสธอย่างอื่นตามที่เห็นว่าต้องแสดง เพื่อกำหนดเขตแห่ง
สิทธิของเจ้าของในการจดทะเบียนนั้นก็ได้ แต่คำสั่งปฏิเสธอันลงไว้ใน
ทะเบียนนั้น ไม่กระทบถึงสิทธิแห่งเจ้าของ โดยประการอันมิได้เป็นปัญหา
เนื่องแต่การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เจ้าของให้คำสั่งปฏิเสธนั้น

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้จดทะเบียนทราบคำสั่งของนาย
ทะเบียน ผู้จดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะ
กรรมการเครื่องหมายการค้า ตามมาตรา ๑๘ ทวิ โดยยื่นต่อนายทะเบียน

มาตรา ๑๘ ทวิ* ให้มีคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าประกอบด้วย
อธิบดีกรมทะเบียนการค้า เป็นประธาน และกรรมการอื่นซึ่งคณะ
รัฐมนตรีจะได้แต่งตั้งอย่างน้อยสี่คน อย่างมากหกคน

กรรมการเครื่องหมายการค้าซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง อยู่ในตำแหน่ง
คราวละสี่ปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งเป็น
กรรมการอีกได้

มาตรา ๑๘ ตร.* คณะกรรมการเครื่องหมายการค้ามีอำนาจหน้าที่
ดังต่อไปนี้

(๑) วินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และ
มาตรา ๒๒ ที่โดยนิตินายทะเบียน ในกรณีคณะกรรมการเห็นสมควร
ให้รับจดทะเบียน คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไข ข้อจำกัดในวิธี เขตที่
แห่งการใช้หรือข้อจำกัดอื่น หรือจะให้เปลี่ยนแปลงข้อกำหนดของนาย
ทะเบียนตามที่เห็นสมควรก็ได้

* ความในมาตรา ๑๘ ทวิ และมาตรา ๑๘ ตร.นี้ ถูกเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ
เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๙๑

(๒) สั่งเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เห็นว่าขัดต่อ
นโยบายแห่งรัฐ

มาตรา ๑๙ จัตวา* นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม
วรรคสองของมาตรา ๑๕ ทวิ กรรมการเครื่องหมายการค้าซึ่งคณะรัฐมนตรี
แต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดี
ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

กรรมการเครื่องหมายการค้าซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ผู้ใดพ้นจาก
ตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน
กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๙ เบญจ* ในการประชุมของคณะกรรมการเครื่องหมาย
การค้าทุกคราว ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการ
ทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม หากประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้คณะ
กรรมการเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง
ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่
ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

* ความในมาตรา ๑๙ จัตวา และมาตรา ๑๙ เบญจ ถูกเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๗ แห่งพระราช-
บัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

คำวินิจฉัย หรือคำสั่งของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้เป็น
ที่สุด

มาตรา ๒๐ เมื่อรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เข้า
ร่วมในความตกลงรายใดในระหว่างประเทศ เพื่อคุ้มครองสิทธิใน
อุตสาหกรรมบัตรแล้ว บุคคลใดได้ร้องขอความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าของ
ตนในประเทศ ซึ่งอยู่ในความตกลงนั้นไซ้ ท่านว่าในการจดทะเบียน
บุคคลนั้นมิได้สิทธิขอเวลาขึ้นคำร้องก่อนหลังผู้อื่นตามที่ได้อำนาจไว้ในความ
ตกลงระหว่างประเทศนั้น ให้เสนาคณะมีอำนาจออกกฎเพื่อให้การเป็นไปตาม
บัญญัติในความตกลงนั้น ๆ อันเกี่ยวแก่สิทธิแห่งการขึ้นคำร้องก่อนหลัง

หมวด ๔

การรับจดทะเบียน

มาตรา ๒๑ เมื่อนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นควรรับจดทะเบียน
เครื่องหมายการค้ารายใด ให้นายทะเบียนประกาศคำขอจดทะเบียน
เครื่องหมายนั้น ตามวิธีที่กำหนดไว้ในกฎเสนาคณะมี

มาตรา ๒๒ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศคำขอจดทะเบียน
เครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๒๑ ผู้ใดจะยื่นคำคัดค้านการจดทะเบียน
เครื่องหมายนั้นต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดใน
กฎกระทรวงก็ได้

ให้นายทะเบียนส่งสำเนาคำคัดค้านไปยังผู้ขอจดทะเบียนโดยไม่ชักช้าและภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้ส่งสำเนาคำคัดค้านนั้น ผู้ขอจดทะเบียนต้องยื่นคำโต้แย้งแถลงเหตุที่ตนอาศัยเป็นหลักในการขอจดทะเบียน ถ้ามิได้กระทำดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ขอจดทะเบียนละทิ้งคำขอจดทะเบียนของตน

ถ้าผู้ขอจดทะเบียนยื่นคำโต้แย้งดังที่กล่าวมาแล้ว ให้นายทะเบียนส่งสำเนาคำโต้แย้งนั้นไปยังผู้คัดค้านโดยไม่ชักช้า นายทะเบียนจะให้ทั้งสองฝ่ายมาแถลงการณ์ให้ฟังก่อน แล้วให้คำวินิจฉัยก็ได้

เมื่อนายทะเบียนได้ให้คำวินิจฉัยแล้ว ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของนายทะเบียน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

(๑) จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าตามมาตรา ๑๕ ทวิก็ได้ เมื่อได้อุทธรณ์แล้ว ผู้อุทธรณ์จะดำเนินคดีทางศาลในกรณีเดียวกันมิได้ หรือ

(๒) จะนำคดีไปสู่ศาลก็ได้ และให้แจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนถึงการนำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย

ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้แจ้งและแสดงหลักฐานให้นายทะเบียนทราบว่าได้นำคดีไปสู่ศาลแล้ว ให้นายทะเบียนรอฟังคำพิพากษาของศาล

ถ้ามิได้มีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียน หรือนำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้า หรือนำคดีไปสู่ศาลเป็นอันสิ้นไป

มาตรา ๒๓ เมื่อนายทะเบียนรับคำขอจดทะเบียนรายใด และคำ
 ขอนั้นไม่มีผู้คัดค้านกีด หรือผู้คัดค้านแต่ได้วันจดยื่นคำขอชนะกีด
 ท่านให้นายทะเบียนจดทะเบียนเครื่องหมายการค้านั้น ตามวิธีที่กำหนดไว้
 ในกฎเสนาบดี

มาตรา ๒๔ เมื่อรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ารายใด ท่านว่า
 ภายในบังคับแห่งมาตรา ๑๕ ให้จัดวันตกลงในคำขอนั้นเป็นวันจดทะเบียน
 และตามความหมายของพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันจดทะเบียน

มาตรา ๒๕ เมื่อได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว ให้นาย
 ทะเบียนออกหนังสือคู่มือให้แก่ผู้จดทะเบียนตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎ
 เสนาบดี

มาตรา ๒๖ ถ้าการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ากระทำให้เสร็จ
 ไปภายในหกเดือนนับแต่วันขอจดทะเบียนไม่ได้ เพราะความบกพร่องของ
 ผู้จดทะเบียน ให้นายทะเบียนแจ้งความเป็นหนังสือให้ผู้จดทะเบียน
 ทราบ และถ้าการจดทะเบียนไม่เสร็จไปภายในเวลาที่กำหนดให้ในคำแจ้ง
 ความ ท่านให้ถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอของตน

หมวด ๕

ผลแห่งการขอจดทะเบียน

มาตรา ๒๗ ภายในบังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ บุคคล
 ผู้ใดจดทะเบียนเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า ท่านให้ถือว่าเป็นเจ้าของ
 มีสิทธิผู้เดียวเพื่อใช้เครื่องหมายสำหรับสินค้าทั้งหมดในจำพวกหนึ่ง หรือ
 หลายจำพวกที่ได้จดทะเบียนไว้

มาตรา ๒๘ เครื่องหมายการค้าอันได้จดทะเบียนไว้โดยมิได้จำกัด
สินนี้ ให้ถือว่าได้จดทะเบียนไว้ทุกสิน

มาตรา ๒๙ เมื่อได้ใช้พระราชบัญญัติขึ้นแล้ว ท่านว่าผู้ใดจะ
นำคดีศาลเพื่อป้องกัน หรือเรียกค่าเสียหายในการล่วงสิทธิเครื่องหมาย
การค้าที่ไม่ได้จดทะเบียนนั้นไม่ได้

ท่านว่าข้อความในพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบถึงสิทธิในการฟ้อง
ร้องคดี ซึ่งจำเลยเอาสินค้านั้นไปลงขายว่าเป็นสินค้านั้นของผู้อื่น
และไม่ตัดสิทธิทางแก่นผู้เสียหายจะพึงมี

มาตรา ๓๐ การจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าไม่เป็นการ
ขัดขวางต่อผู้ใดในการใช้โดยสุจริต ซึ่งนามและสำนักงานการค้าของ
ตน หรือของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งตนมาก่อนในกิจการค้าขายนั้น หรือสิทธิใน
การใช้โดยสุจริต ซึ่งคำบรรยายลักษณะหรือคุณสมบัติแห่งสินค้านั้นของตน

หมวด ๖

การก่ก้ทะเบียนและการโอนเครื่องหมายการค้า

มาตรา ๓๑ สิทธิในเครื่องหมายการค้าอัน โอนกันได้แต่เฉพาะ
เมื่อโอนพร้อมกับกิจการค้าขายสินค้านั้นที่ได้จดทะเบียนไว้เครื่องหมายนั้น

มาตรา ๓๒ เครื่องหมายชุดที่จดทะเบียนไว้ตามมาตรา ๑๒ นั้น ถ้า
จะโอนแก่กันต้องโอนทั้งชุด ท่านมิให้แยกโอน

มาตรา ๓๓ การโอนสิทธิในเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียน

แล้วก็ได้ หรือการเปลี่ยนแปลงข้อความใด ๆ ซึ่งได้จดทะเบียนแล้วก็ได้ ท่านว่าต้องจดทะเบียนจึงจะสมบูรณ์

มาตรา ๓๔ การขอเปลี่ยนแปลงก็ได้ ขอโอนก็ได้ ต้องยื่นหนังสือ คำขอตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎเสนาบดี

หมวด ๓

ต่ออายุและเพิกถอนการจดทะเบียน

มาตรา ๓๕ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้านั้น ท่านว่าสมบูรณ์ เพียงสิบปี แต่จะต่ออายุตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๓๖ ภายในเวลาสามเดือนก่อนสิ้นอายุการจดทะเบียน เจ้าของจะขอต่ออายุเครื่องหมายการค้าของตน ตามวิธีที่กำหนดไว้ใน กฎเสนาบดีอีกสิบปีจากวันสิ้นอายุการจดทะเบียนเดิม หรือจากวันสิ้นอายุ ที่ได้ต่อไว้ครั้งหลังก็ได้

มาตรา ๓๗ ก่อนสิ้นอายุการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไม่น้อย กว่าสามเดือน ให้นายทะเบียนแจ้งวันสิ้นอายุไปยังเจ้าของเครื่องหมาย ณ สำนักงานที่จดทะเบียนไว้ และเมื่อหมดอายุการจดทะเบียนแล้ว ถ้า ไม่มีคำขอต่ออายุขึ้นชื่อนามการค้าหรือเจ้าของไม่ปฏิบัติตามที่กำหนด ไว้ในกฎเสนาบดีสำหรับการขอต่ออายุก็ได้ ท่านว่านายทะเบียนจะเพิกถอน เครื่องหมายการค้าอันเสียจากทะเบียนก็ได้

มาตรา ๓๘ เมื่อนายทะเบียนได้เพิกถอนเครื่องหมายการค้าตาม ความในมาตรา ๓๗ แล้ว ถ้ามีการขอจดทะเบียนขึ้นภายในสิบสองเดือน

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๙๗

นับแต่วันเพิกถอน ท่านให้ถือว่าเครื่องหมายนั้นยังอยู่ในทะเบียน เว้นแต่จะมีผู้มาแสดงให้เป็นที่พอใจนายทะเบียนได้ว่า เครื่องหมายนั้นมิได้มีการใช้โดยสุจริตในระหว่างสองปีก่อนวันที่เพิกถอนนั้น

มาตรา ๓๙ ทะเบียนเครื่องหมายการค้า ถ้าเจ้าของเครื่องหมาย (หรือผู้แทน) ได้เลิกตั้งสำนักงานการค้า หรือสถานที่สำหรับส่งบัตรหมายในประเทศสยาม ท่านว่าให้นายทะเบียนเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้าอันเสีย

มาตรา ๔๐ ก่อนดำเนินการเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามข้อความในมาตรา ๓๗ หรือ ๓๘ นั้น ให้นายทะเบียนมีหนังสือบอกล่วงหน้าแก่เจ้าของหรือผู้แทนสามเดือน คำบอกล่วงหน้านั้นให้ส่ง ณ สำนักงานซึ่งได้จดทะเบียนครั้งหลัง

มาตรา ๔๑ ทะเบียนเครื่องหมายการค้า ศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนได้ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียได้ยื่นคำร้องและแสดงได้ว่า

(๑) ผู้ร้องมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าอันดีกว่าผู้ที่ได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของ หรือ

(๒) เครื่องหมายการค้าอันในบัดนี้ เป็นสิ่งสามัญในการค้าขาย หรือ

(๓) เครื่องหมายการค้าอัน ได้จดทะเบียนไว้ผิดต่อบทบัญญัติมาตรา ๔ และ ๕ แห่งพระราชบัญญัติ

ถ้าผู้ร้องแสดงได้เพียงว่าตนมีสิทธิดีกว่าเฉพาะสินค้าบางอย่างในจำพวกที่ได้จดทะเบียนไว้ ก็ให้ศาลมีคำสั่งจำกัดสิทธิแห่งการจดทะเบียนให้อยู่เฉพาะสินค้า ซึ่งผู้ร้องไม่ได้แสดงว่าตนมีสิทธิดีกว่า

มาตรา ๔๒ เมื่อมีเจ้าทุกข์ร้องขอต่อศาลและศาลพิจารณาเห็นเหตุว่าผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า หรือเจ้าของคนก่อนได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้โดยมิได้ตั้งใจสุจริตที่จะใช้เป็นเครื่องหมายสินค้านั้นๆ และตามความจริงก็ได้เคยใช้เครื่องหมายนั้นสำหรับสินค้านั้นๆ โดยสุจริตประการหนึ่งหรืออีกประการหนึ่งในระหว่างห้าปีก่อนร้องขอนั้น มิได้มีการใช้โดยสุจริตซึ่งเครื่องหมายการค้าอันได้จดทะเบียนไว้ดังนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนการจดทะเบียน เว้นแต่การที่ไม่ได้ใช้เครื่องหมายการค้าดังกล่าวมาข้างบนนั้น เป็นด้วยพฤติการณ์พิเศษในการค้า และไม่ใช้เป็นเพราะความตั้งใจที่จะไม่ใช้ หรือความตั้งใจที่จะละทิ้งเครื่องหมายนั้นสำหรับสินค้าที่จดทะเบียนไว้

หมวด ๘

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๓ ระยะเวลาทำการ บุคคลผู้ใคร่ทราบ มีสิทธิมาตรวจดูทะเบียนเครื่องหมายการค้า ณ หอทะเบียน และขอสำเนารายการจดทะเบียนได้ แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในกฎเสนาบดี

มาตรา ๔๔ ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าค่าฤชาธรรมเนียมศาลในส่วนของนายทะเบียนนั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของศาล แต่มิให้ศาลสั่งให้นายทะเบียนเสียค่าฤชาธรรมเนียมแทนฝ่ายอื่น

มาตรา ๔๕* ผู้ใดแสดงเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนว่าเป็นเครื่องหมายที่จดทะเบียนแล้ว หรือขายหรือเสนอขายสินค้าซึ่งมีเครื่องหมายที่ตนรู้ว่าเป็นเท็จเช่นนั้นว่าจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี

* มาตรา ๔๕ นี้ ถูกยกเลิกตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๙ และให้ใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๙๙

หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สินค้าที่ใช้เครื่องหมายเท็จตามวรรคก่อนนั้นให้รับเสีย ไม่ว่าจะมี
ผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

มาตรา ๔๖ ให้เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมมีหน้าที่
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจออกกฎเสนาบดี
กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและว่าด้วยกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป
ตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฎเสนาบดีนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้
บังคับได้

ประกาศมา ณ วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๗๔ เป็นปีที่ ๗ ใน
รัชกาลปัจจุบัน

รายการจำพวกสินค้า

จำพวกที่ ๑

เคมีวัตถุสำหรับการตัดถกรรม การถ่ายรูปหรือการค้นหาคความ
รู้ทางฟิสิกและใช้เป็นยาแก้พิษ

จำพวกที่ ๒

เคมีวัตถุสำหรับการทำไร่นา เรือสวน การรักษาโรคสัตว์
และการสุขภาพ

จำพวกที่ ๓

เมล็ดพืชที่ทำขึ้นสำหรับใช้เป็นโอสถและในการผสมโอสถ

จำพวกที่ ๔

วัตถุซึ่งมาแต่รูกษชาติ สัตว์ และแร่ ตามธรรมชาติเดิมหรือทำขึ้นแล้วบ้างซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๕

โลหะที่ไม่ได้ตัดแปลงขึ้น และที่ได้ตัดแปลงขึ้นบ้างแล้วสำหรับใช้ในหัตถกรรม

จำพวกที่ ๖

เครื่องจักรทุกชนิด และส่วนของเครื่องจักร เว้นแต่เครื่องจักรที่ใช้ในการทำไร่นาเรือกสวน และส่วนของเครื่องจักรนั้น ๆ ซึ่งเข้าในจำพวกที่ ๗

จำพวกที่ ๗

เครื่องจักรที่ใช้ในการทำไร่นาเรือกสวน และส่วนของเครื่องจักรนั้น ๆ

จำพวกที่ ๘

บรรดาเครื่องมือในทางวิทยาศาสตร์สำหรับใช้เป็นประโยชน์ต่าง ๆ และเครื่องมือสำหรับใช้ในการสอน

จำพวกที่ ๙

เครื่องดนตรี

จำพวกที่ ๑๐

เครื่องบอกเวลา

จำพวกที่ ๑๑

เครื่องมือและสิ่งซึ่งประดิษฐ์ขึ้น (ที่ไม่มีโอสเฟสมอยู่) สำหรับใช้ในศัลยกรรม หรือการบำบัดโรคแก่มนุษย์และสัตว์

จำพวกที่ ๑๒

เครื่องตัด จม และเครื่องมือคม

จำพวกที่ ๑๓

ของที่ทำด้วยโลหะ ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๑๔

ของที่ทำด้วยโลหะอันมีค่า และเครื่องอาภรณ์ประดับกาย รวมทั้งของที่ทำเทียมด้วย

จำพวกที่ ๑๕

เครื่องแก้วและกระจก

จำพวกที่ ๑๖

เครื่องกระเบื้อง และเครื่องปั้นดินเผา

จำพวกที่ ๑๗

ของซึ่งทำขึ้นจากแร่ และจากวัตถุอื่น ๆ เพื่อการก่อสร้าง หรือการตกแต่ง

จำพวกที่ ๑๘

สิ่งซึ่งประดิษฐ์ขึ้น เพื่อใช้ในการวิศวกรรม สถาปนิก และก่อสร้าง

จำพวกที่ ๑๙

ศัสดราวุธ กระสุนดินดำ และอาวุธภัณฑ์ ซึ่งไม่เข้าในจำพวกที่ ๒๐

จำพวกที่ ๒๐

วัตถุระเบิด

จำพวกที่ ๒๑

สิ่งซึ่งประดิษฐ์ขึ้น เพื่อใช้ในการแผนผังต่อเรือ และเครื่องใช้ต่างๆ
สำหรับเรือ ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๒๒

ขวดยาน

จำพวกที่ ๒๓

(ก) ด้าย

(ข) ด้ายเย็บผ้า

จำพวกที่ ๒๔

ผ้าฝ้าย

จำพวกที่ ๒๕

ของทำด้วยฝ้าย ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๒๖

เส้นลิเนนและเส้นปอต่างๆ (เฮมพ์)

จำพวกที่ ๒๗

ผ้าลิเนนและผ้าปอต่างๆ (เฮมพ์)

จำพวกที่ ๒๘

ของทำด้วยลิเนนและปอต่างๆ (เฮมพ์) ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๒๙

เส้นปอกระเจา (ยูต) และผ้าป่าน และของอื่นๆ ที่ทำด้วยปอกระเจา (ยูต) ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๓๐

ไหมปั่น ไหมพั่น และไหมเย็บ

จำพวกที่ ๓๑

ผ้าแพร

จำพวกที่ ๓๒

ของทำด้วยไหม ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๓๓

เส้นขนสัตว์พั่น หรือไหมพรม

จำพวกที่ ๓๔

ผ้าทำด้วยขนสัตว์ หรือไหมพรม

จำพวกที่ ๓๕

ของทำด้วยขนสัตว์และไหมพรม ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๓๖

พรม ผ่าปูพรม และผ้าน้ำมัน

จำพวกที่ ๓๗

หนังสือตัวฟอก หนังสือตัวที่ยังมีได้ฟอก ทั้งที่แต่งแล้วและยังมิได้
แต่งกับของทำด้วยหนังสือตัวฟอกแล้ว ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๓๘

เครื่องนุ่งห่มและแต่งกาย

จำพวกที่ ๓๙

กระดาษ (นอกจากกระดาษปิดผนัง) เครื่องเขียนและเครื่องเย็บ

สมุด

จำพวกที่ ๔๐

ของทำด้วยยางอินเดียนเบอร์ และยางกัตตะเปอร์ชา ซึ่งไม่เข้า
ในจำพวกอื่น

จำพวกที่ ๔๑

เครื่องแต่งเรือน

จำพวกที่ ๔๒

วัตถุที่ใช้เป็นอาหาร หรือเป็นเครื่องปรุงอาหาร

จำพวกที่ ๔๓

สุราเมรัย

จำพวกที่ ๔๔

น้ำแร่ และน้ำอัดลม ซึ่งเป็นเอง และทำขึ้น

จำพวกที่ ๔๕

ยาสูบที่แต่งแล้ว และยังมีได้แต่ง

จำพวกที่ ๔๖

พืชพรรณ สำหรับการทำไร่นาเรือกสวน

จำพวกที่ ๔๗

เทียน สบู่สามัญ ของสำหรับล้างทำความสะอาด น้ำมันจุดเพื่อ
สว่างเพื่อเกิดความร้อน และน้ำมันหยอดเครื่องจักร ไม่ขัดไฟ เบ้ง คราม
และสิ่งอื่นที่ทำงานใช้ในการซักฟอก

จำพวกที่ ๔๘

เครื่องหอม (รวมทั้งเครื่องเบ็ดเตล็ด สำหรับแต่งกาย ตบแต่งผิว
สิ่งที่ทำงานใช้สำหรับฟัน สำหรับผม และสบู่หอม)

จำพวกที่ ๔๙

เครื่องเล่นทุกชนิด และสิ่งทั้งปวงที่ใช้ในการกีฬา ซึ่งไม่เข้าใน
จำพวกอื่น

จำพวกที่ ๕๐

เปิดเตล็ด

- (๑) ของทำด้วยเขี้ยว กระดูก หรือไม้ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น
- (๒) ของทำด้วยฟาง หรือหญ้า ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น
- (๓) ของทำมาจากสัตว์ และรุกขชาติ ซึ่งไม่เข้าในจำพวกอื่น
- (๔) กล้องยาสูบ
- (๕) ร่ม ไม้เท้า แปรง และหวี
- (๖) ยาขัดทาเครื่องแต่งเรือน ยาขัดภาชนะ
- (๗) ผ้ดตาปอลีน ผ้ดเต็นต์ ผ้ดกันฝน เชือกเส้นใหญ่ (ปอกระเจา หรือ ปอต่างๆ) เชือกต่างๆ
- (๘) ดุมทุกชนิด นอกจากดุมที่ทำด้วยโลหะอันมีค่า หรือของเทียมโลหะนั้น
- (๙) ของอัด (แป้งคิง) และสายสูบน้ำ
- (๑๐) ของต่างๆ ซึ่งไม่เข้าในจำพวกที่กล่าวมาแล้ว

พระราชบัญญัติ

เครื่องหมายการค้าแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ได้ถูกยกเลิกแล้วตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงไม่นำมาพิมพ์ไว้อีก

กฎเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม

ออกตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

พ.ศ. ๒๔๗๔ (ฉบับที่ ๑)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมาย
การค้า พ.ศ. ๒๔๗๔ เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมออกกฎไว้ ดัง
ต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ตั้งหออทะเบียนเครื่องหมายการค้าขึ้นในกรมทะเบียน
การค้า มีนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าเป็นผู้ดำเนินการ

ให้นายทะเบียนมีหน้าที่ดังนี้

(ก) ยังให้รายการทั้งหลายอันเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าที่ขอจด
ทะเบียนลงไว้ในสารบบ และเก็บบรรดาเอกสารซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นแยกกัน
ไว้รายละเอียด

(ข) ออกหนังสือจดหมายเหตุแสดงรายการเครื่องหมายการค้า
เพื่อประกาศคำขอจดทะเบียนซึ่งนายทะเบียน พิจารณาแล้วเห็นควรรับจด
ทะเบียน

(ค) ยังให้เครื่องหมายการค้าอันรับจดทะเบียนแล้ว ลงไว้ใน

ทะเบียนเครื่องหมายการค้า และเก็บแบบเครื่องหมายการค้าไว้ใน
ทะเบียนแบบเครื่องหมายการค้า

การขอจดทะเบียน

ข้อ ๒ คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ให้ใช้แบบ ค.ม. ๑

ข้อ ๓ ถ้าผู้จดทะเบียนเป็นห้างหรือหุ้นส่วนซึ่งมิได้เป็นนิติบุคคล คำขอต้องลงลายมือชื่อบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจให้เป็นผู้แทนของ
ห้างหรือหุ้นส่วนนั้น

ถ้าผู้ขอเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือบริษัทจำกัด คำขอต้องลง
ลายมือชื่อบุคคล ที่ได้รับมอบอำนาจให้เป็นผู้แทนของหุ้นส่วนจดทะเบียน
หรือบริษัทจำกัดนั้น

เจ้าพนักงานอาจให้ผู้จดทะเบียนเสนอพยานหลักฐานในเรื่องข้อ
สัญญาติ ตราสารจัดตั้ง ตามพระราชกำหนดกฎหมายหรือกฎหมายต่าง
ประเทศ และให้เสนอข้อความในเรื่องอันเกี่ยวกับตัวกรรมการ ผู้จัดการ ผู้
เป็นหุ้นส่วน หรือผู้ถือหุ้น และตัวแทน หรือสถานที่ส่งบัตรหมายถึงได้ใน
ประเทศสยาม ถ้ามี

ข้อ ๔ นอกจากแบบเครื่องหมายการค้า ซึ่งจดทะเบียนนั่นเองที่
พิมพ์ไว้หรือติดอยู่ในคำขอตามแบบ ค.ม. ๑ นั้นแล้ว ผู้ขอต้องส่งแบบ
เครื่องหมายการค้าเดียวกันต่อนายทะเบียนอีก ๔ ชิ้น แยกพิมพ์ไว้หรือติด
ไว้ในแบบ ค.ม. ๒ ชิ้นละแผ่น

แบบเครื่องหมายการค้าเหล่านี้ต้องตีพิมพ์หรือพิมพ์ถอนลาย โดย
วิธีซึ่งจะอยู่ได้ทนและแสดงรูปเครื่องหมายชัดเจน

ข้อ ๕ เครื่องหมายการค้านั้น ถ้าจะพึงทำได้ให้ส่งตามขนาดที่
จริง

เครื่องหมายการค้าซึ่งมีขนาดเล็กกว่าช่องว่างในแบบ ค.ม. ๑ และ
ค.ม. ๒ นั้น จะทำแบบตัวอย่างขยายขนาดให้ใหญ่ขึ้นก็ได้

เครื่องหมายการค้าซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าช่องว่างดังกล่าวแล้วจะย่อ
ส่วนให้เล็กลงก็ได้ หรือฝนกับดบนผ้าลินินหรือผ้าถนอลายหรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่ง
นายทะเบียนเห็นสมควรก็ได้ ผู้ซึ่งคิดแบบเครื่องหมายการค้าไว้ขึ้นให้ปิด
ในช่องว่างซึ่งกล่าวมาแล้ว ถ้าเหลือให้พับเข้าไป

ข้อ ๖ ถ้านายทะเบียนเห็นสมควรจะเรียกให้ผู้ขอจดทะเบียนส่ง
แม่พิมพ์เพื่อประกาศในหนังสือจดหมายเหตุแสดงรายการเครื่องหมาย
การค้า แม่พิมพ์นั้นจะต้องกว้างยาวไม่เกินด้านละ ๕ เซนติเมตร ถ้าผู้ขอ
ทะเบียนส่งแม่พิมพ์เกินขนาดนี้ไซ้ นายทะเบียนจะสั่งให้ลดขนาดแม่พิมพ์
ลงจนเท่าขนาดที่กำหนดไว้ก็ได้ ถ้าผู้ขอจดทะเบียนลดขนาดแม่พิมพ์ลง
ให้ไม่ได้ก็ดี หรือถ้านายทะเบียนยอมรับแม่พิมพ์เกินขนาดด้วยเหตุอัน
ผู้ขอจดทะเบียนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่เกินขนาดตาม
อัตราซึ่งกำหนดไว้ท้ายกฎเสนาบดี

ข้อ ๗ การขอแก้คำผิด หรือการขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมคำขอ
จดทะเบียน หรือเอกสารอันเกี่ยวกับการขอจดทะเบียน ให้ใช้แบบ ค.ม. ๓
คำแสดงปฏิเสธให้ใช้แบบ ค.ม. ๔

การจดทะเบียน

ข้อ ๘ เมื่อนายทะเบียนพิจารณาเห็นควรรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า นายทะเบียนพึงยังให้คำขอจดทะเบียนนั้นประกาศในหนังสือจดหมายเหตุ แสดงรายการเครื่องหมายการค้า

ในประกาศนั้นให้แสดง

- (ก) เลขที่และวัน เดือน ปี ในคำขอ
- (ข) เครื่องหมายการค้าที่ขอจดทะเบียน
- (ค) จำพวกสินค้าและชนิดสินค้าแห่งจำพวกซึ่งจะใช้เครื่องหมายการค้า
- (ง) ชื่อ สำนัก และอาชีวะกับสำนักงานการค้า หรือสถานที่ส่งบัตรหมายถึงได้ในประเทศสยามแห่งเจ้าของหรือตัวแทน ถ้ามี และ
- (จ) ข้อไข หรือข้อจำกัด และรายการอื่น ๆ ที่นายทะเบียนเห็นจำเป็นแสดง

ข้อ ๙ คำร้องคัดค้านการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ให้ใช้แบบ ค.ม. ๕ คำโต้แย้งคำร้องคัดค้านให้ใช้แบบ ค.ม. ๕ ก. คำขอจดทะเบียนตามข้อสัญญาให้ใช้แบบ ค.ม. ๕ ข. คำแจ้งว่าได้ฟ้องคดีในศาลแล้วให้ใช้แบบ ค.ม. ๕ ค.

อุทธรณ์จากนายทะเบียนต่อเสนาบดีให้ใช้แบบ ค.ม. ๖

ข้อ ๑๐ ในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ให้นายทะเบียนจดยุติการดังต่อไปนี้ลงในทะเบียน คือ

(ก) เลขที่และวัน เดือน ปี ในคำขอ
(ข) เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
(ค) จำพวกสินค้า และ ชนิด สินค้า แห่งจำพวก ซึ่งจะใช้
เครื่องหมายการค้า

(ง) ชื่อ สำนัก และอาชีพะของเจ้าของและของตัวแทน ถ้ามี่ และ
สำนักงานการค้า หรือสถานที่ส่งบัตรหมายถึงผู้นั้น ๆ ได้ในประเทศสยาม

(ง) ข้อไข ข้อจำกัด การแสดงปฏิเสธและสารสำคัญอื่นตามที่
นายทะเบียนเห็นจำเป็นแสดง

(จ) เลขที่และวัน เดือน ปี ที่จดทะเบียน

(ฉ) ทะเบียนแบบตัวอย่างเล่มที่เท่าใด หน้าเท่าใด

ข้อ ๑๑ หนังสือคู่มือรับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ให้ใช้แบบ
ค.ม. ๓ และอธิบดีกรมทะเบียนการค้าเป็นผู้ลงนามและประทับตรากรม
ทะเบียนการค้า

การเปลี่ยนแปลงและการโอนเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน

ข้อ ๑๒ คำขอจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลงหรือการโอนเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้ว ให้ใช้แบบ ค.ม. ๔, ๔ ก. หรือ ๔ ข.
แล้วแต่เรื่อง

เมื่อผู้ขออนุญาตแล้ว เจ้าพนักงานจะออกใบรับให้

ต่ออายุการจดทะเบียน

ข้อ ๑๓ คำขอต่ออายุเครื่องหมายการค้านั้น ให้ใช้แบบ ค.ม. ๕
เมื่อผู้ขออนุญาตแล้ว เจ้าพนักงานจะออกใบรับให้ และออก
หนังสือคู่มือต่ออายุให้เป็นสำคัญ

* หนังสือคู่มือต่ออายุการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ให้ใช้แบบ ค.ม. ๑๑ และให้อธิบดีกรมทะเบียนการค้าเป็นผู้ลงนาม และประทับตรา กรมทะเบียนการค้าในหนังสือคู่มือต่ออายุนั้น

เพิกถอนการจดทะเบียน

ข้อ ๑๔ ถ้าเพิกถอนเครื่องหมายการค้าจากทะเบียน นายทะเบียน พึงยังให้หมายเหตุการเพิกถอนและเหตุที่เพิกถอนนั้นไว้ในทะเบียน

การขอตรวจดูทะเบียน

ข้อ ๑๕ การขอตรวจดูทะเบียนและขอคัดสำเนารายการจดทะเบียน ให้ใช้แบบ ค.ม. ๑๐

ค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๖ ค่าธรรมเนียมที่จะต้องเสียตามความในพระราชบัญญัติ เครื่องหมายการค้า ให้ใช้ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายกฎเสนาบดิน

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๔

นายพลเอก บุรฉัตรไชยากร

เสนาบดิกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม

(๔๘ ร.จ. ๓๐๓ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๔)

* ความในวรรค ๓ ของข้อ ๑๓ นี้ เพิ่มขึ้นโดยข้อ ๑ แห่งกฎกระทรวงเศรษฐกิจ ออกตาม ความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ (ฉบับที่ ๒)

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๑๓

เลขที่	อัตราค่าธรรมเนียม	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.
๑	ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สำหรับ สินค้าทั้งจำพวกหรือเฉพาะสิ่ง เฉพาะอย่างอันรวม ในประเภทสินค้าจำพวกหนึ่ง รายละเอียด	๑๐	—
๒	ค่าธรรมเนียมแม่พิมพ์โตกว่าขนาด ๕ เซ็นติ- เมตร ในด้านกว้างหรือด้านยาว หรือทั้งสองด้าน ทุก ๆ ๑ เซ็นติเมตร หรือส่วนของเซ็นติเมตรที่ เกิน ๕ เซ็นติเมตร	๑	—
๓	ค่าธรรมเนียมแก้ไขเพิ่มเติม คำ ข อ จ ด ทะเบียน หรือเอกสารอันเกี่ยวกับการจดทะเบียน หรือ คำแสดงปฏิเสธ	๕	—
๔	ค่าธรรมเนียมการ ข อ จ ด ทะเบียน เครื่อง หมาย การค้า	๔๐	—
๕	ค่าโต้แย้งคำร้องคัดค้าน เรื่องละ	๑๐	—
๖	คำข อ จ ด ทะเบียน เครื่อง หมาย การ ค้า ตาม ข อ สัญญาหรือคำแจ้งว่าได้ฟ้องคดีในศาลแล้วเรื่องละ	๕	—
๗	อุทธรณ์ต่อเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์ และคม- นาคม ตามมาตรา ๑๖, ๑๘ และ ๑๙ แห่งพระราช บัญญัติเครื่องหมายการค้า รายละเอียด	๔๐	—
๘	จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า รายละเอียด	๒๕	—

บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมนี้ถูกยกเลิกแล้ว โปรดดูกฎกระทรวงพาณิชย์ (ฉบับที่ ๓) ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๔๗๔ แทน

๘	คำขอจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลง	๕	—
๑๐	คำขอจดทะเบียนโอนเครื่องหมายการค้า เรื่องละ	๑๐	—
๑๑	คำขอจดทะเบียนเปลี่ยนนามเจ้าของเครื่องหมายการค้า เรื่องละ	๑๐	—
๑๒	คำขอต่ออายุเครื่องหมายการค้า เรื่องละ	๒๕	—
๑๓	คำขอตรวจจดทะเบียน และคัดสำเนา ครึ่งหนึ่งภายในหนึ่งชั่วโมง	๕	—
๑๔	ยื่นเอกสารต่อศาลตามคำสั่งศาล	๑๐	—
๑๕	คัดสำเนาเอกสารต่างๆ ร้อยหรือเศษของร้อยคำแรก	๑	—
	ทุกๆ ร้อยหรือเศษของร้อยคำหลัง	—	๕๐
๑๖	คำรับรองสำเนาเอกสารต่างๆ ลายเซ็นละ	๒	—

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๑๕

ค.ม. ๑

เรื่องเลขที่ (ก).....

คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

ข้าพเจ้า (ข).....

ขอจดทะเบียนว่าเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า

ถ้าเครื่องหมายมีคำอักษร
อื่นนอกจากอักษรไทย ให้
สลักหลังไว้ค่านัน ๆ ออก
สำเนียงว่ากะ-ไร และแปล
เป็นไทยว่ากะ-ไร แล้วลง
ลายมือชื่อเจ้าของ หรือตัว
แทนกำกับไว้ด้วย

ให้พิมพ์ หรือ ฝึก แบบ
เครื่องหมายลงในช่องว่าง
กับ ให้ส่ง แบบ ที่ เหมือน
เป็น อย่าง เดียว กัน มา ตาม
แบบ ค.ม. ๒ อีก ๔ ฉบับ

ในจำพวก สำหรับสิ่งของสินค้า (ค).....

วันที่..... พุทธศักราช ๒๕.....

ค่าธรรมเนียม.....บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ง).....

(ก) เลขลำดับคำขอ

(ข) ให้ลงชื่อ สัญชาติ และอาชีพะของเจ้าของ ยี่ห้อ ถ้ามี่ และ
สำนักงานการค้าตั้งอยู่เป็น ที่ หรือ สถานที่ ส่งบัตรหมายถึงได้
ในประเทศไทย

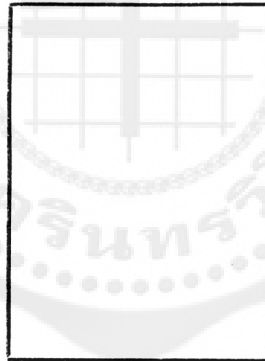
- (ค) ให้ลงชื่อสินค้าทั้งจำพวก หรือชื่อสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งในจำพวกบรรดาที่จะใช้เครื่องหมายการค้านั้น
- (ง) ลายมือชื่อเจ้าของหรือตัวแทน ถ้าผู้ขอเป็นตัวแทนของเจ้าของก็ให้แนบหนังสือแสดงว่าตนมีอำนาจทำการแทนคดีมากับคำขออนุญาตด้วย

ก.ม. ๒

เรื่องเลขที่ (ก)

แบบเครื่องหมายการค้าซึ่งยื่นเพิ่มเติม

ให้พิมพ์ หรือบันทึก แบบ
เครื่องหมายการค้าที่
เหมือนกับแบบที่ บันทึก ใน
คำขอลงในช่องว่างนี้

ถ้าแบบ เครื่องหมาย ใหญ่
กว่าช่องว่าง ให้บันทึกบน
ผ้าลินิน หรือผ้าถนลาย
ส่วนหนึ่ง ให้ปิดลง ในช่อง
ว่าง เหลื่อนั้นให้พับเข้าไป

ให้ส่งแบบเครื่องหมายซึ่งยื่นเพิ่มเติมนี้ ๔ แผ่น ไปพร้อมกับคำขอ
จดทะเบียน

(ลงลายมือชื่อ) (ข)

(ก) เลขลำดับคำขอ

(ข) ลายมือชื่อเจ้าของหรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๑๗

ค.ม. ๓

เรื่องเลขที่ (ก)

คำร้องขอแก้คำผิดหรือขออนุญาตเพิ่มเติมคำขอ

ข้าพเจ้าขอยื่นคำร้องเพื่อ (ข)

วันที่ พุทธศักราช ๒๕

ค่าธรรมเนียม บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ค)

(ก) เลขลำดับคำขอ

(ข) ให้ลงข้อความที่ขอ

(ค) ลายมือชื่อเจ้าของ หรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

.....

ค.ม. ๔

เรื่องเลขที่ (ก)

คำร้องขอให้ยกคำแสดงปฏิเสธ

ข้าพเจ้าขอยื่นคำร้องเพื่อให้จดทะเบียน ตามคำร้องเลขที่

(ก) โดยมีข้อความดังข้างล่างนี้คือ

(ข)

วันที่ พุทธศักราช ๒๕

(ลงลายมือชื่อ) (ค)

(ก) เลขลำดับคำขอ

(ข) ให้ลงคำแสดงปฏิเสธ

(ค) ลายมือชื่อเจ้าของ หรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

๑๑๘

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

ก.ม. ๕

เรื่องเลขที่ (ก)

คำคัดค้านการจดทะเบียน

(ให้ส่งสำเนามาด้วยฉบับหนึ่ง)

ข้าพเจ้า (ข)

ขอขึ้นคำคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ตามเลขที่ข้างบนนี้
สำหรับสินค้าจำพวก.....ที่ประกาศในหนังสือจดหมายเหตุ แสดงราย
การเครื่องหมายการค้าฉบับวันที่ เล่ม หน้า

เหตุที่คัดค้านนั้นมดังนี้

วันที่ พุทธศักราช ๒๔.....

ค่าธรรมเนียม..... บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ค)

สำนักงานการค้าตั้งอยู่เป็นที่ หรือสถานที่ส่งบัตรหมายถึงได้ในประเทศ
สยาม

(ก) เลขลำดับคำขอ

(ข) ให้ลงชื่อ สัญชาติ สำนักและอาชีพของผู้คัดค้าน

(ค) ลายมือชื่อของผู้คัดค้าน หรือของตัวแทนที่ได้รับมอบ

อำนาจโดยชอบ

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๑๙

ค.ม. ๕ ก.

เรื่องเลขที่ (ก).....

คำโต้แย้ง

(ให้ส่งสำเนาด้วยฉบับหนึ่ง)

ข้าพเจ้า (ข).....

ขอแจ้งว่าข้าพเจ้าอาศัยหลักดังกล่าวต่อไปข้างล่างสนับสนุนคำของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้ายอมรับข้อความต่อไปนี้ในคำคัดค้านว่าถูกต้อง.....

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

ค่าธรรมเนียม.....บาท
(ลงลายมือชื่อ) (ค).....

(ก) เลขลำดับคำขอ

(ข) ให้ส่งชื่อเจ้าของ

(ค) ลายมือชื่อเจ้าของหรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

ค.ม. ๕ ข.

เรื่องเลขที่ (ก).....

คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามข้อสัญญา

ข้าพเจ้า (ข).....

ผู้ขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามลำดับคำขอที่ (ก).....

ขอให้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามข้อสัญญา (ค).....

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

ค่าธรรมเนียม.....บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ข).....

หมายเหตุ ให้ส่งหนังสือสัญญาอันผู้จดทะเบียนอาศัยเป็นหลักในการ
เรียกร้องนั้นมาพร้อมกับคำขอด้วย

- (ก) เลขลำดับคำขอ
- (ข) ให้ลงชื่อเจ้าของ
- (ค) ให้ลงลายละเอียดแห่งข้อสัญญา
- (ฅ) ให้ลงลายมือชื่อเจ้าของ หรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดย

ชอบ

ก.ม. ๕ ค.

เรื่องเลขที่ (ก)

คำแจ้งว่าได้ฟ้องคดีในศาลแล้ว

ข้าพเจ้า (ข)

ขอแจ้งว่า ข้าพเจ้าได้ฟ้องคดีต่อศาล (ค)

ในเรื่องคำคัดค้านคำขอ (ก) เพื่อให้จดทะเบียนเครื่องหมาย
การค้า เมื่อ (ฅ)

.....

วันที่ พุทธศักราช ๒๔

ค่าธรรมเนียม บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ง)

- (ก) เลขลำดับคำขอ
- (ข) ให้ลงชื่อเจ้าของ หรือผู้คัดค้าน แล้วแต่เรื่อง
- (ค) ให้ลงชื่อศาลซึ่งโจทก์ฟ้องคดี
- (ฅ) ให้ลงวันที่ยื่นฟ้อง
- (ง) ให้ลงลายมือชื่อเจ้าของ (หรือของตัวแทนผู้ได้รับมอบ
อำนาจโดยชอบ) หรือของผู้คัดค้าน แล้วแต่เรื่อง

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๒๑

ก.ม. ๖

เรื่องเลขที่ (ก).....

อุทธรณ์นายทะเบียนไปยังเสนาบดี

ข้าพเจ้า (ข).....

ขอแสดงว่า ข้าพเจ้าจะอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนแห่ง.....
.....ต่อเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์ และคมนาคม
เพราะนายทะเบียนวินิจฉัยว่า (ค).....

ข้าพเจ้าจึงเสนอเรื่องของข้าพเจ้าพร้อมกับหนังสือนี้ เพื่อรับคำ
วินิจฉัยของเสนาบดี

วันที่.....พุทธศักราช ๒๔.....

ค่าธรรมเนียม.....บาท

(ลงลายมือชื่อ) (น).....

- (ก) เลขลำดับคำขอ
- (ข) ให้ลงชื่อเจ้าของ
- (ค) ให้ลงคำวินิจฉัยซึ่งร้องอุทธรณ์
- (น) ลายมือชื่อเจ้าของหรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

หนังสือคุ้มครองจดทะเบียน

หนังสือคุ้มครองให้ไว้แก่ (ข) _____

เพื่อแสดงว่าเครื่องหมายการค้าที่อ้างถึงในคำขอจดทะเบียนหมายเลขที่.....
และที่ได้ประกาศในหนังสือจดหมายเหตุแสดงรายการ เครื่องหมายการค้า
เล่ม..... หน้า..... นั้นได้จดทะเบียนแล้วในจำพวก..... สำหรับ
สินค้าที่ระบุไว้ คือ.....

หอทะเบียนเครื่องหมายการค้า

วันที่..... พุทธศักราช ๒๕.....

(ลงลายมือชื่อ) _____

อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

หนังสือคุ้มครองมีอายุ ๑๐ ปี จากวันในคำขอ คือวันที่..... และ
อาจต่ออายุได้ภายในสามเดือนก่อนสิ้นอายุทุกระยะ ๑๐ ปี ถ้าเปลี่ยนเจ้าของ
เครื่องหมายการค้า หรือเปลี่ยนสถานที่ซึ่งจดทะเบียนไว้ ให้เจ้าของ
ผู้จดทะเบียนรับแจ้งความให้นายทะเบียนทราบโดยเร็ว

หมายเหตุ:- ถ้าอยากทราบว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงอันใดบ้าง ภายใน
หลังวันที่ออกหนังสือคุ้มครองฉบับนี้ ต้องขอคืนในทะเบียน

(ก) เลขลำดับการจดทะเบียน

(ข) ให้ลงชื่อเจ้าของ

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๒๓

ค.ม. ๘

เรื่องเลขที่ (ก).....

คำร้องขอเปลี่ยนแปลงในทะเบียน

ข้าพเจ้า(ข).....

เจ้าของเครื่องหมายการค้าเลขหมายที่ (ก).....

ขอขึ้นคำร้องว่า (ค).....

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

ค่าธรรมเนียม.....บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ชม).....

(ก) เลขลำดับเครื่องหมายการค้า

(ข) ให้ลงชื่อเจ้าของ

(ค) ให้ลงข้อความที่ขอ

(ชม) ให้ลงลายมือชื่อเจ้าของ หรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

**คำร้องขอโอนกรรมสิทธิ์เครื่องหมายการค้า ซึ่งเจ้าของเดิม
และผู้รับโอนขอร่วมกันเพื่อให้จดทะเบียนว่าผู้รับโอนเป็นเจ้าของต่อไป**

ข้าพเจ้า (ข)

และ (ค)

ขอยื่นคำร้องขอให้จดทะเบียน (ข)

ลงในทะเบียนว่า เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า เลขที่.....สินค้าจำพวก
.....นับแต่วัน (ง)โดย (จ)

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

ค่าธรรมเนียม.....บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ฉ)

(ลงลายมือชื่อ) (ช)

หมายเหตุ: - หนังสือสำคัญอันเป็นหลักฐานของผู้ขอ และหนังสือแสดง
อำนาจของตัวแทน ถ้ามี ให้ส่งมาพร้อมกับคำร้องด้วย

(ก) เลขลำดับเครื่องหมายการค้า

(ข) ให้ลงชื่อเจ้าของ

(ค) ให้ลงชื่อผู้รับโอน

(ฅ) ให้ลงชื่อสัญญาติ และอาชัวะของผู้รับโอนและสำนักงานการ
ค้าตั้งอยู่เป็นทหรือสถานที่ส่งบัตรหมายถึงได้ในประเทศสยาม

(ง) ให้ลงวันซึ่งได้รับมอบหมายกิจการค้าขายจากผู้โอน

(จ) ให้ลงรายการ ในหนังสือสำคัญอันเป็นหลักฐานโดยละเอียด
ถ้ามี หรือคำแถลงการณ์ในเรื่อง

(ฉ) ลายมือชื่อเจ้าของหรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

(ช) ลายมือชื่อผู้รับโอนหรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๒๕

ค.ม. ๘ ข.

เรื่องเลขที่ (ก)

คำขอร้องให้จดนามเจ้าของคนหลัง

ลงในทะเบียนว่าเป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า

ข้าพเจ้า (ข)

ขอขึ้นคำร้องเพื่อให้จดนามข้าพเจ้าลงในทะเบียนว่า เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้าเลขที่ สินค้าจำพวก นับแต่วัน (ค)

ข้าพเจ้าเป็นผู้กรรมสิทธิ์ในเครื่องหมายการค้านี้ พร้อมด้วยกิตติฉันทอรรถกฤษฎีแห่งการค้าขายสินค้านั้น อันได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ โดย (ข)

สถานที่ส่งบัตรหมายถึงได้ในประเทศสยามของข้าพเจ้า คือ

วันที่ พุทธศักราช ๒๔.....

ค่าธรรมเนียม บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ง)

หมายเหตุ: - หนังสือสำคัญอันเป็นหลักฐานของข้าพเจ้า หรือหนังสือแสดงอำนาจของตัวแทน ข้าพเจ้าให้ส่งมาพร้อมกับคำร้องนี้ด้วย

- (ก) เลขลำดับเครื่องหมายการค้า
- (ข) ให้ลงชื่อ สัญชาติ และอาชีวะ ของเจ้าของคนหลัง
- (ค) ให้ลงวันซึ่งได้รับมอบหมายกิจการค้าขายจากผู้โอน
- (ข) ให้ลงรายการ ในหนังสือสำคัญอันเป็นหลักฐานโดยละเอียด ข้าพเจ้า หรือคำแถลงการณ์ในเรื่อง
- (ง) ลายมือชื่อเจ้าของคนหลัง หรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

๑๒๖

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

ค.ม. ๕.

เรื่องเลขที่ (ก)

คำขอต่ออายุทะเบียน

ข้าพเจ้า (ข)

เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้หมายเลขที่ (ก)

..... ขอยื่นคำขอให้จดทะเบียนต่ออายุเครื่องหมายการค้า
อีก ๑๐ ปี

วันที่ พุทธศักราช ๒๔

ค่าธรรมเนียม บาท

ลงลายมือชื่อ (ก)

(ก) เลขลำดับเครื่องหมายการค้า

(ข) ให้ลงชื่อผู้เป็นเจ้าของ

(ค) ลายมือชื่อเจ้าของ หรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

ค.ม. ๑๐

คำขอตรวจดูทะเบียนและคัดสำเนา

ข้าพเจ้า (ก)

.....
ขอยื่นคำร้องขออนุญาตตรวจดูทะเบียนเครื่องหมายการค้า และคัดสำเนา
รายการจากทะเบียน

วันที่ พุทธศักราช ๒๔

ค่าธรรมเนียม บาท

(ลงลายมือชื่อ) (ข)

(ก) ให้ลงชื่อ สัตยาธิ สำนัก และอาชีวะ ของผู้ขอ

(ข) ลายมือชื่อผู้ขอ หรือของตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบ

กฎกระทรวงเศรษฐกิจ

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

พุทธศักราช ๒๔๗๔ (ฉบับที่ ๒)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรค ๓ ของข้อ ๑๓ แห่งกฎกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ออกตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๔๗๔ (ฉบับที่ ๑) ลงวันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๔ คือ

“หนังสือคู่มือต่ออายุการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ให้ใช้แบบ ค.ม. ๑๑ และให้อธิบดีกรมทะเบียนการค้าเป็นผู้ลงนาม และประทับตรากรมทะเบียนการค้าในหนังสือคู่มือต่ออายุนั้น”

ข้อ ๒ ให้เติมแบบท้ายกฎนี้เป็นแบบ ค.ม. ๑๑ ท้ายกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔

บริรักษ์ ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๕๘ ร.จ. ๖๘๔ ตอนที่ ๓๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๔๗๔)

ค.ม. ๑๑

ทะเบียนเลขที่.....

คำขอเลขที่.....

หนังสือคู่มือต่ออายุการจดทะเบียน

หนังสือคู่มือนี้ให้ไว้แก่.....

.....

.....
 เพื่อแสดงว่าเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว ทะเบียนเลขที่.....
 สำหรับสินค้าในจำพวกที่.....นั้น ได้ต่ออายุการจดทะเบียนต่อไปอีก
 ๑๐ ปี นับแต่วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

กองทะเบียนเครื่องหมายการค้าและเปตেন্ট

วันที่.....พุทธศักราช ๒๕.....

ลงลายมือชื่อ.....

อธิบดีกรมทะเบียนการค้า

กฎกระทรวงพาณิชย์

(ฉบับที่ ๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

พุทธศักราช ๒๕๓๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๕๓๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกบัญชี อัตราค่าธรรมเนียมท่ายกฎกระทรวงพาณิชย์ และคมนากรม ออกตามความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๕๓๔ (ฉบับที่ ๑) ลงวันที่ ๘ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๔ และให้ใช้บัญชีท่ายกฎแทน

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๐

วิลาศ โอสถานนท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

(๑๔ ร.ร. ๒๑๑๔ ตอนที่ ๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐)

เลขที่	อัตราค่าธรรมเนียม	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.
๑	คำร้องขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า สำหรับ สินค้าทั้งจำพวกหรือเฉพาะสิ่ง เฉพาะอย่างอันรวม ในประเภทสินค้าจำพวกหนึ่ง รายละเอียด	๕๐	—
๒	ค่าธรรมเนียมแม่พิมพ์ด้านกว้าง หรือด้านยาว เกินกว่า ๕ เซนติเมตร ให้คิดส่วนที่เกินทุก ๆ ๑ เซนติเมตร หรือส่วนของเซนติเมตร ต่อ	๕	—
๓	คำขออนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมคำขอจดทะเบียน หรือเอกสารอันเกี่ยวกับการขอจดทะเบียน หรือ คำแสดงปฏิเสธ	๒๕	—
๔	คำร้องคัดค้านการขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า	๒๐๐	—
๕	คำโต้แย้งคำร้องคัดค้าน รายละเอียด	๕๐	—
๖	คำขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามข้อสัญญา หรือคำแจ้งว่าได้ฟ้องคดีในศาลแล้ว รายละเอียด	๒๕	—
๗	อุทธรณ์รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ตาม มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ รายละเอียด	๒๐๐	—
๘	จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า รายละเอียด	๑๒๕	—
๙	คำขอจดทะเบียนการเปลี่ยนแปลง	๒๕	—
๑๐	คำขอจดทะเบียนโอนเครื่องหมายการค้า รายละเอียด	๕๐	—

๑๑	คำขอจดทะเบียนเปลี่ยนนามเจ้าของเครื่องหมายการค้า เรื่องละ	๕๐	—
๑๒	คำขอต่ออายุเครื่องหมายการค้า เรื่องละ	๑๒๕	—
๑๓	การขอตรวจจดทะเบียน และคัดสำเนา ให้คิดเป็นรายชั่วโมง ชั่วโมงละ	๒๕	—
๑๔	คัดสำเนาเอกสารต่างๆ ร้อยคำแรก หรือเศษของร้อยคำแรก	๕	—
	ทุกๆ ร้อยคำหลัง หรือเศษของร้อยคำหลัง	๒	๕๐
๑๕	ค่าธรรมเนียมเอกสารต่าง ๆ ฉบับละ	๑๐	—

พระราชบัญญัติ
เครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๔

เป็นปีที่ ๑๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยเครื่องหมาย
การค้า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องหมาย
การค้า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า แก้ไข
เพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๖

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่ง พระราชบัญญัติ
เครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๖..... ”

หมายเหตุ:— ความในมาตรา ๔ ถึงมาตรา ๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๖, ๑๘, ๑๙, ๑๙ทวิ
๑๙ ทรี, ๑๙ จัตวา, ๑๙ เบญจ, ๒๒ และมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมาย
การค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ ได้พิมพ์แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว จึงไม่นำมาพิมพ์ซ้ำไว้อีก

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๘..... ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๙..... ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙ ทวิ มาตรา ๑๙ ตร มาตรา ๑๙ จัตวา และมาตรา ๑๙ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔

“ มาตรา ๑๙ ทวิ..... ”

“ มาตรา ๑๙ ตร..... ”

“ มาตรา ๑๙ จัตวา..... ”

“ มาตรา ๑๙ เบญจ..... ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๒๒..... ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๔๕..... ”

มาตรา ๑๐ ให้ถือว่าอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ ที่ได้ยื่น

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

๑๓๓

ไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมีได้วินิจัย เป็นอนุพรรณ คำสั่งของนาย ทะเบียนต่อ คณะ กรรมการ เครื่องหมาย การค้า ตาม พระ ราช-
บัญญัติ

มาตรา ๑๑ กำหนดเวลาสำหรับยื่นอนุพรรณคำสั่งนายทะเบียนตาม
มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมาย
การค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่อง-
หมายการค้า แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช ๒๔๗๖ กำหนดเวลาขึ้นคำคัดค้าน
การจดทะเบียนกำหนดเวลาให้ผู้ขอจดทะเบียนยื่นคำโต้แย้งที่อาศัยเป็นหลัก
ในการขอจดทะเบียน และกำหนดเวลาการแจ้งให้นายทะเบียนทราบว่าได้
นำคดีไปสู่ศาลแล้ว ตามมาตรา ๒๒(ก) มาตรา ๒๒(ค) และมาตรา ๒๒
วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔
ถ้ายังมีได้สิ้นสุดลงก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้นำกำหนดเวลา
ดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราช
บัญญัติเครื่องหมายการค้า พุทธศักราช ๒๔๗๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย
พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ รักษาการตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

(๗๘ ร.จ. ๑๐๘๔ ตอนที่ ๘๐ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๔)

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากเห็นสมควรให้มีคณะกรรมการขึ้นเพื่อวินิจฉัยอุทธรณ์ เมื่อมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า ซึ่งเดิมต้องอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐมนตรี และให้การพิจารณาวินิจฉัยดำเนินไปโดยรวดเร็ว และในเรื่องคัดค้านการจดทะเบียน หรือโต้แย้งคำคัดค้านดังกล่าว ซึ่งเมื่อนายทะเบียนวินิจฉัยให้ฝ่ายใดชนะแล้ว ผู้แพ้หากไม่พอใจ จะต้องนำคดีไปสู่ศาลอันเป็นการล่าช้า จึงควรเปิดทางให้ฝ่ายแพ้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ด้วย นอกจากนั้นเพื่อให้คณะกรรมการคณะนี้มีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้า ซึ่งรัฐบาลเห็นว่าขัดต่อรัฐประศาสนโยบายได้ด้วย ซึ่งแต่เดิมศาลเท่านั้นมีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนทะเบียนได้เฉพาะเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ในขณะนั้นขัดต่อรัฐประศาสนโยบายเมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ แต่ในกรณีที่เครื่องหมายการค้า ซึ่งปรากฏภายหลังการจดทะเบียนว่า ขัดต่อรัฐประศาสนโยบาย เพราะวาстанการณ์เปลี่ยนแปลงไปนั้น ไม่มีอำนาจที่จะสั่งถอนทะเบียนได้ อีกประการหนึ่ง เพื่อยุบงกัการแสดงเครื่องหมายการค้าที่มีได้จดทะเบียนว่าได้จดทะเบียนแล้ว อันเป็นความเท็จให้รัดกุมยิ่งขึ้นโดยเพิ่มอัตราโทษให้หนักขึ้นกว่าเดิม ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้าให้รัดกุมยิ่งขึ้น.

พระราชบัญญัติการบัญชี

พุทธศักราช ๒๔๘๒

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ ทิพอาภา

พล. อ. เจ้าพระยาพิชัยเสนาทรโยธิน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๒

เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรให้บุคคลผู้ประกอบกิจการ
บางประเภททำบัญชีให้เป็นไปโดยระเบียบอันดี

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานและออกกฎกระทรวงกำหนดกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

(๑) “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) “สารวัตรใหญ่บัญชี” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ และหมายความรวมถึงผู้ทำการแทนด้วย

พระราชบัญญัติการบัญชี

๑๓๗

(๓) “สารวัตรบัญชี” หมายความว่า พนักงานซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ และหมายความรวมถึงผู้ทำการแทนด้วย

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจจัดตั้ง

(๑) สำนักงานกลางบัญชี เพื่อปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ทั่วราชอาณาจักร ให้สำนักงานนี้อยู่ภายใต้ความควบคุมของสารวัตรใหญ่บัญชี

(๒) สำนักงานบัญชี เพื่อปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ ในท้องที่ซึ่งรัฐมนตรีเห็นสมควร ให้สำนักงานนี้อยู่ภายใต้ความควบคุมของสารวัตรบัญชี และขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางบัญชี

หมวด ๒

การทำบัญชี

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่ากิจการใดจะกล่าวต่อไปในทุกประเภท หรือประเภทหนึ่งประเภทใดในท้องที่ใดจะต้องทำบัญชี คือ

(๑)* การประกอบกิจการ ซึ่งต้องจดทะเบียนการค้าตามประมวลรัษฎากร

(๒) การซื้อขายที่ดิน

(๓) โรงแรม

(๔) การเป็นนายหน้า หรือตัวแทนค้าต่าง

* ความในอนุมาตรา (๑) ของมาตรา ๖ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ และใช้ความใหม่แทนตั้งแต่วันที่พิมพ์ไว้

- (๕) การรับขนโดยเรือกล หรือรถยนต์ประจำทาง
- (๖) การรับขนโดยรถไฟ หรือรถราง
- (๗) การรับขนทางทะเล
- (๘) การรับขนทางอากาศ
- (๙) การขายทอดตลาด
- (๑๐) การแลกเปลี่ยนเงินตรา การให้กู้ยืมเงิน การธนาคาร การ
เครดิตฟองซิเอร์ หรือการโพงยักวน
- (๑๑) การประกันภัย
- (๑๒) การรับจ้างทำของประเภท ซึ่งรัฐมนตรีจะได้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา

การประกาศวันให้เริ่มทำบัญชีนั้น ให้ประกาศให้ทราบล่วงหน้า
ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

บุคคลใดประกอบกิจการภายหลังวันที่รัฐมนตรีประกาศไว้ นั้น ให้
ทำบัญชีตั้งแต่วันที่ได้เริ่มประกอบกิจการนั้นเป็นต้นไป

มาตรา ๗ บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชี คือบุคคลธรรมดาหรือห้าง
หุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ที่เป็นนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการตามมาตรา ๖
เป็นอาชีพปกติ

ในกรณีที่ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชี ทำการเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีได้จด
ทะเบียนผู้จัดการห้างหุ้นส่วนนั้น เป็นผู้มีหน้าที่ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีเป็นนิติบุคคล ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ
หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้จัดการห้างหุ้นส่วนนั้น ถ้าเป็นบริษัทจำกัด
กรรมการและผู้จัดการบริษัทนั้น เป็นผู้มีหน้าที่ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการบัญชี

๑๓๙

* ในกรณีที่บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีมีสำนักงานสาขา ให้มีการจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้สำหรับสำนักงานสาขานั้น ๆ อีกต่างหาก และให้ผู้จัดการสำนักงานสาขานั้น ๆ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘^{**} ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นบุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชี ไม่ต้องทำบัญชีบางอย่างหรือจะยกเว้นไม่ต้องทำบัญชีทั้งหมดก็ได้

มาตรา ๙ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

- (๑) การค้าแร่ และการค้าแพลงลอย
- (๒) กิจการที่เสียภาษีโรงค้าตามประมวลรัษฎากร แต่เฉพาะป้าย
- (๓) กิจการที่ประกอบขึ้นเพื่อบำรุงการศาสนาใด ๆ หรือการกุศล
- (๔) กิจการของรัฐบาล

มาตรา ๑๐^{***} บัญชีซึ่งจะต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ คือ

- (๑) บัญชีสินทรัพย์ รวมทั้งสินค้าซึ่งอยู่ในครอบครอง
- (๒) บัญชีเงินสด
- (๓) บัญชีลูกหนี้ และบัญชีเจ้าหนี้
- (๔) บัญชีรายวันซื้อ และบัญชีรายวันขาย
- (๕) บัญชีแยกประเภทรายได้ และรายจ่าย

* ความในวรรค ๔ ของมาตรา ๗ ได้ถูกเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

** ความในมาตรา ๘ นี้ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความใหม่แทนครั้งที่พิมพ์ไว้

*** ความในมาตรา ๑๐ นี้ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความใหม่แทนครั้งที่พิมพ์ไว้

ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีจะต้องจัดให้บัญชีที่ต้องทำตามมาตรานี้ มีรายการข้อความ และทำภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ การบัญชีนั้น ให้มีอย่างน้อย ๑๒ เดือนต่อหนึ่งครั้ง

มาตรา ๑๒ บัญชีนั้นจะทำเป็นภาษาต่างประเทศก็ได้ แต่ให้มีภาษาไทยกำกับไว้ด้วย

มาตรา ๑๒ ทวิ* ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีนำสมุดบัญชีที่จะต้องทำตามความในพระราชบัญญัตินี้ให้สารวัตรบัญชีประทับตรา ณ สถานที่ และภายในกำหนดเวลาที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ความในมาตรานี้ จะใช้บังคับแก่ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีใด ในท้องที่ใด เมื่อใด รัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคราวๆ

มาตรา ๑๓** ในขณะประกอบกิจการอยู่ ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีจะต้องเก็บรักษามูลค่า พร้อมทั้งหลักฐานประกอบไว้ ณ สถานที่ซึ่งใช้ทำการค้านั้น ถ้าเป็นร้านสาขาที่ต้องปฏิบัติทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ต้องเก็บรักษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี นับตั้งแต่วันที่ได้ลงรายการครั้งสุดท้ายในบัญชีนั้น ๆ เป็นต้นไป

ในกรณีที่เกิดการสูญหาย หรือเสียหายจนแก่สมุดบัญชีหรือหลักฐานประกอบ ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีแจ้งต่อสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีในท้องที่เป็นหนังสือ ให้ทราบถึงเหตุแห่งการสูญหาย หรือเสียหายนั้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบ หรือควรทราบถึงการสูญหาย หรือเสียหายดังกล่าวพร้อมด้วยหลักฐานอันพึงเชื่อถือได้

* ความในมาตรา ๑๒ ทวิ ได้ถูกเพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

** ความในมาตรา ๑๓, ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความใหม่แทนดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๑๔* ในกรณีที่มีการเลิกประกอบกิจการไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ เว้นแต่ในกรณีล้มละลาย ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีตามพระราชบัญญัตินี้ส่งบัญชีตามมาตรา ๑๐ พร้อมทั้งหลักฐานประกอบของสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขาไปยังสำนักงานกลางบัญชี หรือสำนักงานบัญชีในท้องถิ่นนั้น ๆ ภายในหกเดือน นับแต่วันเลิกประกอบกิจการนั้น

บัญชีและหลักฐานประกอบดังกล่าวในวรรคก่อน ให้สำนักงานบัญชีคืนให้แก่บุคคลนั้นเมื่อได้ตรวจสอบเสร็จแล้ว ในระหว่างที่ยังไม่ได้ส่งคืน ให้บรรดาบุคคลผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ความในมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียน และบริษัทจำกัดที่ตงขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งเลิกประกอบกิจการโดยมีการชำระบัญชี

มาตรา ๑๕ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีมีอำนาจเรียกบุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีมาสอบถามข้อความอันเกี่ยวกับการทำบัญชี และในระหว่างเวลาทำงานตามปกติ ให้สารวัตรใหญ่บัญชีและสารวัตรบัญชี มีอำนาจเข้าไปทำการตรวจสอบในสำนักงานของบุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชี หรือมีเหตุสงสัยว่ามีหน้าที่ต้องทำบัญชี เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ได้ และเพื่อการนี้ ให้มีอำนาจเรียกหลักฐานใด ๆ จากบุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชี หรือมีเหตุสงสัยว่ามีหน้าที่ต้องทำบัญชี หรือจากบุคคลอื่นใดที่เกี่ยวข้องมาตรวจสอบได้ด้วย

มาตรา ๑๖ ข้อความใด ๆ ซึ่งทราบมาจากการตรวจสอบตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ นั้น ให้ถือเป็นความลับในราชการ ห้ามมิให้ผู้ใดนำไปเปิดเผย เว้นแต่จะมีอำนาจทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

* ความในมาตรา ๑๔ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความใหม่แทนที่ที่พิมพ์ไว้

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๗* ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗ ทวิ** ผู้มีหน้าที่ทำบัญชี ผู้ใดไม่ทำการงบบัญชี ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๘*** ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒ ทวิ วรรคแรก มาตรา ๑๓ หรือ มาตรา ๑๔ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชี ตามมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๙ ผู้ใดเจตนา

(๑) ละเว้นการลงรายการในบัญชี

(๒) ทำลายหรือบดบัง หรือซ่อนเร้นบัญชีหรือหลักฐานประกอบ
ผู้ใดมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

* ความในมาตรา ๑๗ นี้ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความใหม่แทนที่ที่พิมพ์ไว้

** ความในมาตรา ๑๗ ทวิ นี้ เพิ่มขึ้นโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

*** ความในมาตรา ๑๘ นี้ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และใช้ความใหม่แทนที่ที่พิมพ์ไว้

พระราชบัญญัติการบัญชี

๑๔๓

มาตรา ๒๐ ผู้ใดเจตนา

(๑) ลงรายการเท็จในบัญชี

(๒) แก้ไขบัญชี หรือหลักฐานประกอบเพื่อให้ผิดต่อความจริง
ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุก
ไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๖ ผู้นั้นมีความผิดต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๕๖ ร.จ. ๑๔๘๒ ตอนที่ ๕๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๒)

พระราชบัญญัติ
การบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑)

หมายเหตุ: — ความที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้พิมพ์แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๕๕๒ แล้ว จึงไม่นำมาพิมพ์ซ้ำไว้อีก

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

“.....”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๑๒ ทวิ ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ”

๑๔๖

พระราชบัญญัติการบัญชี

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

“มาตรา ๑๗ ทวิ

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๘

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

(๗๐ ร.จ. ๗๖ ตอนที่ ๑๒ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖)

กฎกระทรวงเศรษฐกิจการ

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการออกกฎไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นสารวัตรใหญ่บัญชี

ข้อ ๒ ให้กรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นสารวัตรบัญชี

ข้อ ๓ ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นสำนักงานกลางบัญชี และให้เป็นสำนักงานบัญชีในท้องที่จังหวัดพระนครและธนบุรีด้วย

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๒

บริรักษ์ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการ

(๕๖ ร.จ. ๒๐๔๖ ตอนที่ ๖๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๔๘๒)

กฎกระทรวงพาณิชย์

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

ได้ถูกยกเลิกแล้วตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ จึงไม่นำมาพิมพ์ไว้อีก

.....

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๖)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๕๕๒ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๕๕๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บัญชีทุกเล่มต้องมีเลข หรือ อักษรเรียงลำดับไว้ที่หน้าบัญชีทุกหน้า และต้องมีข้อความดังต่อไปนี้ไว้ที่หน้าปก คือ

- (๑) ชื่อบัญชีนั้น
- (๒) เลขหรืออักษรลำดับเล่มบัญชีแต่ละชนิด (ถ้ามีเกินหนึ่งเล่ม) ซึ่งต้องมีเรียงกันตลอดไป หรือเป็นปี ๆ
- (๓) ชื่อห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือร้านค้าของบุคคล ซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีนั้น

ข้อ ๒ บัญชีทุกเล่มต้องมีรายการข้อความดังต่อไปนี้

ก. บัญชีสินทรัพย์ ให้มี วัน เดือน ปี และรายการข้อความแสดงจำนวน และราคาของแต่ละประเภท หรือชนิดของสินทรัพย์ที่มีอยู่หรือได้มาและจำหน่ายไป

ส่วนบัญชีสินค้าซึ่งอยู่ในครอบครอง ให้มีรายการแสดงจำนวนและราคาของแต่ละประเภทหรือชนิดของสินค้าที่อยู่ในครอบครองเมื่อวันจบบัญชี

ข. บัญชีเงินสด (รวมทั้งเงินฝากธนาคาร) ให้มี วัน เดือน ปี รายการแสดงการได้มาและจ่ายไปซึ่งเงินสด และจำนวนเงินแต่ละราย

ค. บัญชีลูกหนี้และบัญชีเจ้าหนี้ให้มีชื่อลูกหนี้ เจ้าหนี้ วัน เดือน ปี และรายการที่ก่อให้เกิดหนี้และระงับหนี้ โดยชัดเจน

พระราชบัญญัติการบัญชี

๑๔๙

ง. บัญชีรายวันซื้อและบัญชีรายวันขาย ให้มีรายการข้อความแสดงจำนวนและราคาของแต่ละประเภท หรือชนิดของสินค้าที่ซื้อหรือขายตลอดจนวันเดือนปีที่ซื้อหรือขายสินค้านั้น

จ. บัญชีแยกประเภทรายได้และรายจ่าย ให้มีรายการข้อความแสดงจำนวนเงินแต่ละประเภทของรายได้และรายจ่ายตลอดจน วัน เดือน ปีที่รายได้และรายจ่ายนั้นเกิดขึ้น

ข้อ ๓ การจัดทำรายการในบัญชี ต้องทำให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังนี้ คือ

ก. บัญชีเงินสด บัญชีรายวันซื้อ และบัญชีรายวันขาย ภายในสามวัน นับแต่วันที่มีการในบัญชีนั้นๆ เกิดขึ้น

ข. บัญชีสินค้าซึ่งอยู่ในครอบครอง ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันจบบัญชี

ค. บัญชีอย่างอื่น ภายในวันที่สิบห้าของเดือน ถัดจากเดือนที่มีการในบัญชีนั้นๆ เกิดขึ้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๖

วรการบัญชี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๐ ร.จ. ๔๔๙ ตอนที่ ๑๙ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๔๙๖)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๙๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

ได้ถูกยกเลิกแล้วตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ จึงไม่นำมาพิมพ์ไว้อีก

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๐๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๔๕๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

ข้อ ๒ ให้จัดตั้งสำนักงานบัญชีดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานบัญชีที่ ๑ ตั้งที่สำนักงานกรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๑ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลพบุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสระบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี

(๒) สำนักงานบัญชีที่ ๒ ตั้งที่สำนักงานกรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๒ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ

(๓) สำนักงานบัญชีที่ ๓ ตั้งที่สำนักงานกรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๓ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี

(๔) สำนักงานบัญชีที่ ๔ ตั้งที่สำนักงาน กรรมการ ตรวจเงิน
แผ่นดินที่ ๔ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย
จังหวัดเลย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดขอนแก่น จังหวัด
มหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์

(๕) สำนักงานบัญชีที่ ๕ ตั้งที่สำนักงาน กรรมการ ตรวจเงิน
แผ่นดินที่ ๕ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำปาง จังหวัดน่าน จังหวัดลำพูน จังหวัดแพร่
จังหวัดอุตรดิตถ์

(๖) สำนักงานบัญชีที่ ๖ ตั้งที่สำนักงาน กรรมการ ตรวจเงิน
แผ่นดินที่ ๖ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสุโขทัย
จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิจิตร จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัด
นครสวรรค์ จังหวัดอุทัยธานี

(๗) สำนักงานบัญชีที่ ๗ ตั้งที่สำนักงาน กรรมการ ตรวจเงิน
แผ่นดินที่ ๗ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัด
สุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม

(๘) สำนักงานบัญชีที่ ๘ ตั้งที่สำนักงาน กรรมการ ตรวจเงิน
แผ่นดินที่ ๘ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดชุมพร
จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดระนอง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต

(๙) สำนักงานบัญชีที่ ๙ ตั้งที่สำนักงาน กรรมการ ตรวจเงิน
แผ่นดินที่ ๙ เพื่อปฏิบัติงานในท้องที่จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง จังหวัด

พัทลุง จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๑

สุกิจ นิมมานเหมินท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๕ ร.จ. ๕๓๔ ตอนที่ ๗๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๐๑)

หมายเหตุ: - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการเปลี่ยนชื่อสำนักงานกรมการตรวจเงินแผ่นดินในท้องที่ต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้ เพื่อยกเลิกกฎกระทรวงฉบับเดิม และกำหนดที่ตั้งเขตอำนาจของสำนักงานบัญชี ในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกัน

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ
เรื่อง กำหนดประเภทการรับจ้างทำของ
ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี
พุทธศักราช ๒๔๘๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออกประกาศไว้
ดังต่อไปนี้

การรับเหมาทำการโยธา ให้ถือว่าเป็นการรับจ้างทำของตามความใน
มาตรา ๖ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒
ประกาศมา ณ วันที่ ๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๒

บริรักษ์ ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๕๖ ร.จ. ๒๐๔๘ ตอนที่ ๖๘ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๔๘๒)

ประกาศกระทรวงพาณิชย์

ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒
เรื่องแต่งตั้งเจ้าพนักงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี
พุทธศักราช ๒๔๘๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ออกประกาศไว้ ดัง
ต่อไปนี้

ข้อ ๑ แต่งตั้งให้เลขาธิการคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้
ทำการแทนสารวัตรใหญ่บัญชี

ข้อ ๒ แต่งตั้งให้ข้าราชการสังกัดคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ตั้งแต่ชั้นตรจขึ้นไป เป็นผู้ทำการแทนสารวัตรบัญชี
ชั้น ๕ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๙๑

พิน สุพรรณสาร

ผู้สั่งราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

(๖๕ ร.จ. ๒๔๐๔ ตอนที่ ๔๗ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๔๙๑)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจการ
เรื่อง กำหนดประเภทกิจการที่ต้องทำบัญชี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๒ นับตั้งแต่วันที่ใช้บังคับประกาศนี้ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงเศรษฐกิจการ เรื่องกำหนดประเภทกิจการที่ต้องทำบัญชีทั่วราชอาณาจักร ฉบับลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๙๑ และฉบับลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๙๔

ข้อ ๓ ให้บุคคลผู้ประกอบกิจการเป็นปกติธุระประเภทหนึ่งประเภทใดดังต่อไปนี้ ในท้องที่ต่างๆ ทั่วราชอาณาจักรจัดทำบัญชี คือ

๑. การประกอบกิจการ ซึ่งต้องจดทะเบียนการค้าตามประมวลรัษฎากรเฉพาะที่

ก. มีสถานการค้าซึ่งมีค่ารายปีตามประมวลรัษฎากรตั้งแต่สามร้อยบาทขึ้นไป หรือ

ข. มีทุนรวมกันตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป หรือ

ค. มี หรือเคยมีรายรับจากการประกอบกิจการนั้นก่อนหักรายจ่ายในเดือนใดตั้งแต่สามหมื่นบาทขึ้นไป

๒. การซื้อขายที่ดิน

๓. การรับขนโดยเรือกล หรือรถยนต์ประจำทาง

๔. การรับเหมาทำการโยธา
๕. การขายทอดตลาด
๖. การแลกเปลี่ยนเงินตรา

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๙๖

วรการบัญชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๐ ร.จ. ๑ ตอนที่ ๑๘ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๔๙๖)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

เรื่อง ยกเว้นการทำบัญชีบางอย่าง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติ การบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ให้บุคคลซึ่งมีหน้าที่ทำบัญชีดังต่อไปนี้ จัดทำบัญชีเงินสดอย่างเดียว บัญชีอย่างอื่นให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องจัดทำ บุคคลที่กล่าวนี้ได้แก่

ก. ผู้มีสถานการค้า ซึ่งมีค่ารายปีระหว่างสามร้อยบาท ถึงหก ร้อยบาท และ

ข. กิจการที่ประกอบการค้า มีทุนรวมกันไม่เกินหนึ่งแสน บาท และมีรายรับก่อนหักรายจ่ายในเดือนใดไม่เกินสามหมื่นบาท

ประกาศ ณ วันที่ ๒ มีนาคม ๒๔๙๖

วรการบัญชา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๐ ร.จ. ๒ ตอนที่ ๑๘ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๔๙๖)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ
เรื่อง ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีในท้องที่จังหวัดพระนคร
และธนบุรี นำบัญชีไปประทับตรา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการบัญชี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๖ มาตรา ๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชี ซึ่งประกอบกิจการตามประเภทในบัญชีต่อท้ายประกาศนี้ในท้องที่จังหวัดพระนครและธนบุรี นำสมุดบัญชีทุกเล่มที่ต้องจัดทำตามกฎหมาย ว่าด้วยการบัญชี และซึ่งจะใช้ลงรายการ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ เป็นต้นไป ไปให้สารวัตรบัญชีประทับตรา ณ สำนักงานกลางบัญชีศาลาลูกขุนใน ในพระบรมมหาราชวังภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

ก. สำหรับผู้ประกอบกิจการอยู่แล้วในวันประกาศนี้ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันประกาศนี้

ข. สำหรับ ผู้ประกอบกิจการ ภายหลังวันประกาศนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเริ่มประกอบกิจการ

ค. สำหรับผู้ที่จะใช้บัญชีเล่มใหม่แทนเล่มเดิมซึ่งประทับตราไว้แล้ว แต่ใช้ลงรายการหมดเล่มหรือหมดปี ต้องนำเล่มใหม่ไปประทับตราภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รายการครั้งสุดท้ายในบัญชีเล่มเดิมเกิดขึ้น

ข้อ ๒ ผู้ใดนำบัญชีเล่มใดไปประทับตราไว้ในปีใดแล้ว มีความประสงค์จะใช้บัญชีเล่มเดียวกันนั้น ลงรายการในปีถัดไปติดต่อกันไม่ต้องนำบัญชีเล่มนั้นไปประทับตราตามความในข้อก่อนอีก

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๕๘

พลตรี ศ. สิริโยธิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๒ ร.จ. ๒๔๖๓ ตอนที่ ๔๔ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๕๘)

ประเภทกิจการที่ต้องนำบัญชีไปประทับตรา

๑. การซื้อขายที่ดิน
๒. การขายทอดตลาด
๓. การค้าของเก่า
๔. การทำโรงรับจำนำ
๕. การทำโรงแรม
๖. การทำหรือซ่อมหรือค้า เครื่องรับวิทยุ, เครื่องทำไฟฟ้า, เครื่องสีข้าว, เครื่องยนต์, เครื่องจักรกล หรือ อุปกรณ์ของสิ่งเหล่านั้น
๗. การรับทำการถ่ายรูป
๘. การรับเหมาทำการก่อสร้าง
๙. การทำการส่งสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร, การทำการส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร

๑๐. การขนส่งโดยเรือกล, เรือยนต์, หรือรถยนต์ประจำทาง
๑๑. การเป็นสาขาหรือตัวแทนของผู้มีภูมิลำเนาในต่างประเทศ
๑๒. การค้าสิ่งที่ต้องเสียภาษี การช้อโกคภัณฑ์ตามประมวล
รัษฎากร
๑๓. การประกอบกิจการใด ๆ ซึ่งต้องจดทะเบียนการค้าตาม
ประมวลรัษฎากร และสถานการค้ามีคำรายปีตามประมวล
รัษฎากรตั้งแต่สองพันสี่ร้อยบาทขึ้นไป
๑๔. การประกอบกิจการใด ๆ ซึ่งมีโรงงานตามพระราชบัญญัติ
โรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒
๑๕. การประกอบกิจการใด ๆ ของห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน
เป็นนิติบุคคล
๑๖. การประกอบกิจการใด ๆ ของห้างหุ้นส่วนจำกัด
๑๗. การประกอบกิจการใด ๆ ของบริษัทจำกัด

(๗๒ ร.จ. ๒๔๖๓ ตอนที่ ๔๔ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๔๘)

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์

พุทธศักราช ๒๔๙๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๙

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทะเบียนพาณิชย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทะเบียน
พาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๕
- (๒) พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๐
- (๓) บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจการรักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) “นายทะเบียนพาณิชย์” หมายความว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่รับจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) “ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล ซึ่งประกอบพาณิชย์กิจเป็นอาชีพปกติ และให้หมายความรวมถึงผู้เป็นส่วนที่ไม่จำกัดความรับผิดชอบ กรรมการ หรือผู้จัดการด้วย

(๕) “สำนักงาน” หมายความว่า สถานที่ซึ่งใช้ประกอบพาณิชย์กิจเป็นปกติ

มาตรา ๖ ให้ถือกิจการดังต่อไปนี้ เป็นพาณิชย์กิจตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้

- (๑) การซื้อ การขาย การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน
 - (๒) การให้เช่า การให้เช่าซื้อ
 - (๓) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่าง
 - (๔) การขนส่ง
 - (๕) การหักดกกรรม การอุตสาหกรรม
 - (๖) การรับจ้างทำของ
 - (๗) การให้กู้ยืมเงิน การรับจำนำ การรับจำนอง
 - (๘) การคลังสินค้า
 - (๙) การรับแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายเงินตราต่างประเทศ
- การซื้อหรือขายตัวเงิน การธนาคาร การเครดิตฟองซิเอร์ การโพงก๊วน
- (๑๐) การรับประกันภัย
 - (๑๑) กิจการอื่นซึ่งกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่

- (๑) การค้าเร่ การค้าแผงลอย
- (๒) พาณิชยกิจเพื่อการบำรุงศาสนาหรือเพื่อการกุศล
- (๓) พาณิชยกิจของนิติบุคคล ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น
- (๔) พาณิชยกิจของกระทรวง ทบวง กรม
- (๕) พาณิชยกิจของมูลนิธิ สมาคม สหกรณ์
- (๖) พาณิชยกิจ ซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

การจดทะเบียนพาณิชย์

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดเป็นครั้งคราว โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่า พาณิชยกิจใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖ ในท้องที่ใด ผู้ประกอบพาณิชยกิจจะต้องจดทะเบียนพาณิชย์

มาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ขึ้นในจังหวัด พระนครเรียกว่า “สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์” อยู่ในความควบคุมของกรมทะเบียนการค้า เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี

ส่วนจังหวัดอื่น ให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนพาณิชย์ ขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์

การจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ การจดทะเบียนนั้น ผู้ประกอบพาณิชย์กิจตั้งสำนักงาน
แห่งใหญ่อยู่ในท้องที่ใด ให้จดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ใน
ท้องที่นั้น

ถ้าสำนักงานแห่งใหญ่ตั้งอยู่ในต่างประเทศ และมาประกอบพาณิชย์-
กิจในประเทศไทย สำนักงานสาขาใหญ่ตั้งอยู่ในท้องที่ใด ให้จดทะเบียน
ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้น

มาตรา ๑๑ ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจยื่นคำขอ จดทะเบียนพาณิชย์
ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แห่งท้องที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามมาตรา ๘

ผู้ประกอบพาณิชย์กิจ ผู้ใดประกอบพาณิชย์กิจภายหลังวันที่รัฐมนตรี
ได้ประกาศตามมาตรา ๘ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจนั้น

กำหนดเวลาที่กล่าวในมาตรานี้ ถ้ารัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควร
ก็ให้มีอำนาจประกาศขยายเวลาต่อไปอีกได้

มาตรา ๑๒ การจดทะเบียนพาณิชย์นั้น ให้มีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ และตำบลที่อยู่ของผู้ประกอบ
พาณิชย์กิจ

(๒) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ

(๓) ชนิดแห่งพาณิชย์กิจ

(๔) จำนวนเงินทุน ซึ่งนำมาใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจเป็น

ประจำ

(๕) ที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ สาขา โรงเก็บสินค้า และตัวแทน
ค้าต่าง

(๖) ชื่อ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ตำบลที่อยู่ และจำนวนทุน
ลงหุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน และจำนวนเงินทุนของห้างหุ้นส่วน

(๗) จำนวนเงินทุน จำนวนหุ้น และมูลค่าหุ้นของบริษัทจำกัด
จำนวนและมูลค่าหุ้นที่บุคคลแต่ละสัญชาติถืออยู่

(๘) วันที่เริ่มต้นประกอบพาณิชย์กิจในประเทศไทย

(๘) วันขอจดทะเบียนพาณิชย์

(๑๐) ชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ ชื่อ สัญชาติ และตำบล
ที่อยู่ของผู้โอนพาณิชย์กิจให้วันที่ และเหตุที่ได้รับโอน

มาตรา ๑๓ การเปลี่ยนแปลงรายการใดๆ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๒
ก็ดี การเลิกประกอบพาณิชย์กิจโดยเหตุใดๆ ก็ดี ให้ยื่นคำขอจดทะเบียน
ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง
ภายในสามสิบวัน นับแต่วันเปลี่ยนแปลงหรือเลิก

มาตรา ๑๔ เมื่อนายทะเบียนพาณิชย์ได้รับคำขอจดทะเบียน และ
เห็นว่าคำขอนั้นถูกต้องตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และประกาศ ซึ่ง
ออกตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ก็ให้รับจดทะเบียนไว้ และให้ออกใบ
ทะเบียนพาณิชย์ให้แก่ผู้ขอ

ถ้าใบทะเบียนพาณิชย์สูญหาย ให้ผู้ประกอบพาณิชย์ยื่นคำขอรับ
ใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สูญหาย

ให้ผู้ประกอบพาณิชย์แสดงใบทะเบียนพาณิชย์ หรือใบแทน
ใบทะเบียนพาณิชย์ ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผยซึ่งอาจเห็นได้ง่าย

มาตรา ๑๕ เมื่อได้จดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ จัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจไว้ที่หน้าสำนักงานแห่งใหญ่ และสำนักงานสาขาโดยเปิดเผย ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้จดทะเบียน บ้ายชื่อนี้ให้เขียนเป็นอักษรไทย อ่านได้ง่ายและชัดเจน และจะมี อักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกระทำบนแผ่นไม้ แผ่นโลหะ แผ่นกระจก กำแพง หรือผนัง

ชื่อในป้ายก็ดี ในเอกสารใด ๆ ก็ดี ต้องใช้ให้ตรงกับชื่อที่จดทะเบียน ไว้ และถ้าเป็นสำนักงานสาขา ต้องมีคำว่า “สาขา” ไว้ด้วย

มาตรา ๑๖ ให้มีกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่า ห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณา และให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการถอนใบทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบ พาณิชยกรรม ซึ่งกระทำการฉ้อโกงประชาชนปล้นสินค้าโดยเจตนาทุจริต ปลอม สินค้าหรือกระทำการทุจริตอื่นใดอย่างร้ายแรงในการประกอบพาณิชย์กิจและ ให้มีอำนาจพิจารณาและให้คำแนะนำในการรับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่ด้วย

เมื่อรัฐมนตรีได้รับคำแนะนำของคณะกรรมการ ตามความในวรรค แรก รัฐมนตรีจะถอนใบทะเบียนพาณิชย์ หรือสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ ใหม่ก็ได้ แล้วแต่กรณี

ห้ามมิให้ผู้ถูกสั่งถอนใบทะเบียนพาณิชย์ประกอบพาณิชย์กิจต่อไป เว้นแต่รัฐมนตรีจะสั่งให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใหม่

มาตรา ๑๗ ให้นายทะเบียนพาณิชย์มีอำนาจออกคำสั่ง เรียกผู้ ประกอบพาณิชย์มาสอบสวนข้อความอันเกี่ยวกับการจดทะเบียน และใน ระหว่างเวลาทำงาน ให้นายทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ

เข้าไปทำการตรวจสอบในสำนักงานของผู้ประกอบพาณิชย์กิจ เพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจต้องอำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา ๑๘ ผู้ใดประสงค์จะตรวจดู หรือขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนา และรับรองสำเนาเอกสาร เกี่ยวกับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิที่จะทำได้ ในเมื่อเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว

หมวด ๓

บทลงโทษ

มาตรา ๑๙ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใด

- (๑) ไม่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้
 - (๒) แสดงรายการเท็จ หรือ
 - (๓) ไม่มาให้นายทะเบียนพาณิชย์สอบสวน ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมให้นายทะเบียนพาณิชย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบ
- ตามมาตรา ๑๗

มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และในกรณีตาม (๑) อันเป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งร้อยบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับ

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์

๑๖๙

ไม่เกินสองร้อยบาท และในกรณีอันเป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกวันละไม่เกินยี่สิบบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ผู้ประกอบพาณิชย์กิจผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ วรรคสาม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๒ การประกอบพาณิชย์กิจ ซึ่งจดทะเบียนไว้ก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ จนกว่ารัฐมนตรีจะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ยกเลิกการจดทะเบียนนั้น และเมื่อได้ประกาศยกเลิกการจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ใดแล้ว ให้ผู้ประกอบพาณิชย์กิจซึ่งถูกยกเลิกการจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่นั้น ยื่นคำขอจดทะเบียนใหม่ภายในหกสิบวัน นับแต่วันประกาศ

กำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นนั้น ถ้ารัฐมนตรีเห็นเป็นการสมควรก็ให้มีอำนาจประกาศขยายเวลาต่อไปอีกได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

เลขที่	รายการ	บาท
๑	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์	๕๐
๒	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ครั้งละ	๒๐
๓	ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ	๒๐
๔	ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบแทน ใบทะเบียนพาณิชย์ ฉบับละ	๓๐
๕	ค่าธรรมเนียมขอตรวจเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจรายหนึ่ง ครั้งละ	๒๐
๖	ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนา และรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียน พาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจรายหนึ่ง ฉบับละ	๕๐

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๔๙๙)

ออกตามความในพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์

พ.ศ. ๒๔๙๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๒ คำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓ คำขอจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๓ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๔ ใบทะเบียนพาณิชย์ ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๕ คำขอตรวจดูเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๖ คำขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ ให้ทำตามแบบ ท.พ. ๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๗ คำขอจดทะเบียนพาณิชย์ คำขอจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการและคำขอจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ และเอกสารประกอบคำขอ ซึ่งยื่นต่อสำนักงานทะเบียนพาณิชย์อื่น นอกจากสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์จังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้มีคูปับด้วย

ข้อ ๘ คำขอให้ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ให้ยื่นต่อสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ซึ่งออกใบทะเบียนพาณิชย์นั้น

ข้อ ๙ ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนพาณิชย์ ให้เรียกเก็บ ๒๐ บาท

ข้อ ๑๐ ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการ ให้เรียกเก็บครั้งละ ๑๐ บาท

ข้อ ๑๑ ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนเลิกประกอบพาณิชย์กิจ ให้เรียกเก็บ ๑๐ บาท

ข้อ ๑๒ ค่าธรรมเนียม ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ออกใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ ให้เรียกเก็บฉบับละ ๒๐ บาท

ข้อ ๑๓ ค่าธรรมเนียม ขอตรวจดูเอกสาร เกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ของผู้ประกอบพาณิชย์กิจรายหนึ่ง ให้เรียกเก็บครั้งละ ๑๐ บาท

ข้อ ๑๔ ค่าธรรมเนียมขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่คัดสำเนาและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับการจดทะเบียนพาณิชย์ โดยผู้ประกอบพาณิชย์กิจรายหนึ่ง ให้เรียกเก็บฉบับละ ๑๐ บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๙

พลตรี ศ. สิริโยธิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๙๙

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กองทะเบียนพาณิชย์ กรมทะเบียนการค้า เป็นสำนักงาน
กลางทะเบียนพาณิชย์ รับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์ในเขตจังหวัด
พระนครและจังหวัดธนบุรี

ข้อ ๒ ให้หัวหน้ากองทะเบียนพาณิชย์ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์
สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ และให้เจ้าหน้าที่ในกองทะเบียนพาณิชย์
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๓ ให้สำนักงานเศรษฐกิจจังหวัด ต่อไปนี้ เป็นสำนักงาน
ทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องถิ่นที่ระบุไว้ คือ

๑. จังหวัดกาญจนบุรี	อำเภอเมืองกาญจนบุรี
๒. จังหวัดขอนแก่น	อำเภอเมืองขอนแก่น
๓. จังหวัดจันทบุรี	อำเภอเมืองจันทบุรี
๔. จังหวัดชลบุรี	อำเภอเมืองชลบุรี
๕. จังหวัดชัยภูมิ	อำเภอเมืองชัยภูมิ

๖. จังหวัดชุมพร	อำเภอเมืองชุมพร
๗. จังหวัดเชียงใหม่	อำเภอเมืองเชียงใหม่
๘. จังหวัดเชียงราย	อำเภอเมืองเชียงราย
๙. จังหวัดตรัง	อำเภอเมืองตรัง และอำเภอกันตัง
๑๐. จังหวัดนครพนม	อำเภอเมืองนครพนม
๑๑. จังหวัดนครราชสีมา	อำเภอเมืองนครราชสีมา
๑๒. จังหวัดนครศรีธรรมราช	อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และอำเภอปากพนัง
๑๓. จังหวัดนครสวรรค์	อำเภอเมืองนครสวรรค์
๑๔. จังหวัดนราธิวาส	อำเภอเมืองนราธิวาส
๑๕. จังหวัดหนองคาย	อำเภอเมืองหนองคาย
๑๖. จังหวัดปัตตานี	อำเภอเมืองปัตตานี
๑๗. จังหวัดปราจีนบุรี	อำเภอเมืองปราจีนบุรี
๑๘. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	อำเภอกรุงเก่า
๑๙. จังหวัดพิษณุโลก	อำเภอเมืองพิษณุโลก
๒๐. จังหวัดภูเก็ต	อำเภอเมืองภูเก็ต
๒๑. จังหวัดราชบุรี	อำเภอเมืองราชบุรี
๒๒. จังหวัดลำปาง	อำเภอเมืองลำปาง
๒๓. จังหวัดเลย	อำเภอเมืองเลย
๒๔. จังหวัดสงขลา	อำเภอเมืองสงขลา และอำเภอหาดใหญ่

๒๕. จังหวัดสุโขทัย	อำเภอเมืองสุโขทัย
๒๖. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
๒๗. จังหวัดสุรินทร์	อำเภอเมืองสุรินทร์
๒๘. จังหวัดอุดรธานี	อำเภอเมืองอุดรธานี
๒๙. จังหวัดอุบลราชธานี	อำเภอเมืองอุบลราชธานี
	และอำเภอวารินชำราบ

ข้อ ๔ ให้เศรษฐกิจการจังหวัดตั้งที่ระบุไว้ในข้อ ๓ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ และให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการจังหวัดนั้น ๆ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๕

ข้อ ๕ ให้สำนักงานอำเภอเมืองของจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้ คือ

๑. จังหวัดกระบี่	อำเภอเมืองกระบี่
๒. จังหวัดกาฬสินธุ์	อำเภอเมืองกาฬสินธุ์
๓. จังหวัดกำแพงเพชร	อำเภอเมืองกำแพงเพชร
๔. จังหวัดฉะเชิงเทรา	อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
๕. จังหวัดชัยนาท	อำเภอเมืองชัยนาท
๖. จังหวัดตราด	อำเภอเมืองตราด
๗. จังหวัดตาก	อำเภอเมืองตาก
๘. จังหวัดนครนายก	อำเภอเมืองนครนายก
๙. จังหวัดนครปฐม	อำเภอเมืองนครปฐม
๑๐. จังหวัดน่าน	อำเภอเมืองน่าน

๑๑. จังหวัดบุรีรัมย์	อำเภอเมืองบุรีรัมย์
๑๒. จังหวัดปทุมธานี	อำเภอเมืองปทุมธานี
๑๓. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์
๑๔. จังหวัดพังงา	อำเภอเมืองพังงา
๑๕. จังหวัดพัทลุง	อำเภอเมืองพัทลุง
๑๖. จังหวัดพิจิตร	อำเภอเมืองพิจิตร
๑๗. จังหวัดเพชรบุรี	อำเภอเมืองเพชรบุรี
๑๘. จังหวัดเพชรบูรณ์	อำเภอเมืองเพชรบูรณ์
* ๑๙. จังหวัดแพร่	อำเภอเมืองแพร่
* ๒๐. จังหวัดมหาสารคาม	อำเภอเมืองมหาสารคาม
๒๑. จังหวัดแม่ฮ่องสอน	อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน
* ๒๒. จังหวัดยะลา	อำเภอเมืองยะลา
๒๓. จังหวัดระนอง	อำเภอเมืองระนอง
๒๔. จังหวัดระยอง	อำเภอเมืองระยอง
๒๕. จังหวัดร้อยเอ็ด	อำเภอเมืองร้อยเอ็ด
๒๖. จังหวัดลพบุรี	อำเภอเมืองลพบุรี
๒๗. จังหวัดลำพูน	อำเภอเมืองลำพูน
๒๘. จังหวัดศรีสะเกษ	อำเภอเมืองศรีสะเกษ
๒๙. จังหวัดสกลนคร	อำเภอเมืองสกลนคร
๓๐. จังหวัดสตูล	อำเภอเมืองสตูล
๓๑. จังหวัดสมุทรสงคราม	อำเภอเมืองสมุทรสงคราม
๓๒. จังหวัดสระบุรี	อำเภอเมืองสระบุรี

* โปรดดูตามประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๔๙ พ.ศ. ๒๕๐๓ แทน

๓๓. จังหวัดสิงห์บุรี	อำเภอเมืองสิงห์บุรี
๓๔. จังหวัดสุพรรณบุรี	อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
๓๕. จังหวัดอ่างทอง	อำเภอเมืองอ่างทอง
๓๖. จังหวัดอุตรดิตถ์	อำเภอเมืองอุตรดิตถ์
๓๗. จังหวัดอุทัยธานี	อำเภอเมืองอุทัยธานี

ข้อ ๖ ให้นายอำเภอเมืองและปลัดอำเภอเมืองของจังหวัดนั้นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๕ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามลำดับแห่งท้องที่ตามต่อไปนี้

ข้อ ๗ ให้สำนักงานอำเภอของจังหวัดต่างๆ ดังต่อไปนี้ เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ตามต่อไปนี้ คือ

๑. จังหวัดนนทบุรี

ก. อำเภอเมืองนนทบุรี	อำเภอเมืองนนทบุรี
ข. อำเภอบางกรวย	อำเภอบางกรวย
ค. อำเภอบางบัวทอง	อำเภอบางบัวทอง
	กิ่งอำเภอไทรน้อย
ง. อำเภอบางใหญ่	อำเภอบางใหญ่
จ. อำเภอปากเกร็ด	อำเภอปากเกร็ด

๒. จังหวัดสมุทรปราการ

ก. อำเภอเมืองสมุทรปราการ	อำเภอเมืองสมุทรปราการ
ข. อำเภอพระประแดง	อำเภอพระประแดง
ค. อำเภอบางพลี	อำเภอบางพลี
ง. อำเภอบางบ่อ	อำเภอบางบ่อ

* ความในข้อ ๗ นี้ ถูกยกเลิกแล้วตามประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๕๕๕
โปรดดูความใหม่แทน

๓. จังหวัดสมุทรสาคร

ก. อำเภอเมืองสมุทรสาคร	อำเภอเมืองสมุทรสาคร
ข. อำเภอกระทุ่มแบน	อำเภอกระทุ่มแบน
ค. อำเภอบ้านแพ้ว	อำเภอบ้านแพ้ว

ข้อ ๘ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามลำดับ แห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้นั้นๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๙

(ลงชื่อ) ศ. สิริโยธิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๘ พ.ศ. ๒๔๙๙

เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๑

โดยเหตุที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกิ่งอำเภอไทรน้อย อำเภอ บางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ขึ้นเป็นอำเภอเรียกว่า “อำเภอไทรน้อย” ขึ้นอยู่ในความปกครองของจังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๔๙๕ ฉะนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ ให้สำนักงานอำเภอ ของจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องถิ่นตามระเบียบไว้ คือ

๑. จังหวัดนนทบุรี

ก. อำเภอเมืองนนทบุรี	อำเภอเมืองนนทบุรี
ข. อำเภอบางกรวย	อำเภอบางกรวย
ค. อำเภอบางบัวทอง	อำเภอบางบัวทอง
ง. อำเภอไทรน้อย	อำเภอไทรน้อย
จ. อำเภอบางใหญ่	อำเภอบางใหญ่
ฉ. อำเภอปากเกร็ด	อำเภอปากเกร็ด

๒. จังหวัดสมุทรปราการ

ก. อำเภอเมืองสมุทรปราการ	อำเภอเมืองสมุทรปราการ
ข. อำเภอพระประแดง	อำเภอพระประแดง
ค. อำเภอบางพลี	อำเภอบางพลี
ง. อำเภอบางน้ำ	อำเภอบางน้ำ

๓. จังหวัดสมุทรสาคร

ก. อำเภอเมืองสมุทรสาคร	อำเภอเมืองสมุทรสาคร
ข. อำเภอกะทู้ม้าน	อำเภอกะทู้ม้าน
ค. อำเภอบ้านแพ้ว	อำเภอบ้านแพ้ว

ประกาศ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

พลตรี ศ. สิริโยธิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๓ ร.จ. ๒๒๕๑ ตอนที่ ๖๓ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๓๑ พ.ศ. ๒๕๐๐

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานอำเภอของจังหวัดต่างๆ ดังต่อไปนี้ เป็นสำนักงาน
ทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องถิ่นตามที่ระบุไว้ คือ

๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ก. อำเภอท่าเรือ	อำเภอท่าเรือ
ข. อำเภอนครหลวง	อำเภอนครหลวง
ค. อำเภอบางไทร	อำเภอบางไทร
ง. อำเภอบางบาล	อำเภอบางบาล
จ. อำเภอบางปะอิน	อำเภอบางปะอิน
ฉ. อำเภอบางปะหัน	อำเภอบางปะหัน
ช. อำเภอผักไห่	อำเภอผักไห่
ซ. อำเภอภาชี	อำเภอภาชี
ณ. อำเภอลาดบัวหลวง	อำเภอลาดบัวหลวง
ญ. อำเภอวังน้อย	อำเภอวังน้อย
ด. อำเภอเสนา	อำเภอเสนา
	กิ่งอำเภอบางซ้าย

ด. อำเภออุไทย	อำเภออุไทย
ถ. อำเภอมหาราช	อำเภอมหาราช
	กิ่งอำเภอบ้านแพรก

๒. จังหวัดลพบุรี

ก. อำเภอโคกสำโรง	อำเภอโคกสำโรง
ข. อำเภอไชยบาดาล	อำเภอไชยบาดาล
ค. อำเภอท่าวุ้ง	อำเภอท่าวุ้ง
ง. อำเภอบ้านหมี่	อำเภอบ้านหมี่

๓. จังหวัดชัยนาท

ก. อำเภอมโนรมย์	อำเภอมโนรมย์
ข. อำเภอวัดสิงห์	อำเภอวัดสิงห์
ค. อำเภอสรรพยา	อำเภอสรรพยา
ง. อำเภอสรรคบุรี	อำเภอสรรคบุรี
จ. อำเภอหันคา	อำเภอหันคา

๔. จังหวัดสิงห์บุรี

ก. อำเภอบางระจัน	อำเภอบางระจัน
ข. อำเภอพรหมบุรี	อำเภอพรหมบุรี
ค. อำเภออินทร์บุรี	อำเภออินทร์บุรี

๕. จังหวัดอ่างทอง

ก. อำเภอไชโย	อำเภอไชโย
ข. อำเภอป่าโมกซ์	อำเภอป่าโมกซ์
ค. อำเภอโพธิ์ทอง	อำเภอโพธิ์ทอง

ง. อำเภอแสวงหา	อำเภอแสวงหา
จ. อำเภอวิเศษไชยชาญ	อำเภอวิเศษไชยชาญ

๖. จังหวัดสระบุรี

ก. อำเภอแก่งคอย	อำเภอแก่งคอย
ข. อำเภอหนองแค	อำเภอหนองแค
กิ่งอำเภอหนองหมู
ค. อำเภอหนองแซง	อำเภอหนองแซง
ง. อำเภอบ้านหมอ	อำเภอบ้านหมอ
จ. อำเภอพระพุทธบาท	อำเภอพระพุทธบาท
ฉ. อำเภอเสาไห้	อำเภอเสาไห้

๗. จังหวัดปทุมธานี

ก. อำเภอลองหลวง	อำเภอลองหลวง
ข. อำเภอธัญบุรี	อำเภอธัญบุรี
ค. อำเภอหนองเสือ	อำเภอหนองเสือ
ง. อำเภอลาดหลุมแก้ว	อำเภอลาดหลุมแก้ว
จ. อำเภอลำลูกกา	อำเภอลำลูกกา
ฉ. อำเภอสามโคก	อำเภอสามโคก

๘. จังหวัดฉะเชิงเทรา

ก. อำเภอบางคล้า	อำเภอบางคล้า
ข. อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	อำเภอบางน้ำเปรี้ยว
ค. อำเภอบางปะกง	อำเภอบางปะกง
ง. อำเภอบ้านโพธิ์	อำเภอบ้านโพธิ์
จ. อำเภอพนมสารคาม	อำเภอพนมสารคาม

๙. จังหวัดนครนายก

ก. อำเภอปากพลี	อำเภอปากพลี
ข. อำเภอบ้านนา	อำเภอบ้านนา
ค. อำเภอองครักษ์	อำเภอองครักษ์

๑๐. จังหวัดปราจีนบุรี

ก. อำเภอกบินทร์บุรี	อำเภอกบินทร์บุรี
กิ่งอำเภอสระแก้ว
ข. อำเภอบ้านสร้าง	อำเภอบ้านสร้าง
ค. อำเภอประจันตคาม	อำเภอประจันตคาม
ง. อำเภอศรีมหาโพธิ์	อำเภอศรีมหาโพธิ์
จ. อำเภออรัญญประเทศ	อำเภออรัญญประเทศ
ฉ. อำเภอวัฒนานคร	อำเภอวัฒนานคร

๑๑. จังหวัดชลบุรี

ก. อำเภอบ้านบึง	อำเภอบ้านบึง
ข. อำเภอบางละมุง	อำเภอบางละมุง
ค. อำเภอพานทอง	อำเภอพานทอง
ง. อำเภอพนัสนิคม	อำเภอพนัสนิคม
จ. อำเภอศรีราชา	อำเภอศรีราชา
กิ่งอำเภอเกาะสีชัง
ฉ. อำเภอสัตตหีบ	อำเภอสัตตหีบ

๑๒. จังหวัดระยอง

ก. อำเภอแกลง	อำเภอแกลง
ข. อำเภอบ้านค่าย	อำเภอบ้านค่าย

๑๓. จังหวัดจันทบุรี

ก. อำเภอขลุง	อำเภอขลุง
ข. อำเภอท่าใหม่	อำเภอท่าใหม่
ค. อำเภอโป่งน้ำร้อน	อำเภอโป่งน้ำร้อน
ง. อำเภอมะขาม	อำเภอมะขาม
จ. อำเภอแหลมสิงห์	อำเภอแหลมสิงห์

๑๔. จังหวัดตราด

ก. อำเภอเขาสมิง	อำเภอเขาสมิง
ข. อำเภอแหลมงอบ	อำเภอแหลมงอบ

๑๕. จังหวัดนครปฐม

ก. อำเภอกำแพงแสน	อำเภอกำแพงแสน
ข. อำเภอนครไชยศรี	อำเภอนครไชยศรี
ค. อำเภอบางเลน	อำเภอบางเลน
ง. อำเภอสามพราน	อำเภอสามพราน

๑๖. จังหวัดสมุทรสงคราม

ก. อำเภอบางคนที	อำเภอบางคนที
ข. อำเภออัมพวา	อำเภออัมพวา

๑๗. จังหวัดตรัง

ก. อำเภอย่านตาขาว	อำเภอย่านตาขาว

๑๘. จังหวัดชัยภูมิ

ก. อำเภอกอนสวรรค์	อำเภอกอนสวรรค์

๑๙. จังหวัดสุโขทัย

ก. อำเภอกีรีมาศ	อำเภอกีรีมาศ

๒๐. จังหวัดเพชรบูรณ์

ก. อำเภอชนแดน

อำเภอชนแดน

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้น ๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามลำดับแห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้นั้น ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๐

ภ. บริรักษ์ยุทธกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๔ ร.จ. ๑๓๘๑ ตอนที่ ๕๔ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๐๐)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๓๗ พ.ศ. ๒๕๐๑

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานอำเภอของจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็น
สำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้ คือ

๑. จังหวัดราชบุรี

ก. อำเภอดำเนินสะดวก	อำเภอดำเนินสะดวก
ข. อำเภอบ้านโป่ง	อำเภอบ้านโป่ง
ค. อำเภอบางแพ	อำเภอบางแพ
ง. อำเภอปากท่อ	อำเภอปากท่อ
	กิ่งอำเภอวัดเพลง
จ. อำเภอโพธาราม	อำเภอโพธาราม

๒. จังหวัดสุพรรณบุรี

ก. อำเภอเดิมบางนางบวช	อำเภอเดิมบางนางบวช
ข. อำเภอบางปลาม้า	อำเภอบางปลาม้า
ค. อำเภอศรีประจันต์	อำเภอศรีประจันต์
ง. อำเภอสองพี่น้อง	อำเภอสองพี่น้อง
จ. อำเภอสามชุก	อำเภอสามชุก
ฉ. อำเภออู่ทอง	อำเภออู่ทอง

๓. จังหวัดกาญจนบุรี

ก. อำเภอท่ามะกา	อำเภอท่ามะกา
ข. อำเภอท่าม่วง	อำเภอท่าม่วง
ค. อำเภอทองผาภูมิ	อำเภอทองผาภูมิ
กิ่งอำเภอสังขละ
ง. อำเภอพนมทวน	อำเภอพนมทวน

๔. จังหวัดเพชรบุรี

ก. อำเภอเขาย้อย	อำเภอเขาย้อย
ข. อำเภอชะอำ	อำเภอชะอำ
ค. อำเภอท่ายาง	อำเภอท่ายาง
ง. อำเภอบ้านลาด	อำเภอบ้านลาด
จ. อำเภอบ้านแหลม	อำเภอบ้านแหลม

๕. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ก. อำเภอบางสะพาน	อำเภอบางสะพาน
ข. อำเภอปราณบุรี	อำเภอปราณบุรี
ค. อำเภอหัวหิน	อำเภอหัวหิน

๖. จังหวัดนครศรีธรรมราช

ก. อำเภอฉวาง	อำเภอฉวาง
ข. อำเภอเชียรใหญ่	อำเภอเชียรใหญ่
ค. อำเภอชะอวด	อำเภอชะอวด
ง. อำเภอท่าศาลา	อำเภอท่าศาลา
จ. อำเภอทุ่งสง	อำเภอทุ่งสง

ฉ. อำเภอท่ายาง	อำเภอท่ายาง
ช. อำเภอรัตนพิบูลย์	อำเภอรัตนพิบูลย์
ซ. อำเภอสีชล	อำเภอสีชล. กิ่งอำเภอขนอม
ณ. อำเภอหัวไทร	อำเภอหัวไทร

๗. จังหวัดชุมพร

ก. อำเภอท่าแซะ	อำเภอท่าแซะ
ข. อำเภอปทิว	อำเภอปทิว
ค. อำเภอหลังสวน	อำเภอหลังสวน กิ่งอำเภอพะโต๊ะ
ง. อำเภอสวี	อำเภอสวี

๘. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ก. อำเภอกาญจนดิษฐ์	อำเภอกาญจนดิษฐ์
ข. อำเภอเกาะสมุย	อำเภอเกาะสมุย
ค. อำเภอไชยา	อำเภอไชยา
ง. อำเภอท่าชนะ	อำเภอท่าชนะ
จ. อำเภอท่าขนอน	อำเภอท่าขนอน กิ่งอำเภอพนม
ฉ. อำเภอท่าฉาง	อำเภอท่าฉาง
ช. อำเภอบ้านนาสาร	อำเภอบ้านนาสาร
ซ. อำเภอพระแสง	อำเภอพระแสง
ณ. อำเภอพุนพิน	อำเภอพุนพิน

๙. จังหวัดระนอง

ก. อำเภอกระบุรี	อำเภอกระบุรี

๑๐. จังหวัดกระบี่

ก. อำเภอเกาะลันตา	อำเภอเกาะลันตา
ข. อำเภอคลองท่อม	อำเภอคลองท่อม
ค. อำเภออ่าวลึก	อำเภออ่าวลึก

๑๑. จังหวัดพังงา

ก. อำเภอกะปง	อำเภอกะปง
ข. อำเภอตะกั่วทุ่ง	อำเภอตะกั่วทุ่ง
ค. อำเภอตะกั่วป่า	อำเภอตะกั่วป่า
	กิ่งอำเภอเกาะคอกเขา
ง. อำเภอทับปุด	อำเภอทับปุด
จ. อำเภอท้ายเหมือง	อำเภอท้ายเหมือง

๑๒. จังหวัดสงขลา

ก. อำเภอจะทิ้งพระ	อำเภอจะทิ้งพระ
ข. อำเภอจะนะ	อำเภอจะนะ
ค. อำเภอนาทวี	อำเภอนาทวี
ง. อำเภอเทพา	อำเภอเทพา
จ. อำเภอสบ้าย้อย	อำเภอสบ้าย้อย
ฉ. อำเภอระโนด	อำเภอระโนด
ช. อำเภอร์ตตนภูมิ	อำเภอร์ตตนภูมิ
ซ. อำเภอสะเตกา	อำเภอสะเตกา

๑๓. จังหวัดตรัง

ก. อำเภอปะเหลียน	อำเภอปะเหลียน
ข. อำเภอสิเกา	อำเภอสิเกา
ค. อำเภอห้วยยอด	อำเภอห้วยยอด

๑๔. จังหวัดพัทลุง

ก. อำเภอเขาชัยสน	อำเภอเขาชัยสน
ข. อำเภอกวนขนุน	อำเภอกวนขนุน
ค. อำเภอปากพะยูน	อำเภอปากพะยูน

๑๕. จังหวัดสตูล

ก. อำเภอละงู	อำเภอละงู
	กิ่งอำเภอทุ่งหว้า

๑๖. จังหวัดปัตตานี

ก. อำเภอโคกโพธิ์	อำเภอโคกโพธิ์
ข. อำเภอหนองจิก	อำเภอหนองจิก
ค. อำเภอปะนาเระ	อำเภอปะนาเระ
ง. อำเภอมายอ	อำเภอมายอ
จ. อำเภอสายบุรี	อำเภอสายบุรี
ฉ. อำเภอยะหริ่ง	อำเภอยะหริ่ง
ช. อำเภอยะรัง	อำเภอยะรัง

๑๗. จังหวัดยะลา

ก. อำเภอเบตง	อำเภอเบตง
ข. อำเภอบันนังสตา	อำเภอบันนังสตา

ก. อำเภอยะหา	อำเภอยะหา
ง. อำเภอรามัน	อำเภอรามัน

๑๘. จังหวัดนราธิวาส

ก. อำเภอตากใบ	อำเภอตากใบ
ข. อำเภอบาเจาะ	อำเภอบาเจาะ
ค. อำเภอปงอ	อำเภอปงอ
ง. อำเภอระแงะ	อำเภอระแงะ
จ. อำเภอรือเสาะ	อำเภอรือเสาะ
ฉ. อำเภอแว้ง	อำเภอแว้ง
ช. อำเภอสุไหงโกลลก	อำเภอสุไหงโกลลก
ซ. อำเภอสุไหงปาดี	อำเภอสุไหงปาดี

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้น ๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามลำดับแห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้แล้วนี้ ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๑

สุกิจ นิมมานเหมินท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๕ ร.จ. ๒๔๓๙ ตอนที่ ๖๔ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๐๑)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๓๔ พ.ศ. ๒๕๐๑

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๕๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานอำเภอของจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็น
สำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ตามระเบียบไว้ คือ

๑. จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอบ้านเขว้า อำเภอบ้านเขว้า

๒. จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอถนนสะกา อำเภอถนนสะกา

๓. จังหวัดบุรีรัมย์

อำเภอกระสัง อำเภอกระสัง

๔. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อำเภอทับสะแก อำเภอทับสะแก

๕. จังหวัดปราจีนบุรี

อำเภอสระแก้ว อำเภอสระแก้ว

๖. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอบางซ้าย

อำเภอบางซ้าย

๗. จังหวัดราชบุรี

อำเภอจอมบึง

อำเภอจอมบึง

๘. จังหวัดลำพูน

อำเภอแม่ทา

อำเภอแม่ทา

๙. จังหวัดสระบุรี

อำเภอหนองหมู

อำเภอหนองหมู

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามลำดับแห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้นั้นๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๐๑

ถวิล เศวตบุณยนิขัยการ

ปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ

รักษาการในหน้าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๕ ร.จ. ๓๔๑๒ ตอนที่ ๑๑๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๐๑)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๔๔ พ.ศ. ๒๕๐๒

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานอำเภอของจังหวัดต่างๆ ดังต่อไปนี้ เป็นสำนักงาน
ทะเบียนพาณิชย์รับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์ในเขตท้องที่ ตามที่ระบุ
ไว้ คือ

๑. จังหวัดนครราชสีมา

ก. อำเภอครบุรี	อำเภอครบุรี
ข. อำเภอคง	อำเภอคง
ค. อำเภอจักราช	อำเภอจักราช
ง. อำเภอโชคชัย	อำเภอโชคชัย
จ. อำเภอด่านขุนทด	อำเภอด่านขุนทด
ฉ. อำเภอโนนไทย	อำเภอโนนไทย
ช. อำเภอโนนสูง	อำเภอโนนสูง
ซ. อำเภอบัวใหญ่	อำเภอบัวใหญ่
ฅ. อำเภอปักธงชัย	อำเภอปักธงชัย
ญ. อำเภอพิมาย	อำเภอพิมาย
	และกิ่งอำเภอชุมพวง

ฎ. อำเภอสูงเนิน	อำเภอสูงเนิน และกิ่งอำเภอขามทะเลสอ
ฉ. อำเภอสีคิ้ว	อำเภอสีคิ้ว
ฐ. อำเภอปากช่อง	อำเภอปากช่อง

๒. จังหวัดชัยภูมิ

ก. อำเภอเกษตรสมบูรณ์	อำเภอเกษตรสมบูรณ์
ข. อำเภอจัตุรัส	อำเภอจัตุรัส
ค. อำเภอบำเหน็จณรงค์	อำเภอบำเหน็จณรงค์
ง. อำเภอภูเขียว	อำเภอภูเขียว กิ่งอำเภอคอนสาร และกิ่งอำเภอแก้งคร้อ

๓. จังหวัดบุรีรัมย์

ก. อำเภอนางรอง	อำเภอนางรอง
ข. อำเภอประโคนชัย	อำเภอประโคนชัย และกิ่งอำเภอบ้านกรวด
ค. อำเภอพุทไธสง	อำเภอพุทไธสง
ง. อำเภอลำปลายมาศ	อำเภอลำปลายมาศ
จ. อำเภอสตึก	อำเภอสตึก

๔. จังหวัดสุรินทร์

ก. อำเภอชุมพลบุรี	อำเภอชุมพลบุรี
ข. อำเภอท่าตูม	อำเภอท่าตูม
ค. อำเภอปราสาท	อำเภอปราสาท
ง. อำเภอรัตนบุรี	อำเภอรัตนบุรี

จ. อำเภอศรีขรภูมิ	อำเภอศรีขรภูมิ
และกิ่งอำเภอสำโรงทาบ
ฉ. อำเภอสังขะ	อำเภอสังขะ

๕. จังหวัดศรีสะเกษ

ก. อำเภอกันทรารมย์	อำเภอกันทรารมย์
ข. อำเภอกันทรลักษ์	อำเภอกันทรลักษ์
ค. อำเภอขุขันธ์	อำเภอขุขันธ์
ง. อำเภอขุนหาญ	อำเภอขุนหาญ
จ. อำเภอราษีไศล	อำเภอราษีไศล
ฉ. อำเภออุทุมพรพิสัย	อำเภออุทุมพรพิสัย

๖. จังหวัดอุบลราชธานี

ก. อำเภอโขงเจียม	อำเภอโขงเจียม
และกิ่งอำเภอบ้านด่าน
ข. อำเภอเขื่องใน	อำเภอเขื่องใน
ค. อำเภอเขมราฐ	อำเภอเขมราฐ
ง. อำเภอขามเฒ่า	อำเภอขามเฒ่า
จ. อำเภอคำชะโนด	อำเภอคำชะโนด
ฉ. อำเภอเดชอุดม	อำเภอเดชอุดม
ช. อำเภอบุณฑริก	อำเภอบุณฑริก
ซ. อำเภอตระการพืชผล	อำเภอตระการพืชผล
ณ. อำเภอพนา	อำเภอพนา
ญ. อำเภอพิบูลมังสาหาร	อำเภอพิบูลมังสาหาร

ฎ. อำเภอม่วงสามสิบ	อำเภอม่วงสามสิบ
ฏ. อำเภอมหาชนะชัย	อำเภอมหาชนะชัย
ฐ. อำเภอยะโสธร	อำเภอยะโสธร
ฑ. อำเภอเลิงนกทา	อำเภอเลิงนกทา
ฒ. อำเภออำนาจเจริญ	อำเภออำนาจเจริญ

๗. จังหวัดอุดรธานี

ก. อำเภอกุมภวาปี	อำเภอกุมภวาปี
ข. อำเภอหนองหาร	อำเภอหนองหาร และกิ่งอำเภอบ้านดุง
ค. อำเภอหนองบัวลำภู	อำเภอหนองบัวลำภู
ง. อำเภอโนนสัง	อำเภอโนนสัง
จ. อำเภอบ้านฝาง	อำเภอบ้านฝาง
ฉ. อำเภอเพ็ญ	อำเภอเพ็ญ

๘. จังหวัดหนองคาย

ก. อำเภอท่าบ่อ	อำเภอท่าบ่อ
ข. อำเภอบังกาฬ	อำเภอบังกาฬ และกิ่งอำเภอเซกา
ค. อำเภอโพนพิสัย	อำเภอโพนพิสัย
ง. อำเภอศรีเชียงใหม่	อำเภอศรีเชียงใหม่

๙. จังหวัดเลย

ก. อำเภอเชียงคาน	อำเภอเชียงคาน
ข. อำเภอด่านซ้าย	อำเภอด่านซ้าย

ก. อำเภอท่าลี่	อำเภอท่าลี่
ง. อำเภอวังสะพุง	อำเภอวังสะพุง

๑๐. จังหวัดสกลนคร

ก. อำเภอพรรณานิคม	อำเภอพรรณานิคม
ข. อำเภวาริชภูมิ	อำเภวาริชภูมิ
ค. อำเภอวานรนิวาส	อำเภอวานรนิวาส
ง. อำเภอสว่างแดนดิน	อำเภอสว่างแดนดิน

๑๑. จังหวัดนครพนม

ก. อำเภอท่าอุเทน	อำเภอท่าอุเทน
ข. อำเภอบ้านแพง	อำเภอบ้านแพง
ค. อำเภอธาตุพนม	อำเภอธาตุพนม
ง. อำเภอนาแก	อำเภอนาแก
จ. อำเภอศรีสงคราม	อำเภอศรีสงคราม
ฉ. อำเภอมุกดาหาร	อำเภอมุกดาหาร
ช. อำเภอกำชะอี	อำเภอกำชะอี

๑๒. จังหวัดขอนแก่น

ก. อำเภอชุมแพ	อำเภอชุมแพ
ข. อำเภอน้ำพอง	อำเภอน้ำพอง
ค. อำเภอกระนวน	อำเภอกระนวน
ง. อำเภอบ้านไผ่	อำเภอบ้านไผ่
จ. อำเภอพล	อำเภอพล

ฉ. อำเภอภูเวียง	อำเภอภูเวียง
ช. อำเภอมัญจาคีรี	อำเภอมัญจาคีรี

๑๓. จังหวัดมหาสารคาม

ก. อำเภอโกสุมพิสัย	อำเภอโกสุมพิสัย
ข. อำเภอกันทรวิชัย	อำเภอกันทรวิชัย
และกิ่งอำเภอเชียงยืน
ค. อำเภอบรบือ	อำเภอบรบือ
ง. อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย
จ. อำเภวน้ำปทุม	อำเภวน้ำปทุม

๑๔. จังหวัดร้อยเอ็ด

ก. อำเภอเกษตรวิสัย	อำเภอเกษตรวิสัย
ข. อำเภอจตุรพักตรพิมาน	อำเภอจตุรพักตรพิมาน
ค. อำเภอธวัชบุรี	อำเภอธวัชบุรี
ง. อำเภอพนมไพร	อำเภอพนมไพร
จ. อำเภอโพนทอง	อำเภอโพนทอง
ฉ. อำเภอเสลภูมิ	อำเภอเสลภูมิ
ช. อำเภอสุวรรณภูมิ	อำเภอสุวรรณภูมิ
ซ. อำเภออาจสามารถ	อำเภออาจสามารถ

๑๕. จังหวัดกาฬสินธุ์

ก. อำเภอกมลาไสย	อำเภอกมลาไสย
ข. อำเภอกุฉินารายณ์	อำเภอกุฉินารายณ์
ค. อำเภอยางตลาด	อำเภอยางตลาด
ง. อำเภอสหัสขันธ์	อำเภอสหัสขันธ์

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์

๒๐๑

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้น ๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามลำดับแห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้นั้น ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๒

เกษม ศรีพยัคฆ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๖ ร.จ. ๑๙๗๕ ตอนที่ ๗๘ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๐๒)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๔๘ พ.ศ. ๒๕๐๓

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานอำเภอของจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็น
สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ รับจดทะเบียนพาณิชย์ผู้ประกอบการใน
เขตท้องที่ตามที่ระบุไว้ คือ

๑. จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอชุมพวง

อำเภอชุมพวง

๒. จังหวัดมหาสารคาม

อำเภอเขียงยืน

อำเภอเขียงยืน

๓. จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอแก้งคร้อ

อำเภอแก้งคร้อ

อำเภอคอนสาร

อำเภอคอนสาร

๔. จังหวัดสุรินทร์

อำเภอสำโรงทาบ

อำเภอสำโรงทาบ

๕. จังหวัดหนองคาย

อำเภอเซกา

อำเภอเซกา

๖. จังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอบ้านด่าน

อำเภอบ้านด่าน

๗. จังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอขนอม

อำเภอขนอม

๘. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอบ้านแพรก

อำเภอบ้านแพรก

๙. จังหวัดตราด

อำเภอคลองใหญ่

อำเภอคลองใหญ่

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามลำดับแห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้นั้น ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๐๓

เกษม ศิริพยัคฆ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๗ ร.จ. ๓๔๕ ตอนที่ ๑๒ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๔๙ พ.ศ. ๒๕๐๓

เรื่อง ยกเลิกและตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์
แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่

เนื่องจากกระทรวงเศรษฐกิจได้ประกาศตั้งสำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดแพร่ สำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดมหาสารคาม และสำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดยะลาขึ้น ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออกประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ หมายเลข ๑๙, ๒๐ และ ๒๒ แห่งประกาศกระทรวงเศรษฐกิจฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๙๕ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๒ ให้สำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดแพร่ เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ อำเภอเมืองแพร่ รับผิดชอบเป็นผู้ประกอบพาณิชย์กิจในเขตท้องที่อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ข้อ ๓ ให้เศรษฐกิจจังหวัดแพร่ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดแพร่ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองแพร่ ตามลำดับ

ข้อ ๔ ให้สำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดมหาสารคาม เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ อำเภอเมืองมหาสารคาม รับผิดชอบเป็นผู้ประกอบพาณิชย์กิจในเขตท้องที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์

๒๐๕

ข้อ ๕ ให้เศรษฐกิจจังหวัดมหาสารคาม และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดมหาสารคาม เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองมหาสารคาม ตามลำดับ

ข้อ ๖ ให้สำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดยะลา เป็นสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ อำเภอเมืองยะลา รับจดทะเบียนผู้ประกอบการพาณิชย์ในเขตท้องที่อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

ข้อ ๗ ให้เศรษฐกิจจังหวัดยะลา และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจจังหวัดยะลา เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองยะลา ตามลำดับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

เกษม ศรีพยัคฆ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๗ ร.จ. ๑๒๖๐ ตอนที่ ๓๐ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๐๓)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๕๒ พ.ศ. ๒๕๐๔

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานอำเภอของจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็น
สำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องถิ่นตามระเบียบไว้ คือ

๑. จังหวัดกำแพงเพชร

ก. อำเภอขาณุวรลักษบุรี	อำเภอขาณุวรลักษบุรี
ข. อำเภอคลองขลุง	อำเภอคลองขลุง
ค. อำเภอพรานกระต่าย	อำเภอพรานกระต่าย

๒. จังหวัดตาก

ก. อำเภอบ้านตาก	อำเภอบ้านตาก
ข. อำเภอสามเงา	อำเภอสามเงา
ค. อำเภอแม่ระมาด	อำเภอแม่ระมาด
ง. อำเภอท่าสองยาง	อำเภอท่าสองยาง
จ. อำเภอแม่สอด	อำเภอแม่สอด
ฉ. อำเภออุ้มผาง	อำเภออุ้มผาง

๓. จังหวัดนครสวรรค์

ก. อำเภอโกรกพระ	อำเภอโกรกพระ
ข. อำเภอชุมแสง	อำเภอชุมแสง
ค. อำเภอหนองบัว	อำเภอหนองบัว
ง. อำเภอบรรพตพิสัย	อำเภอบรรพตพิสัย
จ. อำเภอตากถ์	อำเภอตากถ์
ฉ. อำเภอท่าตะโก	อำเภอท่าตะโก
ช. อำเภอพยุหะคีรี	อำเภอพยุหะคีรี
ซ. อำเภอลาดยาว	อำเภอลาดยาว

๔. จังหวัดพิจิตร

ก. อำเภอตะพานหิน	อำเภอตะพานหิน
ข. อำเภอบางมูลนาค	อำเภอบางมูลนาค
ค. อำเภอโพทะเล	อำเภอโพทะเล
ง. อำเภอสามง่าม	อำเภอสามง่าม

๕. จังหวัดพิษณุโลก

ก. อำเภอนครไทย	อำเภอนครไทย
ข. อำเภอบางระกำ	อำเภอบางระกำ
ค. อำเภอบางกระทุ่ม	อำเภอบางกระทุ่ม
ง. อำเภอพรหมพิราม	อำเภอพรหมพิราม
จ. อำเภอวัดโบสถ์	อำเภอวัดโบสถ์
ฉ. อำเภอวังทอง	อำเภอวังทอง

๖. จังหวัดเพชรบูรณ์

ก. อำเภอหล่มสัก	อำเภอหล่มสัก
ข. อำเภอหล่มเก่า	อำเภอหล่มเก่า
ค. อำเภอวิเชียรบุรี	อำเภอวิเชียรบุรี
กิ่งอำเภอหนองไผ่

๗. จังหวัดแพร่

ก. อำเภอร้องกวาง	อำเภอร้องกวาง
ข. อำเภอลอง	อำเภอลอง
ค. อำเภอวังชิ้น	อำเภอวังชิ้น
ง. อำเภอสอง	อำเภอสอง
จ. อำเภอสูงเม่น	อำเภอสูงเม่น

๘. จังหวัดสุโขทัย

ก. อำเภอกงไกรลาศ	อำเภอกงไกรลาศ
ข. อำเภอศรีสัชนาลัย	อำเภอศรีสัชนาลัย
ค. อำเภอศรีสำโรง	อำเภอศรีสำโรง
ง. อำเภอสวรรคโลก	อำเภอสวรรคโลก
จ. อำเภอทุ่งเสลี่ยม	อำเภอทุ่งเสลี่ยม

๙. จังหวัดอุดรธานี

ก. อำเภอตรอน	อำเภอตรอน
ข. อำเภอท่าปลา	อำเภอท่าปลา
ค. อำเภอนาป่าด	อำเภอนาป่าด
ง. อำเภอฟากท่า	อำเภอฟากท่า
จ. อำเภอพิชัย	อำเภอพิชัย
ฉ. อำเภอลับแล	อำเภอลับแล

๑๐. จังหวัดอุทัยธานี

ก. อำเภอทัพทัน	อำเภอทัพทัน
	กิ่งอำเภอสว่างอารมณ์
ข. อำเภอหนองขาหย่าง	อำเภอหนองขาหย่าง
ค. อำเภอหนองฉาง	อำเภอหนองฉาง
ง. อำเภอบ้านไร่	อำเภอบ้านไร่

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามลำดับแห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้นั้นๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

เกษม ศรีพยัคฆ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๘ ร.จ. ๖๘๑ ตอนที่ ๒๓ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๐๔)

ประกาศกระทรวงเศรษฐกิจ

ฉบับที่ ๕๕ พ.ศ. ๒๕๐๕

เรื่อง ตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ แต่งตั้งนายทะเบียนพาณิชย์
และพนักงานเจ้าหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๙๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจออก
ประกาศดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้สำนักงานของจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็นสำนักงาน
ทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องถิ่นตามที่ระบุไว้ คือ

๑. จังหวัดเชียงราย

ก. อำเภอเชียงของ	อำเภอเชียงของ
ข. อำเภอเชียงคำ	อำเภอเชียงคำ
ค. อำเภอเทิง	อำเภอเทิง
ง. อำเภอปง	อำเภอปง
จ. อำเภอพาน	อำเภอพาน
ฉ. อำเภอพะเยา	อำเภอพะเยา
ช. อำเภอแม่จัน	อำเภอแม่จัน
ซ. อำเภอเชียงแสน	อำเภอเชียงแสน
ณ. อำเภอแม่สาย	อำเภอแม่สาย
ญ. อำเภอแม่สรวย	อำเภอแม่สรวย
ฎ. อำเภอเวียงป่าเป้า	อำเภอเวียงป่าเป้า

๒. จังหวัดเชียงใหม่

ก. อำเภอจอมทอง	อำเภอจอมทอง
ข. อำเภอแม่แจ่ม	อำเภอแม่แจ่ม

ค. อำเภอเชิงดาว	อำเภอเชิงดาว
ง. อำเภอดอยสะเก็ด	อำเภอดอยสะเก็ด
จ. อำเภอแม่แตง	อำเภอแม่แตง
ฉ. อำเภอแม่ริม	อำเภอแม่ริม
ช. อำเภอสะเมิง	อำเภอสะเมิง
ซ. อำเภอฝาง	อำเภอฝาง
ฅ. อำเภอพร้าว	อำเภอพร้าว
ญ. อำเภอสันป่าตอง	อำเภอสันป่าตอง
ฎ. อำเภอสันกำแพง	อำเภอสันกำแพง
ฏ. อำเภอสันทราย	อำเภอสันทราย
ฐ. อำเภอหางดง	อำเภอหางดง
ฑ. อำเภอฮอด	อำเภอฮอด
ฒ. อำเภออมก๋อย	อำเภออมก๋อย
ณ. อำเภอสารภี	อำเภอสารภี

๓. จังหวัดน่าน

ก. อำเภอนาน้อย	อำเภอนาน้อย
ข. อำเภอบัว	อำเภอบัว
ค. อำเภอสา	อำเภอสา
ง. อำเภอทุ่งช้าง	อำเภอทุ่งช้าง

๔. จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ก. อำเภอขุนยวม	อำเภอขุนยวม
ข. อำเภอปาย	อำเภอปาย
ค. อำเภอแม่สะเรียง	อำเภอแม่สะเรียง

๕. จังหวัดลำปาง

ก. อำเภอเกาะคา	อำเภอเกาะคา
ข. อำเภองาว	อำเภองาว
ค. อำเภอแจ้ห่ม	อำเภอแจ้ห่ม
ง. อำเภอวังเหนือ	อำเภอวังเหนือ
จ. อำเภอเถิน	อำเภอเถิน
ฉ. อำเภอแม่พริก	อำเภอแม่พริก
ช. อำเภอแม่ทะ	อำเภอแม่ทะ
ซ. อำเภอสบปราบ	อำเภอสบปราบ
ณ. อำเภอห้างฉัตร	อำเภอห้างฉัตร

๖. จังหวัดลำพูน

ก. อำเภอบ้านโฮ่ง	อำเภอบ้านโฮ่ง
ข. อำเภอลี้	อำเภอลี้
ค. อำเภอป่าซาง	อำเภอป่าซาง

ข้อ ๒ ให้นายอำเภอและปลัดอำเภอของจังหวัดนั้น ๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ เป็นนายทะเบียนพาณิชย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามลำดับแห่งท้องที่ตามที่ระบุไว้นั้น ๆ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๐๕

เกษม ศรีพยัคฆ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ

(๗๙ ร.จ. ๒๓๘ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕)

พระราชบัญญัติ คุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

พุทธศักราช ๒๕๗๔

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรรวบรวมและแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรม และขยายให้คุ้มครองไปถึงศิลปกรรมด้วย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
บทมาตราต่อไปนี้

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครอง
วรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช ๒๕๗๔”

มาตรา ๒* ภายในบังคับมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้
พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

* พระราชบัญญัติฉบับนี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๗๔

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. ๑๒๐ และพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ผู้แต่งหนังสือ พ.ศ. ๒๔๕๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ลิขสิทธิ์” หมายความว่า สิทธิอันมีแต่ผู้เดียวที่จะทำขึ้น หรือทำซ้ำ ซึ่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรม หรือส่วนสำคัญแห่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรม นั้น ๆ ไม่ว่าจะทำเป็นรูปร่างอย่างไร และทั้งหมายความถึงสิทธิในการนำ ออกเล่นแสดงต่อประชาชนด้วย ถ้าเป็นปาฐกถา หมายความว่าสิทธิในการนำ ออกกล่าวแสดง หรือถ้าวรรณกรรมหรือศิลปกรรมนั้นยังมิได้โฆษณาไว้รั ศัพท์นี้หมายถึงสิทธินำออกโฆษณาด้วย

ลิขสิทธิ์ ก็นความถึงสิทธิอันมีแต่ผู้เดียวที่จะ

(ก) ทำขึ้นหรือทำซ้ำซึ่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรม เล่นแสดงซึ่ง นาฎกัยกรรม โฆษณาซึ่งคำแปลแห่งวรรณกรรม

(ข) ถ้าเป็นนาฎกัยกรรม เปลี่ยนให้เป็นเรื่องอ่านเล่น หรืออื่น ๆ อันมิใช่ นาฎกัยกรรม

(ค) ถ้าเป็นเรื่องอ่านเล่น หรือหนังสืออื่นอันมิใช่ นาฎกัยกรรม หรือเป็นศิลปกรรม เปลี่ยนให้เป็นนาฎกัยกรรมโดยวิธีนำออกแสดงต่อ ประชาชนหรือโดยวิธีอื่น

(ง) ถ้าเป็นวรรณกรรม หรือนาฎกัยกรรม หรือดนตรีกรรมทำขึ้น เป็นแผ่นเสียง หรือกระดาม้วนเจาะร หรือภาพยนตร์ หรือทำโดยวิธีอื่น ๆ ซึ่งอาจนำวรรณกรรมหรือศิลปกรรมนั้น ๆ ออกแสดงได้โดยเครื่องกล

สิทธิอันมีแต่ผู้เดียวในการกระทำดังกล่าวข้างต้นนี้ ก็นความถึงสิทธิ ที่จะมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำด้วย

วรรณกรรมและศิลปกรรม หมายความว่า การทำขึ้นทุกชนิด ในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกศิลป์ จะแสดงออกมา โดยวิธีหรือรูปร่างอย่างใดก็ตาม เช่น สมุด สมุดเล็ก และหนังสืออื่น ๆ ปาฐกถา กถาอื่น เทศนา หรือวรรณกรรมอื่น ๆ อันมีลักษณะเช่นเดียวกัน หรือนาฏกัณฑ์กรรม หรือนาฏกัณฑ์ดนตรีกรรม หรือแบบพ็อนรำ และการเล่น แสดงให้คนดูโดยวิธีใด ๆ ซึ่งแบบการแสดงนั้น ๆ ได้กำหนดไว้เป็นหนังสือ หรืออย่างอื่น เพลงดนตรี มีคำร้องหรือไม่มี การวาดเขียน การเขียน ระบายสี สถาปัตยกรรม ภาพหุ่น การแกะ และการพิมพ์หิน รูปประกอบ เรื่องแผนที่ภูมิประเทศ แผนที่ ภาพร่าง และการปั้น อันเกี่ยวเนื่องกับ ภูมิศาสตร์แผนการสำรวจภูมิประเทศ สถาปัตยกรรมหรือวิทยาศาสตร์ รูปถ่ายและรูปที่ทำขึ้นโดยวิธีคล้ายคลึงกับการถ่ายรูป

“โฆษณา” เมื่อใช้เกี่ยวกับวรรณกรรมหรือศิลปกรรม หมายความว่า นำสำเนาจำลองออกจำหน่าย ทั้งนี้ไม่กินความถึงการแสดงซึ่งนาฏกัณฑ์กรรม หรือดนตรีกรรม หรือการแสดงปาฐกถา หรือการแสดงศิลปกรรม ต่อประชาชน หรือการสร้างสถาปัตยกรรมซึ่งเป็นศิลป

“ผู้ประพันธ์” ให้กินความถึง ผู้แต่งเพลงดนตรี ผู้ทำหรือก่อให้เกิด ซึ่งศิลปกรรม เช่น ช่างเขียน ช่างภาพหุ่น สถาปนิก ฯลฯ ด้วย

“หนังสือพิมพ์” หมายความว่า วรรณกรรมที่พิมพ์ขึ้นในภาษาใด ๆ ซึ่งมีข่าว หรือแสดงความเห็น หรือประกาศแจ้งความอย่างใด ๆ รวมทั้ง หนังสือ รวบรวมและแมกกาซีน ซึ่งโฆษณาหรือที่เห็นได้ว่ามีเจตนาจะโฆษณา เป็นระยะเวลาที่กำหนด หรือเป็นครั้งคราวไม่มีกำหนด

หมวด ๑

ลิขสิทธิ์ในประเทศ

ส่วนที่ ๑

สิทธิ

มาตรา ๕ ภายในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ผู้ประพันธ์วรรณกรรมและศิลปกรรมมีสิทธิจะได้ลิขสิทธิ์

(ก) ถ้าวรรณกรรมและศิลปกรรมนั้นได้โฆษณาอยู่แล้ว ได้โฆษณาในพระราชอาณาจักรเป็นครั้งแรก และ

(ข) ถ้าวรรณกรรมและศิลปกรรมนั้นยังไม่ได้โฆษณาในวันที่ก่อให้เกิดวรรณกรรมและศิลปกรรมนั้นขึ้น ผู้ประพันธ์เป็นคนในบังคับสยามหรือมีถิ่นที่อยู่ในพระราชอาณาจักร

มาตรา ๖ คำแปลหรือแปลงมาไว้ หรือการจัดลำดับแห่งดนตรี การทำซ้ำแต่เปลี่ยนรูปเสียใหม่ซึ่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรมชิ้นเดียว หรือหลายชิ้นรวมกัน ท่านว่าย่อมได้รับความคุ้มครองเหมือนหนึ่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรมที่คิดขึ้นเอง แต่ท่านมิให้เป็นเหตุเสื่อมสิทธิของผู้ประพันธ์เดิม

มาตรา ๗ เรื่องที่แต่งเป็นตอนติดต่อกัน และนิยายต่างๆ บรรดาที่โฆษณาออกมาในหนังสือพิมพ์นั้น ท่านห้ามมิให้ผู้ใดเอาเรื่องเหล่านั้นในภาษาเดิมก็ดี หรือคำแปลก็ดี มาโฆษณาซ้ำอีกโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ประพันธ์ก่อน

บทบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับถึงเรื่องอื่น ๆ ในหนังสือพิมพ์ด้วย ถ้าผู้ประพันธ์ หรือ บรรณาธิการได้บอกไว้โดยชัดแจ้งในหนังสือพิมพ์ฉบับที่

โฆษณาออกมานั้น ว่าห้ามมิให้ผู้ใดเอาไปโฆษณาซ้ำ ถ้าเป็นหนังสือประจำคาบไซร์ การห้ามนั้นได้กล่าวไว้โดยใช้ถ้อยคำทั่ว ๆ ไปในตอนต้นแห่งหนังสือทุกคราวแล้ว ท่านว่าท่านนั้นเป็นการเพียงพอ

ถ้าไม่มีการห้ามไว้ดังกล่าวนี้ไซร์ ท่านว่าจะโฆษณาซ้ำก็ได้ แต่เหตุต้องบอกไว้ด้วยว่าเรื่องมาจากไหน การห้ามนี้ท่านมิให้ใช้บังคับถึงเรื่องแห่งข้อใดเถียงทางการเมือง ขาวประจำวัน หรือรายงานเบ็ดเตล็ด

ผู้ประพันธ์มีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะโฆษณา ซึ่งวรรณกรรมของตนด้วยวิธีใด ๆ เว้นแต่จะขัดด้วยข้อสัญญาพิเศษ

มาตรา ๘ ผู้ประพันธ์นาฏกียกรรม หรือนาฏกียดนตรีกรรมมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะนำออกเอง หรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นนำออกเล่นแสดงต่อประชาชนซึ่งนาฏกียกรรม หรือนาฏกียดนตรีกรรมของตนไม่ว่านาฏกียกรรม หรือนาฏกียดนตรีกรรมนั้นจะได้โฆษณาแล้วหรือยัง

ในระหว่างที่ยังคงมีสิทธิแต่ผู้เดียวในคำแปล ท่านว่าผู้ประพันธ์ย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่ผู้อื่นจะเอาคำแปลแห่งนาฏกียกรรม หรือนาฏกียดนตรีกรรมของตนไปเล่นแสดงต่อประชาชนโดยมิรับอำนาจ

ผู้ประพันธ์ดนตรีกรรมที่ยังไม่ได้โฆษณานั้น ย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่ผู้อื่นจะนำดนตรีกรรมของตนไปเล่นแสดงต่อประชาชน โดยมีได้รับมอบอำนาจ ถ้าดนตรีกรรมนั้นได้โฆษณาแล้ว ท่านว่าผู้ประพันธ์จะได้รับความคุ้มครองในการที่ผู้อื่นเอาไปเล่นแสดงต่อประชาชนโดยมิได้รับอำนาจก็ต่อเมื่อผู้ประพันธ์ได้บอกไว้โดยชัดแจ้งที่หน้าปก หรือตอนเริ่มต้นแห่งดนตรีกรรมนั้น ว่าห้ามมิให้ผู้ใดเอาไปเล่นแสดง

มาตรา ๙ ผู้ประพันธ์ดนตรีกรรม มีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะมอบอำนาจให้

(๑) ทำดนตรีกรรมนั้นๆ เพื่อให้ใช้ได้ด้วยเครื่องกลอันทำให้เกิดเสียงดนตรีนั้นขึ้นนอก

(๒) แสดงดนตรีกรรมด้วยเครื่องกลนั้นๆ ต่อประชาชน
บทบัญญัติมาตรานี้ ท่านมิให้ใช้บังคับถึงดนตรีกรรม ซึ่งได้ทำ
ให้ใช้ได้ด้วยเครื่องกลก่อนให้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ผู้ประพันธ์มีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะมอบอำนาจให้ผู้อื่นทำ
วรรณกรรม วิทยาศาสตร์กรรม หรือศิลปกรรมของตนเป็นภาพยนตร์แสดง
ให้ประชาชนดู

ในการจัดแบบการแสดง หรือจัดลำดับเนื้อเรื่องแห่งภาพยนตร์ ถ้าผู้
ประพันธ์ได้ทำให้มีลักษณะที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะ หรือมีลักษณะที่คิด
ขึ้นเองไว้ ท่านว่าภาพยนตร์นั้นได้รับความคุ้มครองเหมือนหนึ่งวรรณกรรม
หรือศิลปกรรม แต่ถ้าลักษณะเช่นนั้นไม่มีไว้ ท่านว่าได้รับความคุ้มครอง
อย่างรูปถ่าย

การนำวรรณกรรม หรือวิทยาศาสตร์กรรม หรือศิลปกรรมมาทำเป็น
ภาพยนตร์นั้น ท่านว่าได้รับความคุ้มครองเหมือนหนึ่งเป็นของคิดขึ้นใหม่
แต่ทั้งนี้ท่านว่าไม่เป็นเหตุเสื่อมสิทธิของผู้ประพันธ์วรรณกรรม วิทยาศาส
ตรกรรมหรือศิลปกรรมซึ่งนำมานั้น

บทบัญญัติข้างต้นนี้ให้ใช้บังคับถึงการทำซ้ำหรือการทำขึ้น โดยวิธีการ
อย่างอื่น ๆ ซึ่งมีทำนองเดียวกับภาพยนตร์

มาตรา ๑๑ การทำซ้ำดังต่อไปนี้ ท่านว่าไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ คือ การถือเอาซึ่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรมของผู้อื่นโดยทางอ้อม และโดยที่เจ้าของมิได้ให้อำนาจ เป็นต้นว่าเอาไปแปลงรูปหรือจัดดนตรี หรือเปลี่ยนเรื่องอ่านเล่น นิยาย หรือกาพย์กลอนเป็นนาฏกัยกรรมหรือเปลี่ยนนาฏกัยกรรมเป็นเรื่องอ่านเล่น นิยาย หรือกาพย์กลอน ไม่ว่าจะได้ทำโดยเป็นการทำซ้ำตามรูปเดิม หรือแปลงรูปแต่มิได้เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม หรือย่อในข้อสำคัญ และไม่มีลักษณะที่เป็นวรรณกรรมหรือศิลปกรรมที่คิดขึ้นใหม่

มาตรา ๑๒ ภายในบังคับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้ประพันธ์วรรณกรรม หรือศิลปกรรมเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ แห่งวรรณกรรม หรือศิลปกรรมนั้นโดยเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) ถ้าเป็นรูปที่พิมพ์จากแผ่นแกะ รูปถ่ายหรือภาพ เมื่อแม่พิมพ์หรือสิ่งอื่น ซึ่งเทียบได้กับแม่พิมพ์นั้นมิใช่ผู้ส่งทำและได้ทำโดยมีราคาสินจ้างไซ้ ถ้ามิได้มีข้อสัญญาไว้เป็นอย่างอื่น ท่านว่าบุคคลผู้ส่งทำแม่พิมพ์หรือสิ่งอื่นซึ่งเทียบได้กับแม่พิมพ์นั้นเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

(ข) ถ้าผู้ประพันธ์เป็นลูกจ้างแรงงานหรือเป็นลูกมือผูกมัด ผู้ประพันธ์ได้ทำวรรณกรรมหรือศิลปกรรมขึ้นในหน้าที่ผู้รับจ้าง และมีได้มีข้อสัญญาไว้เป็นอย่างอื่น ท่านว่าบุคคลผู้จ้างเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่ถ้าวรรณกรรม หรือศิลปกรรมนั้นเป็นเรื่อง หรือข่าวส่งให้หนังสือพิมพ์แมกกาซีน หรือหนังสือพิมพ์ประจำคาบอันคล้ายคลึงกันไซ้ ถ้ามิได้มีข้อสัญญาเป็นอย่างอื่น ท่านว่าผู้ประพันธ์มีสิทธิจะห้ามการโฆษณาวรรณกรรม

หรือศิลปกรรมนั้น ๆ ในที่อื่น นอกจากที่เป็นส่วนหนึ่ง แห่หนังสือพิมพ์
แมกกาซีน หรือหนังสือประจำคาบนั้น ๆ

(ค) ถ้าวรรณกรรมหรือศิลปกรรมนั้นได้ทำขึ้น หรือโฆษณา
โดยหรือในคำสั่งหรือความควบคุมของรัฐบาลไซ้ ถ้ามิได้มีข้อสัญญาเป็น
อย่างอื่น ท่านว่าลิขสิทธิ์เป็นของรัฐบาล

มาตรา ๑๓ ท่านว่าลิขสิทธิ์นั้นโอนได้ทางมฤตก หรือทางอื่น เจ้าของ
ลิขสิทธิ์แห่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรมจะโอนสิทธิทั้งหมด หรือแต่บางส่วน
ตลอดหรือไม่ตลอดอายุของลิขสิทธิ์ได้ และจะให้ประโยชน์ อันเกิดแต่
ลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่นก็ได้ แต่ท่านว่า การโอนสิทธิ หรือให้ประโยชน์เช่นนั้น
ไม่สมบูรณ์ เว้นแต่จะได้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อเจ้าของหรือตัวแทน
ผู้ได้รับมอบอำนาจโดยชอบจากเจ้าของ

ส่วนที่ ๒

อายุแห่งความคุ้มครอง

มาตรา ๑๔ ท่านว่าลิขสิทธิ์มีอายุตลอดชีวิตผู้ประพันธ์และต่อไปอีก
สามสิบปี ส่วนที่ออกโฆษณาเป็นตอน ๆ อายุแห่งความคุ้มครองเริ่มแต่วัน
โฆษณาตอนนั้น ๆ

ถ้าผู้ประพันธ์ตายก่อนโฆษณา ท่านว่าอายุลิขสิทธิ์มีกำหนดสามสิบปี
เริ่มแต่วันโฆษณา

มาตรา ๑๕ ถ้าหลายคนเป็นผู้ประพันธ์ร่วมกัน ท่านว่าอายุลิขสิทธิ์มีกำหนดตลอดชีวิตผู้ประพันธ์ และต่อไปอีกสามสิบปีเริ่มแต่วันตายของผู้ประพันธ์ผู้ตายหลังที่สุด

มาตรา ๑๖ อายุลิขสิทธิ์แห่งรูปถ่าย หรือรูปที่ทำขึ้นโดยวิธีคล้ายคลึงกับการถ่ายภาพ ท่านว่ามีกำหนดสามสิบปีเริ่มแต่วันถ่ายหรือทำรูปนั้นขึ้น

มาตรา ๑๗ อายุลิขสิทธิ์แห่งแผ่นเสียง กระดาษม้วนเจาะรหรือสิ่งซึ่งทำโดยวิธีอื่น ๆ ที่อาจทำให้เกิดเสียงซ้ำได้ด้วยเครื่องกลนั้น ท่านว่ามีกำหนดสามสิบปีเริ่มแต่วันที่ได้นำแผ่นเดิม ซึ่งเป็นที่มาแห่งสิ่งนั้น ๆ

มาตรา ๑๘ อายุลิขสิทธิ์แห่งภาพยนตร์ ท่านว่ามีกำหนดสามสิบปีเริ่มแต่วันถ่าย

มาตรา ๑๙ อายุลิขสิทธิ์แห่งหนังสือพิมพ์ ท่านว่าคาบหนึ่ง ๆ มีกำหนดสามสิบปีเริ่มแต่วันที่ลงคาบนั้น ๆ

สิทธิของผู้ประพันธ์เรื่องที่แต่งเป็นตอนติดต่อกัน หรือเรื่องอื่น ๆ ในหนังสือพิมพ์นั้น ท่านว่าให้อยู่ในบังคับแห่งมาตรา ๑๔

ส่วนที่ ๓

การละเมิดสิทธิ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดมิได้รับความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ การกระทำการซึ่งพระราชบัญญัตินี้ให้สิทธิแก่เจ้าของลิขสิทธิ์แต่ผู้เดียว ท่านว่าผู้นั้นละเมิดลิขสิทธิ์ แต่การกระทำต่อไปนี้ ท่านไม่ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

(๑) การใช้โดยธรรม ซึ่งสิ่งมีลิขสิทธิ์ เพื่อประโยชน์แห่งการรำเรียนส่วนตัว การค้นหาความรู้ การติชม วิจัยหรือการยืมหนังสือพิมพ์

(๒) การทำหรือโฆษณาภาพระบายสี ภาพวาดเขียน ภาพแกะหรือรูปถ่าย แห่งภาพหุ่นหรือการช่างทางศิลป ถ้าภาพหุ่นหรือการช่างทางศิลปนั้นๆ ตั้งประจำอยู่ ณ ที่สาธารณะ หรือในโรงเรือนสาธารณะ หรือการทำหรือโฆษณาภาพระบายสี ภาพวาดเขียน ภาพแกะ หรือรูปถ่าย แห่งสถาปัตยกรรมซึ่งเป็นศิลป

(๓) การนำมาโฆษณารวมกัน เพื่อประโยชน์การศึกษาวิทยาศาสตร์ หรือประชุมชั้นวรรณคดี ซึ่งความอันคัดมาสังเขป หรือคำแปลสังเขปอันยาวพอควรจากรวรรณกรรมหรือศิลปกรรม หรือทำซ้ำซึ่งรูปศิลปและรูปถ่าย ในเมื่อการทำเช่นนั้นเป็นเครื่องให้เข้าใจคำที่อธิบายเป็นหนังสือ แต่การทำเช่นนั้นต้องแสดงที่มาแห่งสิ่งซึ่งมีลิขสิทธิ์นั้นไว้ด้วย

(๔) การโฆษณาสิ่งเหล่านี้ในหนังสือพิมพ์ คือรายงานปาฐกถา ถาอื้นหรือเทศนาที่ได้แสดงต่อประชาชน หรือคำแถลงการณ์ที่ได้กล่าวในทางอรรถคดี แต่ผู้ประพันธ์ทรงไว้ซึ่งสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะโฆษณาโดยวิธีอื่น

มาตรา ๒๑ ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ท่านให้ถือว่าผู้นั้นละเมิดลิขสิทธิ์ คือ

(ก) ขายหรือให้เช่า หรือในทางค้าส่งออกแสดง เสนอขาย หรือเสนอให้เช่า หรือ

(ข) แจกจ่ายเพื่อประโยชน์ในการค้า หรือ

(ค) แสดงต่อประชาชนเพื่อการค้า หรือ

(ง) ส่งเข้ามาในพระราชอาณาจักร เพื่อขายหรือให้เช่าซึ่งวรรณกรรม หรือศิลปกรรมอันตนรู้อยู่แล้ว เป็นวรรณกรรมหรือศิลปกรรมที่ได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์

ส่วนที่ ๔

สิทธิแก่ในทางแพ่งซึ่งการละเมิดลิขสิทธิ์

มาตรา ๒๒ ถ้ามีการละเมิดลิขสิทธิ์ ท่านว่าเจ้าของย่อมมีทางแก้ไขโดยขอให้ห้าม ให้คิดบัญชี หรือขออย่างอื่นตามกฎหมายในเรื่องละเมิดสิทธิ

ในคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า วรรณกรรมหรือศิลปกรรมนั้นเป็นสิ่งอันมีลิขสิทธิ์อยู่ และให้สันนิษฐานไว้ก่อนด้วยว่า โจทก์เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เว้นแต่จำเลยจะได้ตั้งประเด็นเถียงว่าไม่มีใครมีลิขสิทธิ์หรือเถียงสิทธิของโจทก์ ถ้ามีประเด็นเช่นนั้นท่านว่า

(ก) ถ้าข้อซึ่งอ้างว่าเป็นข้อเจ้าของ พิมพ์ไว้หรือแสดงไว้ตามแบบธรรมดาไซ้ร ถ้ามีพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลผู้พิมพ์หรือแสดงไว้นั้นเป็นผู้ประพันธ์ในส่วนศิลปวัตถุและรูปถ่ายนั้น เครื่องหมายบ่งเฉพาะของผู้ประพันธ์ซึ่งตราไว้นั้นมีผลเช่นเดียวกับข้อ

(ข) ถ้าไม่มีข้อพิมพ์หรือแสดงไว้ หรือถ้าข้อที่พิมพ์หรือแสดงไว้นั้น มิใช่ข้อของผู้ประพันธ์ หรือข้อซึ่งทราบกันทั่วไปว่า เป็นข้อของผู้ประพันธ์ และมิใช่ข้อซึ่งอ้างว่าเป็นข้อผู้โฆษณา หรือข้อเจ้าของได้พิมพ์หรือแสดงไว้ตามแบบธรรมดาไซ้ร ถ้ามีพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อน เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดีละเมิดลิขสิทธิ์ว่า บุคคลผู้พิมพ์หรือแสดงไว้นั้นเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์

มาตรา ๒๓ ถ้าเจ้าล่องละเมิดลิขสิทธิ์แห่งสิ่งอันมีลิขสิทธิ์อยู่ จะเป็นทั้งชนหรือแต่ส่วนมากก็ดี แม้พิมพ์ที่ไซ้แล้วหรือตั้งใจจะใช้ในการทำให้เกิดสำเนาจำลองเช่นว่านั้นก็ดี ท่านให้ถือว่าป็นทรัพย์สินของเจ้าของลิขสิทธิ์และเจ้าของลิขสิทธิ์ จะฟ้องเรียกทรัพย์สินนั้นก็ได้

มาตรา ๒๔ กติละเมิดลิขสิทธิ์นั้น ท่านมิให้ฟ้องเมื่อพ้นสามปี นับแต่วันละเมิด

ส่วนที่ ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดรู้อยู่แล้ว

(ก) บังอาจทำขึ้นเพื่อขาย หรือให้เช่า ซึ่งสำเนาจำลองละเมิด สิทธิแห่งสิ่งอันมีลิขสิทธิ์ต่อยกต์ หรือ

(ข) ขายหรือให้เช่า หรือในทางค้ำนำออกแสดง เสนอขาย หรือเสนอให้เช่าซึ่งสำเนาจำลองละเมิดลิขสิทธิ์ต่อยกต์ หรือ

(ค) แจกจ่ายสำเนาจำลองละเมิดสิทธิ เพื่อประโยชน์ในการค้า กติ หรือ

(ฅ) เพื่อการค้ำนำออกแสดงในที่สาธารณะ ซึ่งสำเนาจำลอง ละเมิดสิทธิต่อยกต์ หรือส่งหรือนำเข้ามาในประเทศสยามซึ่งสำเนาจำลองละเมิด สิทธิเพื่อขายหรือให้เช่ากติ

ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาททุกสำเนา จำลอง แต่มิให้เกินห้าร้อยบาทสำหรับการค้ารายหนึ่ง

ผู้ใดรู้อยู่แล้ว บังอาจทำ หรือมิไว้ในครอบครอง ซึ่งแม่พิมพ์ เพื่อ ทำสำเนาจำลองละเมิดลิขสิทธิ์ หรือรู้อยู่แล้ว แต่เพื่อหากำไร บังอาจยังให้ มีการเล่นแสดงหรือนำออกแสดงในที่สาธารณะ ซึ่งสิ่งมีลิขสิทธิ์ โดยมิได้รับ ความยินยอมแห่งเจ้าของลิขสิทธิ์ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่า ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ผู้ใดต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิดซ้ำภายในห้าปี และความผิดครั้งก่อน และครั้งหลังเป็นความผิดตามบทบัญญัติในมาตรานี้ ท่านว่าผู้นั้นต้องระวางโทษปรับตามอัตราอย่างสูงที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

มาตรา ๒๖ ผู้ใดละเมิดบทบัญญัติวรรค ๓ แห่งมาตรา ๙ หรือละเมิดบทบัญญัติในอนุมาตรา (๓) แห่งมาตรา ๒๐ อันเกี่ยวกับการสำแดงที่มาแห่งสิ่งซึ่งมีลิขสิทธิ์ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๗ คดีละเมิดตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ท่านว่าให้ฟ้องได้ต่อเมื่อเจ้าทุกข์กล่าวขึ้น

หมวด ๒

ลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ

มาตรา ๒๘ ภายในบังคับแห่งเงื่อนไขต่อไปนี้ ท่านว่าบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับถึงวรรณกรรมหรือศิลปกรรมที่ได้โฆษณาในต่างประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกแห่งสนธิบาลลิขสิทธิ์เหมือนกันว่าได้โฆษณาเป็นครั้งแรกในพระราชอาณาจักร และใช้บังคับถึงวรรณกรรมและศิลปกรรมซึ่งผู้ประพันธ์ในขณะที่ทำวรรณกรรมและศิลปกรรมนั้นเป็นคนในบังคับ หรือพลเมือง หรือมีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกแห่งสนธิบาลลิขสิทธิ์เหมือนกันกับผู้ประพันธ์เป็นคนในบังคับหรือพลเมือง หรือมีถิ่นที่อยู่ในกรุงสยาม แต่ถ้าอายุแห่งความคุ้มครองในประเทศที่เกิดวรรณกรรม หรือศิลปกรรมนั้น

กำหนดไว้ต่ำกว่าที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ไซ้ ท่านว่าอายุแห่งความคุ้มครองในพระราชอาณาจักร ต้องไม่เกินกว่ากำหนดอายุแห่งความ คุ้มครองในประเทศที่เกิตนั้น

มาตรา ๒๙ การรับประโยชน์แห่งสิทธิตามหมวดนี้ ท่านว่าต้องอยู่ในบังคับแห่งวิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อได้ปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขและวิธีการซึ่งกฎหมายของประเทศที่เกิตแห่งวรรณกรรมหรือศิลปกรรมนั้นได้กำหนดไว้

(ข) ถ้าเป็นวรรณกรรมหรือนาฏิกยกรรม เมื่อล่วงกำหนดสิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งปีซึ่งโฆษณาไปแล้ว สิทธิที่จะห้ามมิให้ทำขึ้น ทำซ้ำ เล่นแสดงในที่สาธารณะ หรือโฆษณาซึ่งคำแปลจะทรงไว้ได้ต่อเมื่อเจ้าของลิขสิทธิ์ ได้ให้อ่านาผู้อื่นแปลวรรณกรรมหรือนาฏิกยกรรมนั้น ในภาษา ซึ่งต้องการจะป้องกันมิให้ ผู้อื่นแปล และได้โฆษณาคำแปลนั้นแล้วภายในพระราชอาณาจักรก่อนล่วงพ้นกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น

มาตรา ๓๐ ประเทศที่เกิตแห่งวรรณกรรม หรือ ศิลปกรรมนั้น กำหนดดังนี้

ถ้าเป็นวรรณกรรมหรือศิลปกรรมที่ไม่ได้โฆษณา ประเทศที่เกิต คือ ประเทศของผู้ประพันธ์

ถ้าได้โฆษณาแล้ว ประเทศที่เกิตคือประเทศที่ได้โฆษณาเป็นครั้งแรก

ถ้าได้โฆษณาพร้อมกันในหลายประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกแห่งสนธิบาลิขสิทธิ์ ประเทศที่เกิตคือ ประเทศซึ่งกฎหมายบัญญัติอายุแห่งความคุ้มครอง สิ้นที่สุด

พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

๒๒๗

ถ้าได้โฆษณาพร้อมกันในประเทศซึ่งมิได้เป็นสมาชิก และในประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกแห่งสนธิบาลลิขสิทธิ์ ประเทศที่เกิดคือประเทศซึ่งเป็นสมาชิก

มาตรา ๓๑ ท่านให้ใช้บทบัญญัติแห่งหมวดนี้ตั้งแต่วันที่รัฐบาลของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะได้เข้าเป็นภาคอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยความคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ทำ ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อเดือน กันยายน ค.ศ. ๑๘๘๖ ซึ่งได้แก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๐๘ และสำเร็จบริบูรณ์ด้วยโปรโตคอล เพิ่มเติมลงนาม ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๔

หมวด ๓

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๓๒ พระราชบัญญัตินี้ท่านให้ใช้บังคับถึงวรรณกรรม และ ศิลปกรรมซึ่งมีอยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และยังมีได้ตกเป็นสาธารณสมบัติ เพราะเหตุที่ล่วงพ้นอายุแห่งความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้

วรรณกรรมอันได้โฆษณาในพระราชอาณาจักร ก่อนวันใช้ พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งได้จดทะเบียนตาม พระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ ผู้แต่งหนังสือ ร.ศ. ๑๒๐ และตามพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติกรรมสิทธิ์ ผู้แต่ง หนังสือ พ.ศ. ๒๔๕๑ นั้น ท่านว่าได้ประโยชน์ในส่วนอายุแห่งความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติเก่อนนอกนามมาแล้ว หรือตามพระราชบัญญัตินี้ แล้ว แต่อายุพระราชบัญญัติไหนจะนานกว่า

มาตรา ๓๓ กิจการอันไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ แต่ได้กระทำ ขึ้นก่อนใช้พระราชบัญญัตินี้ และเมื่อเวลากระทำเป็นการชอบด้วยกฎหมาย ที่ใช้อยู่ไซ้ ท่านห้ามมิให้นำมาฟ้องเป็นคดี

พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

สำเนาของอันชอบด้วยกฎหมายตามความในวรรคก่อนยังมีอยู่ เมื่อใช้พระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าคงจำหน่ายแจกได้ต่อไป ถ้าเป็นคำแปล หรือสิ่งที่ทำซ้ำอย่างอื่น ซึ่งอาจได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ท่านว่าเจ้าของลิขสิทธิ์แห่งคำแปล หรือสิ่งที่ทำซ้ำอย่างอื่นนั้นนำออกจำหน่ายแจกได้เมื่อใช้พระราชบัญญัตินี้แล้ว

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๔ เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศกระทรวงการต่างประเทศ

เรื่อง กรุงเทพมหานครเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยความคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

ทำ ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อเดือน กันยายน ค.ศ. ๑๙๘๖
แก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๐๘
และสำเร็จบริบูรณ์โดยโปรโตคอลเพิ่มเติม ลงนามที่กรุงเบอร์ลิน
เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๑๙๑๔

เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ รับพระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

โดยที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้กระทรวงการต่างประเทศจัดการให้รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เข้าเป็นภาคีแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศ ว่าด้วยความคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ทำ ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อเดือน กันยายน ค.ศ. ๑๙๘๖

พระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

๒๒๙

ซึ่งได้แก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๐๘ และ
สำเร็จบริบูรณ์ด้วยโปรโตคอลเพิ่มเติม ลงนาม ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๒๐
มกราคม ค.ศ. ๑๙๑๔ นั้น

บัดนี้ อัครราชทูตสยาม ณ กรุงลอนดอน ได้ยื่นจดหมายเสนาบดี
กระทรวงการต่างประเทศ แจ้งความประสงค์ของรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาระหว่างประเทศฉบับนี้ แก่รัฐบาล
สวิตส์ผู้รักษานอนุสัญญาฉบับนี้ และรัฐบาลสวิตส์ได้แจ้งความทงน ให้รัฐบาล
อันทราบ แต่เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔ แล้ว

ฉะนั้น อนุสัญญาระหว่างประเทศที่ว่ามาแล้วข้างต้นนี้ จึงเป็นอันใช้
ระหว่างกรุงสยามและรัฐภาคีที่ได้ระบุไว้ในบัญชีต่อท้ายประกาศนี้ ตั้งแต่
วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔ เป็นต้นไป

วังสราญรมย์

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔

เทววงศ์วโรทัย

เสนาบดีกระทรวงการต่างประเทศ

บัญญัติ

รายชื่อ ภูมิภาคี่ร่วมกับกรุงเทพมหานครแห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศ
ว่าด้วยความคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม

ทำ ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อเดือน กันยายน ค.ศ. ๑๘๘๖
ซึ่งได้แก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๐๘
และสำเร็จบริบูรณ์ด้วยโปรโตคอลเพิ่มเติม ลงนาม ณ กรุงเบอร์ลิน
เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ค.ศ. ๑๙๑๔

เยอรมนี (ภาคี่เดิม-๕ ธ.ค. ๑๘๘๗)
ออสเตรีย (๑๔ เม.ย. ๑๘๘๘)
ออสเตรีย (๑ ต.ค. ๑๘๒๐)
เบลเยียม (ภาคี่เดิม)
สหภาพรัฐบราซิล (๕ ก.พ. ๑๘๒๒)
บุลกาเรีย (๕ ธ.ค. ๑๘๒๑)
คานาดา (๑๐ เม.ย. ๑๘๒๘)
เดนมาร์ก (รวมทั้งหมู่เกาะเฟโร) (๑ ก.ค. ๑๘๐๓)
สวิตเซอร์แลนด์ (๒๔ มิ.ย. ๑๘๒๒)
สเปน (ภาคี่เดิม)
เอสโตเนีย (๕ มิ.ย. ๑๘๒๗)
ฟินแลนด์ (๑ เม.ย. ๑๘๒๘)
ฝรั่งเศส (ภาคี่เดิม)
เกรตบริเตน ประเทศราชและประเทศในอารักขา
(ภาคี่เดิม และเข้าเป็นภาคี่เพิ่มเติม ๑ ก.ค. ๑๘๑๒)

ปาเลสไตน์ (ประเทศที่อยู่ในอาณัติของเกรตบริเตน)(๒๑ มี.ค. ๑๙๒๔)

กรีซ (๕ พ.ย. ๑๙๒๐), ไฮติ (ภาคีเดิม)

ฮังการี (๑๔ ก.พ. ๑๙๒๒)

อินเดียอังกฤษ (๑ เม.ย. ๑๙๒๘)

เสรีรัฐไอโรแลนด์ (๕ ต.ค. ๑๙๒๗)

อิตาลี (ภาคีเดิม), ญี่ปุ่น (๑๕ ก.ค. ๑๙๕๕)

ไลเบเรีย (๑๖ ต.ค. ๑๙๐๘)

ลักเซมเบิร์ก (๒๐ มี.ย. ๑๙๘๘)

มอรอกโก (๑๖ มี.ย. ๑๙๑๗)

โมนาโก (๒๐ พ.ค. ๑๙๘๕)

นอร์เวย์ (๑๓ เม.ย. ๑๙๔๖)

นิวซีแลนด์ (๒๕ เม.ย. ๑๙๒๘)

เนเธอร์แลนด์ (๑ พ.ย. ๑๙๑๒)

เนเธอร์แลนด์อินเดีย (ตุรคาและสุรินัม) (๑ เม.ย. ๑๙๑๓)

โปแลนด์ (๒๘ ม.ค. ๑๙๒๐)

โปรตุเกส (รวมทั้งเมืองขึ้น) (๒๕ มี.ค. ๑๙๑๑)

รูเมเนีย (๑ ม.ค. ๑๙๒๗), สเวเดน (๑ ต.ค. ๑๙๐๔)

สวิตเซอร์แลนด์ (ภาคีเดิม)

ซีเรียและเรปูบลิกลิบง (๑ ต.ค. ๑๙๒๔)

เชโกสโลวะเกีย (๒๒ ก.พ. ๑๙๒๑), ตูนิส (ภาคีเดิม)

สหรัฐออฟริกาใต้ (๓ ต.ค. ๑๙๒๘)

